



បណ្ឌិត្យសភាគណបាលកម្ពុជា
POLICE ACADEMY OF CAMBODIA

ព្រឹត្តិបត្រ

លេខ ៥



ព័ត៌មាន អប់រំ វិទ្យាសាស្ត្រ

ព.ស. ២៥៦៩ គ.ស. ២០២៥

មាតិកា

ព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ៗ

ទំព័រ

១- សម្តេចមហាបវរអធិបតី ហ៊ុន ម៉ាណែត នាយករដ្ឋមន្ត្រី អញ្ជើញជាអធិបតីដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ក្នុងពិធីប្រគល់សញ្ញាបត្រដល់និស្សិតជ័យលាភីចំនួន៦៩៨នាក់ នៅបណ្ឌិត្យសភានគរបាលកម្ពុជា.....	១
២- ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ សាស្ត្រាចារ្យ ឯក មនោសែន ប្រធានបណ្ឌិត្យសភា អញ្ជើញជាអធិបតី ក្នុងពិធី «ផ្សព្វផ្សាយនិងប្រកាសដាក់ឱ្យប្រើសៀវភៅគោលស្តីពី ការឆ្លើយតបនឹងការកេងប្រវ័ញ្ច និងរំលោភបំពានផ្លូវភេទកុមារលើប្រព័ន្ធអនឡាញ និងធ្វើការបណ្តុះបណ្តាលគ្រូបង្គោលនៃប.ន.ក.»	៥
៣- ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ សាស្ត្រាចារ្យ ឯក មនោសែន ប្រធានបណ្ឌិត្យសភានគរបាលកម្ពុជា អញ្ជើញជាអធិបតីក្នុងពិធីបើកវគ្គចំនួន៣ នៅបណ្ឌិត្យសភានគរបាលកម្ពុជា	៩
៤- ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ សាស្ត្រាចារ្យ ឯក មនោសែន អញ្ជើញ ផ្តល់កិច្ចសម្ភាសន៍ដល់ភ្នាក់ងារវិទ្យុនិងទូរទស្សន៍ក្រសួងមហាផ្ទៃ	១២
៥- ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ សាស្ត្រាចារ្យ ឯក មនោសែន អញ្ជើញជាអធិបតីក្នុងពិធីបើកវគ្គសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ ជំនាន់ទី១៣	១៧
៦- ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ឯក សុខ រាសនា អគ្គនាយកនៃអគ្គនាយកដ្ឋានអន្តរប្រវេសន៍ អញ្ជើញធ្វើបាបកថា ស្តីពី «ការងារគ្រប់គ្រងច្រកទ្វារអន្តរជាតិ»	២១
៧- ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ឯក ជួន ណារិន អគ្គស្នងការរងនគរបាលជាតិ និងជាស្នងការនគរបាលរាជធានីភ្នំពេញ អញ្ជើញធ្វើបាបកថា ស្តីពី «បទពិសោធការងារបង្ការ ទប់ស្កាត់ បង្ក្រាបសកម្មភាពក្មេងទំនើង និងបទល្មើសគ្រឿងញៀន»	២៣
៨- ឯកឧត្តមនាយឧត្តមអគ្គនុរាជ្យថ្នាក់លេខ១ ឈន សាណាត អគ្គនាយកនៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធនាគារ អញ្ជើញធ្វើបាបកថា ស្តីពី «បញ្ហាប្រឈមនិងដំណោះស្រាយការងារក្នុងពន្ធនាគារ នាពេលបច្ចុប្បន្ន»	២៥
៩- ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ មាស វិទ្យា អគ្គលេខាធិការនៃអគ្គលេខាធិការដ្ឋានអាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធប្រឆាំងគ្រឿងញៀន អញ្ជើញធ្វើបាបកថា ស្តីពី «គោលនយោបាយស្តីពីការប្រយុទ្ធប្រឆាំងបទល្មើសគ្រឿងញៀន»	២៧
ការងារដឹកនាំ-គ្រប់គ្រង និងការងារបណ្តុះបណ្តាល	
១០- ការបណ្តុះបណ្តាលថ្នាក់បណ្ឌិត នៅបណ្ឌិត្យសភានគរបាលកម្ពុជា	២៩
១១- ពិធីបិទវគ្គបណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ វគ្គបណ្តុះបណ្តាលតាមឋានានុក្រមដឹកនាំ វគ្គបំប៉នជំនាញបង្ការនិងបង្ក្រាបបទល្មើសគ្រឿងញៀន វគ្គបំប៉នជំនាញគ្រប់គ្រងច្រកទ្វារអន្តរជាតិនិងទ្វេភាគី វគ្គបំប៉នជំនាញប្រឆាំងឧក្រិដ្ឋកម្មឆ្លងដែន និងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលបឋមមន្ត្រីពន្ធនាគារ	៣២
១២- ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ សាស្ត្រាចារ្យ ឯក មនោសែន អញ្ជើញចុះត្រួតពិនិត្យវឌ្ឍនភាពនៃការកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធនានា របស់បណ្ឌិត្យសភានគរបាលកម្ពុជា	៣៥
១៣- គោលការណ៍ប្រឡងប្រណាំងសម្រាប់អង្គភាពចំណុះបណ្ឌិត្យសភានគរបាលកម្ពុជា	៣៧
១៤- អំពីរចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងរបស់បណ្ឌិត្យសភានគរបាលកម្ពុជា ក្នុងឆ្នាំ២០២៥	៣៩
១៥- អំពីវឌ្ឍនភាពនៃការកសាងនិងអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធវីង នៅសាលានគរបាលជាតិភូមិភាគទាំង៦	៤៣
១៦- អំពីវឌ្ឍនភាពនៃការបណ្តុះបណ្តាលរបស់សាលានគរបាលជាតិមិត្តភាពកម្ពុជា-វៀតណាម	៤៧
១៧- វឌ្ឍនភាពនៃការចងក្រងនិងអភិវឌ្ឍសៀវភៅគោលរបស់បណ្ឌិត្យសភានគរបាលកម្ពុជា.....	៤៩

ទស្សនៈនិងការស្រាវជ្រាវ

១៨-ការគំរាមកំហែងនៃឧស្សាហកម្មធុរកិច្ចបោកតាមអនឡាញនៅក្នុងតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍និងការជះឥទ្ធិពលចំពោះសន្តិសុខជាតិកម្ពុជា ៥១

១៩- កំណែទម្រង់សាស្ត្រាចារ្យនិងគ្រូនគរបាលជាតិ ស្របតាមបរិបទឌីជីថល ៥៩

២០-ការងារនគរបាលសហគមន៍និងការជឿជាក់របស់សាធារណជនលើកងកម្លាំងនគរបាល ៦១

២១- គន្លឹះនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវបញ្ចប់និក្ខេបបទថ្នាក់បណ្ឌិត ៦៧

២២- ដំណើរការនៃការធានាគុណភាពអប់រំផ្ទៃក្នុង ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ៧១

២៣- ការបណ្តុះបណ្តាលនគរបាលជាតិលើជំនាញភាសាអង់គ្លេសនិងបច្ចេកវិទ្យា ៧៣

២៤- ដំណើរការនៃការធានាគុណភាពអប់រំផ្ទៃក្នុង ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ៥៥

របៀបវារៈនិងអក្សរសាស្ត្រខ្មែរ

២៥- ដកស្រង់បច្ចេកសព្ទថ្មីពីក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរដែលបានអនុម័តរួច ៧៥

២៦- សញ្ញាស្តង់ដារសំណេរភាសាខ្មែរ ៧៨

គណៈក្រុមក្រុង

ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ សាស្ត្រាចារ្យ ឯក បនោសែន	ប្រធាន
ឧត្តមសេនីយ៍ឯក សាស្ត្រាចារ្យជំនួយ ឃឹម សុវណ្ណាតុប	អនុប្រធានអចិន្ត្រៃយ៍
ឧត្តមសេនីយ៍ឯក សុន តុម្បី	អនុប្រធាន
ឧត្តមសេនីយ៍ឯក សាស្ត្រាចារ្យ ប្រាក់ ណារ៉ុន	អនុប្រធាន
ឧត្តមសេនីយ៍ឯក បណ្ឌិត អេង គឹមសាន	សមាជិក

សមាសភាពនិពន្ធនាយក

ឧត្តមសេនីយ៍ឯក សាស្ត្រាចារ្យជំនួយ ឃឹម សុវណ្ណាតុប	និពន្ធនាយក
វរសេនីយ៍ឯក សេក សែល	និពន្ធនាយករង

សមាសភាពអ្នកនិពន្ធ

ឧត្តមសេនីយ៍ឯក បណ្ឌិត ឡាយ សុបញ្ញា	ឧត្តមសេនីយ៍ទោ បណ្ឌិត ឡែង សុភី
ឧត្តមសេនីយ៍ឯក សាស្ត្រាចារ្យរង នួន វិឡាស័ក	ឧត្តមសេនីយ៍ទោ បណ្ឌិត ប៊ុន ភក្តី
ឧត្តមសេនីយ៍ឯក គុន សុផល	ឧត្តមសេនីយ៍ទោ ហុង ណារ៉ុន
ឧត្តមសេនីយ៍ឯក ពេជ្រ ពិសិដ្ឋ	ឧត្តមសេនីយ៍ត្រី ខែម សារី
ឧត្តមសេនីយ៍ឯក ឃឹម ថាណាវណ្ណ	វរសេនីយ៍ឯក កែប ប៊ុនលី
ឧត្តមសេនីយ៍ត្រី ហ៊ុន ពិសិដ្ឋ	វរសេនីយ៍ឯក សេក សែល
វរសេនីយ៍ឯក ផុំ សុគន្ធារ័	វរសេនីយ៍ត្រី ហ៊ុន ធីតា
វរសេនីយ៍ទោ រិន រ៉ាម៉ូ	វរសេនីយ៍ត្រី ជួន ចេត

សមាសភាពលេខាធិការដ្ឋាន

ឧត្តមសេនីយ៍ត្រី ឈឿង រ៉ាន់យ៉ា	ប្រធាន
វរសេនីយ៍ឯក សេក សែល	អនុប្រធាន
វរសេនីយ៍ឯក ផ្លូ ស៊ីយ៉ា	អនុប្រធាន
វរសេនីយ៍ឯក គិន សុផល	សមាជិក
វរសេនីយ៍ត្រី ហង្ស សុខា	សមាជិក
វរសេនីយ៍ត្រី ហ៊ុន ធីតា	សមាជិក
វរសេនីយ៍ត្រី គៀល សេរីតុដ្ឋ	សមាជិក
វរសេនីយ៍ត្រី ហេង សុខជា	សមាជិក
វរសេនីយ៍ត្រី ផាត ភក្តី	សមាជិក
វរសេនីយ៍ត្រី ជួន ចេត	សមាជិក
អនុសេនីយ៍ឯក រឹម រត្ននា	សមាជិក
អនុសេនីយ៍ឯក រ៉េត ប័ណ្ណត្ថម	សមាជិក
អនុសេនីយ៍ឯក ស្រួច ភារម្យ	សមាជិក
អនុសេនីយ៍ឯក ហ៊ុន អ៊ុយភាតៈ	សមាជិក

សម្តេចមហាបវរធិបតី ហ៊ុន ម៉ាណែត នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា អញ្ជើញជាអធិបតីដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ក្នុងពិធីប្រគល់សញ្ញាបត្រដល់និស្សិតជ័យលាភីចំនួន៦៩៨នាក់ នៅបណ្ឌិត្យសភាគណបាលកម្ពុជា



នៅព្រឹកថ្ងៃទី២៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៥ សម្តេចមហាបវរធិបតី **ហ៊ុន ម៉ាណែត** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានអញ្ជើញជាអធិបតីដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ក្នុងពិធីប្រគល់សញ្ញាបត្រដល់ជ័យលាភីថ្នាក់បណ្ឌិត ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រវិទ្យាសាស្ត្រនគរបាលថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជំនាញគ្រប់គ្រងពន្ធនាគារ និងថ្នាក់វិញ្ញាបនបត្រកម្រិតបឋមវិជ្ជាជីវៈនគរបាលដែលមានចំនួនសរុប៦៩៨នាក់ នារី៧៦នាក់ នៅបណ្ឌិត្យសភាគណបាលកម្ពុជា។ ក្នុងឱកាសដ៏មហោឡារិកនោះ **សម្តេចធិបតី** បានថ្លែងដោយសេចក្តីសប្បាយរីករាយថា នេះជាលើកទី២ ដែលសម្តេចបានមក កាន់បណ្ឌិត្យសភាជាថ្មីម្តងទៀតបន្ទាប់ពីសម្តេចបានចូលរួមជាអធិបតីក្នុងពិធីអបអរសាទរឧបអនុស្សាវរីយ៍លើកទី៨០ ថ្ងៃកំណើតនគរបាលជាតិកម្ពុជា នៅថ្ងៃទី១៦ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២៥ កន្លងទៅនេះ។

ក្នុងឱកាសនោះសម្តេចបានថ្លែងថា ក្នុងនាមរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជានិងខ្លួនសម្តេចផ្ទាល់សម្តេចសូមសម្តែងនូវការកោតសរសើរនិងវាយតម្លៃខ្ពស់ចំពោះកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងបំពេញបេសកកម្មស្នូលយ៉ាងសកម្មរបស់ក្រសួងមហាផ្ទៃក្នុងស្មារតីទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ដោយសម្រេចបាននូវស្នាដៃនិង

សមិទ្ធផលថ្មីៗជាច្រើនទៀត ក្នុងកិច្ចការពាររក្សាសន្តិសុខសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈនិងសុវត្ថិភាពសង្គមជូនប្រទេសជាតិនិងប្រជាពលរដ្ឋបានល្អប្រសើរ។ ទន្ទឹមនេះ សម្តេច ក៏សូមកោតសរសើរផងដែរចំពោះថ្នាក់ដឹកនាំ សាស្ត្រាចារ្យគ្រូនគរបាលជាតិនិងមន្ត្រីនគរបាលជាតិទាំងអស់នៃបណ្ឌិត្យសភាគណបាលកម្ពុជាដែលបានបំពេញភារកិច្ចទទួលខុសត្រូវរបស់ខ្លួន ក្នុងឆន្ទៈមោះមុត និងការប្តេជ្ញាចិត្តខ្ពស់ដើម្បីអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្សថ្មីប្រកបដោយសក្តានុពលចំណេះដឹង ជំនាញ សមត្ថភាព និងក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈសម្រាប់បន្តវេនក្នុងវិស័យសន្តិសុខ។

ជាបន្តសម្តេចបានថ្លែងនូវការកោតសរសើរផងដែរចំពោះជ័យលាភីទាំងអស់ ដែលបានយកចិត្តទុកដាក់ខិតខំសិក្សារៀនសូត្រ ហ្វឹកហាត់យ៉ាងសកម្ម ស្វិតស្វាញ និងគោរពវិន័យបានល្អរហូតទទួលបានជោគជ័យក្នុងការសិក្សាតាមបំណងប្រាថ្នារបស់ខ្លួន។

ជាងនេះទៅទៀត ក្នុងនាមរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាសម្តេច ក៏បានសម្តែងនូវការកោតសរសើរនិងការជឿជាក់ជំនុំជានិច្ចចំពោះវិវត្តភាពដ៏អង់អាចក្លាហានរបស់កងកម្លាំងនៅ



គ្រប់ជំនាន់ទាំងអស់ ដែលបានតស៊ូពុះពារជម្នះរាល់គ្រប់ ឧបសគ្គនិងធ្វើពលិកម្មគ្រប់បែបយ៉ាង ដើម្បីបុព្វហេតុជាតិ មាតុភូមិ ក្នុងការរក្សាសន្តិសុខ ភាពសុខសាន្ត និងសុខុ មាលភាពជូនសង្គមជាតិទាំងមូលឱ្យបានល្អប្រសើរ។ ក្នុង ន័យនេះ នាពេលកម្លាំងមក កងកម្លាំងនគរបាលជាតិរបស់ យើង បានសម្រេចស្នាដៃជាច្រើន ក្នុងការរក្សាសន្តិសុខ ផ្ទៃក្នុង ការបង្ការទប់ស្កាត់និងបញ្ចៀសឱ្យបាននូវអំពើកេរកម្ម ការទប់ស្កាត់ និងបង្ក្រាបបទល្មើសកម្មវិធីផ្ទៃក្នុងគ្រប់ប្រភេទ សកម្មភាពវិច្ឆេទកម្ម វិទ្យុឡូនា ការធានាតាមប្រព័ន្ធ បច្ចេកវិទ្យា (Online Scams) បទល្មើសគ្រឿងញៀន ការ ជួញដូរមនុស្សគ្រប់ទម្រង់ ល្បែងស៊ីសង់ខុសច្បាប់ សកម្មភាព ក្មេងទំនើង ការដាក់ចេញវិធានការកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់ ចរាចរណ៍និងជំរុញការអនុវត្តគោលនយោបាយភូមិ-ឃុំ សង្កាត់មានសុវត្ថិភាពឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពថែមទៀត

ជាមួយគ្នានេះ នាពេលកន្លងមក កងកម្លាំងនគរ បាលជាតិបានដើរតួនាទីនិងបំពេញភារកិច្ចយ៉ាងសំខាន់ក្នុង ការធានាសន្តិសុខ សុវត្ថិភាព ប្រកបដោយជោគជ័យថ្វាយ ព្រះមហាក្សត្រឥស្សរជននិងថ្នាក់ដឹកនាំជាតិ-អន្តរជាតិក្នុង ព្រះរាជពិធីនិងព្រឹត្តិការណ៍ជាតិ-អន្តរជាតិផ្សេងៗដែលប្រារ ព្វធ្វើនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ ពិសេសជាងនេះទៅ ទៀតទោះបីជាក្នុងដំណាក់កាលដែលសភាពការណ៍ព្រំដែន មានភាពស្ងប់ស្ងាត់ ទាំងក្នុងដំណាក់កាលដែលមានបញ្ហា ជម្លោះព្រំដែនជាមួយប្រទេសថៃកងកម្លាំងនគរបាលការពារ ព្រំដែនបានចូលរួមគាំទ្រយ៉ាងសកម្មនិងធ្វើកិច្ចសហការបាន យ៉ាងល្អ ជាមួយកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ ដោយហ៊ានធ្វើ ពលិកម្មគ្រប់បែបយ៉ាង ដើម្បីការពារបូរណភាពទឹកដីនិង អធិបតេយ្យជាតិ ឱ្យបានបិតថែរក្សា។

សម្តេច បានថ្លែងបញ្ជាក់ថា ដោយមើលឃើញ តួនាទីនិងភារកិច្ចដ៏មានសារៈសំខាន់ចាំបាច់របស់កងកម្លាំង

នគរបាលជាតិចំពោះប្រទេសជាតិរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាក្នុង នីតិកាលកន្លងមក ក្រោមការដឹកនាំរបស់ សម្តេចអគ្គមហា សេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** បានដាក់ចេញនូវកម្មវិធីនយោ បាយ និងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ហើយបន្ទាប់មក រាជរដ្ឋា ភិបាលក្នុងនីតិកាលទី៧នេះ បានដាក់ចេញយុទ្ធសាស្ត្រ បញ្ចកោណ ដែលក្នុងនោះបានចាត់ទុក «មនុស្ស» ជា អាទិភាពទី១ក្នុងចំណោមលំដាប់អាទិភាពផ្សេងទៀតគឺផ្លូវ ទឹក ភ្លើង និងបច្ចេកវិទ្យា ដើម្បីជាផែនទីបង្ហាញផ្លូវនិង ជាត្រីវិស័យតម្រង់ទិសក្នុងការកសាងនូវមូលធនមនុស្សដែល ជាមូលដ្ឋាននៃការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចជាតិនិងជំរុញវឌ្ឍនភាព ជាតិលើគ្រប់វិស័យឱ្យឆ្លើយតបទៅនឹងការវិវត្តរីកចម្រើនផ្នែក បច្ចេកវិទ្យានិងវិទ្យាសាស្ត្រក្នុងយុគសម័យឌីជីថលនេះ។ ក្នុង ន័យនេះ «មនុស្ស» គឺសំដៅលើធនធានមនុស្ស ទាំងផ្នែក កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល និងប្រជាពលរដ្ឋ ទូទៅដែលបានឆ្លងកាត់ការបណ្តុះបណ្តាលដ៏ត្រឹមត្រូវប្រកប ដោយគុណភាព សមត្ថភាព ចំណេះដឹង ទេពកោសល្យនិង ជំនាញវិជ្ជាជីវៈពិតប្រាកដ ដែលជាកម្លាំងចលករដ៏ មានសក្តានុពលសកម្មនិងស្វាហាប់មិនអាចខ្វះបានក្នុងការ កសាងនិងអភិវឌ្ឍសង្គមជាតិឱ្យបានរីកចម្រើនសម្បូររុងរឿង ប្រកបដោយនិរន្តរភាពនិងចីរភាព។ ជាការពិតណាស់ ប្រទេសជាតិមួយដែលមានការរីកចម្រើន ជាប្រទេសជាតិ ដែលសម្បូរដោយមូលធនមនុស្ស ហើយក៏គ្មានប្រទេស ណាមួយអាចរីកចម្រើនលូតលាស់ទៅបានដោយ គ្មាន ធនធានមនុស្សនោះទេ។ ដូចគ្នានេះដែរ ក្រសួងមួយ ឬអង្គភាពមួយដែលអាចរីកចម្រើនបានក៏ត្រូវពឹងផ្អែកទាំង ស្រុងលើធនធានមនុស្សរបស់ខ្លួន។

ក្នុងន័យខាងលើនេះរាជរដ្ឋាភិបាលបានសម្រេចនិង អនុញ្ញាតឱ្យក្រសួងមហាផ្ទៃ ធ្វើការជ្រើសរើសនិស្សិតថ្នាក់ បណ្ឌិត ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ និងមន្ត្រី



នគរបាលជាតិក្របខ័ណ្ឌថ្មីជារៀងរាល់ឆ្នាំ ដើម្បីបំពេញជួសមន្ត្រីដែលចូលនិវត្តន៍ ទទួលមរណភាព ការលុបឈ្មោះចេញពីក្របខ័ណ្ឌ ការបាត់បង់សមត្ថភាពការងារ និងការផ្ទេរចេញដែលត្រូវធ្វើការបណ្តុះបណ្តាលនៅបណ្ឌិត្យសភានគរបាលកម្ពុជា។

ដូច្នេះពិធីប្រគល់សញ្ញាបត្រនៅថ្ងៃនេះគឺជាកត្តាដ៏សំខាន់មួយក្នុងការជំរុញការងាររបស់យើងទាំងអស់គ្នាដែលយើងទទួលបានធនធានមនុស្សថ្មីបន្តប្រកបដោយថាមពលដើម្បីបម្រើជាតិនិងប្រជាពលរដ្ឋបានល្អប្រសើរ។



សម្តេចជិតីបានថ្លែងបញ្ជាក់ថាក្នុងនាមរាជរដ្ឋាភិបាលសម្តេចសូមកោតសរសើរចំពោះក្រសួងមហាផ្ទៃទាំងក្នុងដំណាក់កាលក្រោមការដឹកនាំរបស់សម្តេចក្រឡាហោមទាំងក្នុងដំណាក់កាលបច្ចុប្បន្ន ក្រោមការដឹកនាំរបស់ ឯកឧត្តមអភិសន្តិបណ្ឌិត **ស សុខា** ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ ដែលបានសម្រេចចិត្តដ៏ត្រឹមត្រូវក្នុងការផ្តល់អាទិភាពខ្ពស់ដល់ការងារបណ្តុះបណ្តាលនិង កសាង

ធនធានមនុស្សផ្នែកកងកម្លាំងនគរបាលជាតិនិងមន្ត្រីពន្ធនាគារឱ្យមានសមត្ថភាពវិជ្ជាជីវៈពិតប្រាកដសម្រាប់បន្តវេនប្រកបដោយនិរន្តរភាពពីមួយជំនាន់ទៅមួយជំនាន់។ ដូច្នេះក្នុងគ្រប់កាលៈទេសៈទាំងអស់ យើងពិតជាត្រូវការជាចាំបាច់ណាស់នូវធនធានមនុស្សដែលមានលក្ខណសម្បត្តិនិងគុណវុឌ្ឍិសមស្រប ទាំងជំនាញរឹងទាំងជំនាញទន់ ដើម្បីបំពេញភារកិច្ចទទួលខុសត្រូវនៅតាមអង្គភាព សាមីរបស់ខ្លួនឱ្យបានល្អប្រសើរនិងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។ ជាមួយគ្នានេះ ខ្ញុំក៏សូមគាំទ្រក្រសួងមហាផ្ទៃផងដែរ ដែលបានយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ក្នុងការអភិវឌ្ឍបណ្ឌិត្យសភានគរបាលកម្ពុជាលើគ្រប់ផ្នែកដើម្បីឱ្យក្លាយជាស្ថាប័នបណ្តុះបណ្តាលកងកម្លាំងមួយដែលមានកិត្យានុភាព ឧត្តមភាពនិងការជឿទុកចិត្តពីគ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធ។ ជាការពិតណាស់ជាសត្វានុម័តបើយើងចង់បានធនធានមនុស្សល្អលុះត្រាតែយើងមានសាលាល្អសម្រាប់បណ្តុះបណ្តាល។

មកដល់ចំណុចនេះ តាមរយៈរបាយការណ៍របស់ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ សាស្ត្រាចារ្យ ឯក មនោសែន ប្រធានបណ្ឌិត្យសភានគរបាលកម្ពុជាដែលបានលើកឡើងអម្បាញ់មិញនេះ និងការពិនិត្យជាក់ស្តែង សម្តេច បានកត់សម្គាល់ឃើញថា បណ្ឌិត្យសភានគរបាលកម្ពុជាកំពុងតែមានវឌ្ឍនភាពគួរឱ្យកត់សម្គាល់និងកំពុងស្ថិតនៅលើរបត់នៃកំណែទម្រង់ដ៏ត្រឹមត្រូវប្រកបដោយការប្តេជ្ញាចិត្តនិងការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ ដែលគួរឱ្យកោតសរសើរនិងលើកទឹកចិត្ត។ ជាមួយគ្នានេះដែរ ការបណ្តុះបណ្តាលធនធាន

មនុស្សនៅទីនេះក៏ទទួលបានលទ្ធផលផ្ទៃផ្ទៀងផ្ទាត់ជាទីមោទនៈ ពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ ស្របតាមតម្រូវការរបស់អង្គភាពប្រើប្រាស់កងកម្លាំង ទោះបីជាមានការលំបាកនិងបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួនក៏ដោយ។ បញ្ហាទាំងនេះយើងនឹងបន្តរួមគ្នាដោះស្រាយជាបន្តបន្ទាប់ តាមដំណាក់កាល តាមលំដាប់នៃអាទិភាព និងតាមលទ្ធភាពជាក់ស្តែង។

សម្តេចបានបញ្ជាក់បន្ថែមថានេះជាសក្ខីភាពបានបង្ហាញឱ្យឃើញកាន់តែច្បាស់ថែមទៀតអំពីតួនាទីដ៏សំខាន់របស់បណ្ឌិត្យសភាគណបាលកម្ពុជាដែលជារោងចក្រផលិត

ធនធានមនុស្សបន្តវេនតាមរយៈការអប់រំបណ្តុះបណ្តាលប្រកបដោយគុណភាព សមត្ថភាព និងក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈ ដើម្បីបម្រើជាតិនិងប្រជាពលរដ្ឋ ស្របតាមគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលនិងតម្រូវការរបស់សង្គមជាតិ។

ដោយៈវរសេនីយ៍ឯក សេក សែល



**ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ សាស្ត្រាចារ្យ ឯក មនោសែន ប្រធានបណ្ឌិត្យសភា អញ្ជើញជាអធិបតី
ក្នុងពិធី «ផ្សព្វផ្សាយនិងប្រកាសដាក់ឱ្យប្រើសៀវភៅគោលស្តីពី ការឆ្លើយតបនឹងការកេងប្រវ័ញ្ច
និងរំលោភបំពានផ្លូវភេទកុមារលើប្រព័ន្ធអនឡាញ និងធ្វើការបណ្តុះបណ្តាលគ្រូបង្គោលនៃ ប.ន.ក.»**



នៅថ្ងៃអង្គារ ទី១៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២៥ ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍សាស្ត្រាចារ្យ ឯក មនោសែន ប្រធានបណ្ឌិត្យសភាបានអញ្ជើញជាអធិបតីក្នុងពិធី «ផ្សព្វផ្សាយនិងប្រកាសដាក់ឱ្យប្រើសៀវភៅគោលស្តីពីការឆ្លើយតបនឹងការកេងប្រវ័ញ្ចនិងរំលោភបំពានផ្លូវភេទកុមារលើប្រព័ន្ធអនឡាញ និងធ្វើការបណ្តុះបណ្តាលគ្រូបង្គោលនៃបណ្ឌិត្យសភានគរបាលកម្ពុជា» ដោយមានការអញ្ជើញចូលរួមពីឯកឧត្តមឧត្តមសេនីយ៍ឯក អនុប្រធានបណ្ឌិត្យសភា ឯកឧត្តមសាស្ត្រាចារ្យ គ្រូនគរបាល ឧត្តមសេនីយ៍ វរសេនីយ៍ ប្រធាននាយកអង្គភាពចំណុះ និងមន្ត្រីមួយចំនួននៃបណ្ឌិត្យសភាព្រមទាំងលោក លោកស្រី តំណាងក្រសួងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធតំណាងស្នងការដ្ឋាននគរបាលរាជធានី ខេត្ត ការិយាល័យជំនាញ និងគណៈប្រតិភូអង្គការ នានា នាសាលសន្និសីទព្រះរាម នៃបណ្ឌិត្យសភានគរបាលកម្ពុជា។

ក្នុងឱកាសនោះឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ប្រធានបណ្ឌិត្យសភាបានថ្លែងឱ្យដឹងថាការរៀបចំពិធី «ផ្សព្វផ្សាយនិងប្រកាសដាក់ឱ្យប្រើសៀវភៅគោលស្តីពីការឆ្លើយតបនឹងការកេងប្រវ័ញ្ចនិងរំលោភបំពានផ្លូវភេទកុមារលើប្រព័ន្ធអនឡាញ

និងធ្វើការបណ្តុះបណ្តាលគ្រូបង្គោល» នេះ ជាសក្ខីភាពឆ្លុះបញ្ចាំងឱ្យឃើញពីលទ្ធផលការងារថ្មីៗបន្ថែមទៀតដែលសម្រេចបានដោយជោគជ័យ ក្រោមការដឹកនាំប្រកបដោយទស្សនវិស័យវែងឆ្ងាយរបស់ឯកឧត្តមអភិសន្តិបណ្ឌិត **ស សុខា** ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួង មហាផ្ទៃព្រមទាំងបង្ហាញពីការយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់លើការងារបណ្តុះបណ្តាលកងកម្លាំងនគរបាលជាតិ និងបង្កើតសៀវភៅសិក្សាគោលផងដែរ។

បន្ថែមលើនេះពិធីផ្សព្វផ្សាយនិងបណ្តុះបណ្តាលគ្រូបង្គោលនាពេលនេះគឺជាព្រឹត្តិការណ៍មួយដែលបានលើកតម្លៃនិងផ្តល់កិត្តិយសដល់គ្រូនគរបាលជាតិនៃបណ្ឌិត្យសភានគរបាលកម្ពុជាក្នុងការបង្កើនចំណេះដឹងនិងបទពិសោធន៍ការបង្ហាត់បង្រៀន ដើម្បីបន្តចូលរួមជាមួយរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក្នុងការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវកិច្ចការពារកុមារពីគ្រប់ទម្រង់នៃការកេងប្រវ័ញ្ចនិងរំលោភបំពានផ្លូវភេទកុមារលើប្រព័ន្ធអនឡាញ ព្រមទាំងបង្កើតនូវភាគរាព សាមគ្គីភាពនិងទំនាក់ទំនងល្អរវាងថ្នាក់ដឹកនាំបណ្ឌិត្យសភាគ្រូនគរបាលនិងអង្គការនានា ជាពិសេស អង្គការ APLE ផងដែរ។



ជាបន្ត ក្នុងឱកាសដ៏មានតម្លៃនេះ ឯកឧត្តមនាយ ឧត្តមសេនីយ៍ ប្រធានបណ្ឌិត្យសភា បានគោរពថ្លែង អំណរគុណនិងជឿជាក់យ៉ាងជ្រាលជ្រៅ ចំពោះ៖

-សម្តេចតេជោ**ហ៊ុន សែន**ប្រធានព្រឹទ្ធសភាជាបិតា និងជាអគ្គមគ្គុទេសក៍ដ៏ឆ្នើមនៃសន្តិភាពនិងការអភិវឌ្ឍជាតិលើ គ្រប់វិស័យ

-សម្តេចធិបតី **ហ៊ុន ម៉ាណែត** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលបានដាក់ចេញនូវកម្មវិធី នយោបាយនិងយុទ្ធសាស្ត្របញ្ចុះកោណដោយផ្តល់អាទិភាព ខ្ពស់ក្នុងការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្សលើគ្រប់វិស័យ រួមទាំង កងកម្លាំងនគរបាលជាតិ

-សម្តេចក្រឡាហោម **ស ខេង** អតីតឧបនាយក រដ្ឋមន្ត្រីរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃដែលបានកសាងសមិទ្ធផល និងស្នាដៃជាច្រើនដល់ក្រសួងមហាផ្ទៃសម្រាប់អ្នកដឹកនាំ បន្តវេន ។

-សូមគោរពជឿជាក់ចំពោះវិភាគរបស់កងកម្លាំង នៅសមរភូមិជួរមុខដែលប្តេជ្ញាតស៊ូប្រយុទ្ធយ៉ាងអង់អាច ក្លាហានមិនរាថយ ជាមួយនឹងអ្នកឈ្លានពានបូរណភាព ទឹកដីដើម្បីការពារដែនអធិបតេយ្យភាពជាតិខ្មែរឱ្យគង់វង្ស បិតថេរជាអមតៈ ។

-ជាមួយគ្នានេះឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ប្រធាន ក៏បានថ្លែងនូវការគោរពសរសើរចំពោះកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែង បំពេញការងារតាមតួនាទីនិងភារកិច្ច ដោយស្មារតីទទួល ខុសត្រូវខ្ពស់របស់ ឯកឧត្តម ឧត្តមសេនីយ៍ឯក **យ៉ម សុទ្ធារត្ន** អនុប្រធានបណ្ឌិត្យសភា ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍគ្រួសារ គណៈកម្មាធិការត្រួតពិនិត្យគណនេយ្យនិងក្រុមទំនាក់ ទំនងអន្តរជាតិ ដែលមានកិច្ចសហការល្អជាមួយអង្គការ **APLE**និងសម្របសម្រួលឱ្យពិធីនេះដំណើរការស្របតាមកម្មវិធីដែលបានកំណត់ ។

-ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ ប្រធាន ក៏បានថ្លែង នូវការគោរពសរសើរចំពោះអង្គការសកម្មភាពដើម្បីកុមារ (**APLE**) ដែលមានកិច្ចសហការល្អជាមួយបណ្ឌិត្យសភា នគរបាលកម្ពុជាប្រកបដោយស្មារតីទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ព្រមទាំងបានស្វាគមន៍យ៉ាងកក់ក្តៅចំពោះគណៈប្រតិភូតំណាង ឱ្យអង្គការនានា ដែល បានអញ្ជើញចូលរួម ក្នុងពិធីនោះផងដែរ ។

ជាបន្ត ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ សាស្ត្រាចារ្យ បានទាញអារម្មណ៍ ឯកឧត្តម អស់លោក លោកស្រី មកជ្រាប អំពីសារធាតុខ្លះៗនៃអំពើកេងប្រវ្រួលនិងរំលោភបំពានផ្លូវភេទ កុមារលើប្រព័ន្ធអនឡាញ ដូចតទៅ៖

អំពើកេងប្រវ្រួលនិងរំលោភបំពានផ្លូវភេទកុមារលើ ប្រព័ន្ធអនឡាញ បានក្លាយជាបញ្ហាសកល និងនៅក្នុង ប្រទេសកម្ពុជា ។ វាក៏បានក្លាយជាគ្លីបារម្មីមួយទៀតដែល ទាមទារឱ្យភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងសាធារណជនអាណាព្យាបាល អាជ្ញាធរ សង្គមស៊ីវិល មន្ត្រីអនុវត្តច្បាប់ ចាំបាច់ធ្វើការរួមគ្នា ដើម្បីទប់ស្កាត់និងការពារកុមារពីការកេងប្រវ្រួលនិងរំលោភ បំពានផ្លូវភេទលើប្រព័ន្ធអនឡាញនេះ ។ តំណភ្ជាប់អ៊ីនធឺណិត នៅកម្ពុជាបានកើនឡើងជាលំដាប់ ហើយមនុស្សកាន់តែ ច្រើនឡើងៗរួមទាំងកុមារមានលទ្ធភាពប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា ឌីជីថល ។ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវសកលថ្មីមួយស្តីពី ការបញ្ឈប់ គ្រោះថ្នាក់នៅកម្ពុជា (**Disrupting Harm Global Study in Cambodia**) ដែលបានប្រកាសផ្សព្វផ្សាយឱ្យប្រើប្រាស់ ជាផ្លូវការដោយក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិ សម្បទា កាលពីឆ្នាំ២០២២ បានបង្ហាញថា កុមារជាង៨០% ដែលមានអាយុចន្លោះពី១២ឆ្នាំទៅ១៧ឆ្នាំ បានប្រើប្រាស់ និងភ្ជាប់អ៊ីនធឺណិត ជាច្រើន ។ ខណៈពេលដែលកុមារនិង ក្មេងវ័យជំទង់បានចំណាយពេលវេលាច្រើនលើការប្រើប្រាស់ ប្រព័ន្ធ អ៊ីនធឺណិត ពួកគេភាគច្រើនមិនបានដឹងពីហានិភ័យ





និងគ្រោះថ្នាក់នៃការកេងប្រវ័ញ្ចនិងរំលោភបំពាន ផ្លូវភេទ លើប្រព័ន្ធអនឡាញនោះទេ។ ល្បិចកលនិងអំពើនៃការរំលោភ បំពានផ្លូវភេទលើកុមាររបស់ជនល្មើសកាន់តែស្មុគស្មាញនិង កាន់តែអាក្រក់ទៅៗ ដែលទាមទារឱ្យគ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធចាំបាច់ រួមគ្នាដោះស្រាយ។ កុមាររងគ្រោះពីការកេងប្រវ័ញ្ចនិងរំលោភ បំពានផ្លូវភេទបានទទួលរងនូវផលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរទាំងផ្លូវកាយ និងផ្លូវចិត្ត និងពេញមួយជីវិតរបស់ពួកគេ។ កុមាររងគ្រោះ ភាគច្រើនមានអារម្មណ៍អម៉ាស់ពិបាកក្នុងការទុកចិត្តអ្នកដទៃ អស់សង្ឃឹម បាក់ទឹកចិត្ត ខកចិត្ត ស្លឹបន្ទោសខ្លួនឯង ឆាប់ភ័យខ្លាច និងមានតម្រូវការដោះស្រាយបញ្ហាបន្ទាន់ៗរបស់ពួកគេ។ ទំហំ នៃផលប៉ះពាល់នៃដំណើរការស្ដារនីតិសម្បទារបស់កុមាររងគ្រោះ ត្រូវការគាំទ្រទាំងផ្លូវចិត្ត និងផ្លូវកាយ ពីឪពុកម្តាយ អាណាព្យាបាលអ្នកជំនាញពាក់ព័ន្ធនិងសហគមន៍ផងដែរ។

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាកំពុងតែយកចិត្តទុកដាក់និង រួមគ្នា ដើម្បីធ្វើការបង្ការ ទប់ស្កាត់ និងឆ្លើយតបការរំលោភ បំពានក្នុងបរិបទប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន ដែលក្នុងនោះ ប្រទេស កម្ពុជាបានបោះជំហាន ទៅមុខក្នុងការចូលរួមចំណែក សំដៅ ធ្វើឱ្យកាន់តែល្អប្រសើរឡើងនូវការលើកកម្ពស់កិច្ចការពារកុមារ និងឧត្តមប្រយោជន៍របស់កុមារទាំងនៅកម្ពុជាទាំងនៅក្នុង ពិភពលោកផងដែរ។ ក្នុងនោះបណ្ឌិត្យសភាគណៈកម្មាធិការជា គ្រឹះស្ថានសិក្សាសាធារណៈដែលមានតួនាទីធ្វើជាសេនាធិ ការជូនរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ លើការងារបណ្តុះបណ្តាល កងកម្លាំងនគរបាលជាតិ-មន្ត្រីពន្ធនាគារទូទាំងប្រទេស និង ការងារស្រាវជ្រាវវិទ្យាសាស្ត្រនគរបាលក្នុងវិស័យសន្តិសុខ

សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ និងសុវត្ថិភាពសង្គមក៏បាន ចូល រួមចំណែកយ៉ាងសកម្ម ផងដែរ។

ដើម្បីបន្តចូលរួមជាមួយរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក្នុងការ ធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវកិច្ចការពារកុមារពីគ្រប់ ទម្រង់នៃការ កេងប្រវ័ញ្ចនិងរំលោភបំពានផ្លូវភេទកុមារលើប្រព័ន្ធអនឡាញ អង្គការសកម្មភាពដើម្បីកុមារ(APLE)ក្នុងឆ្នាំ២០២៤ទទួល បានកិច្ចសហការជាមួយបណ្ឌិត្យសភាគណៈកម្មាធិការជា គ្រឹះស្ថានសិក្សាសាធារណៈជាតិមូលនិធិ End Violence Against Children តាមរយៈអង្គការយូនីសេហ្វប្រចាំប្រទេសកម្ពុជា (UNICEF Cambodia) បានបង្កើតក្រុមការងារដើម្បីពិនិត្យ និងកែសម្រួល រៀបចំ និងចងក្រងសៀវភៅណែនាំ បណ្តុះបណ្តាលស្តីពីការឆ្លើយតបនឹងការកេងប្រវ័ញ្ចនិង រំលោភបំពានផ្លូវភេទកុមារលើប្រព័ន្ធអនឡាញ។ ខ្លឹមសារ អត្ថបទដែលបានចងក្រងនៅក្នុងសៀវភៅនេះត្រូវបាន បង្កើតឡើងដោយផ្អែក លើលទ្ធផលស្រាវជ្រាវថ្មីៗអំពី (OCSEA)ក្នុងបរិបទជាក់ស្តែងថ្មីៗដែលកើតឡើងនៅក្នុង ប្រទេសកម្ពុជា។ លើសពីនេះ ក៏មានការរួមបញ្ចូលនូវវិធី អនុវត្តបែបកុមារមេត្រីដែលងាយស្រួលសម្រាប់ការធ្វើការជា មួយកុមាររងគ្រោះនៃការកេងប្រវ័ញ្ចនិងរំលោភបំពានផ្លូវភេទ លើប្រព័ន្ធអនឡាញ ក៏ដូចជាការលើកកម្ពស់សិទ្ធិកុមារក្នុង បរិស្ថានឌីជីថល។

ដើម្បីឱ្យសៀវភៅគោលដែលបានផលិតនិង បោះពុម្ពមានការប្រើប្រាស់បានទូលំទូលាយក្នុងក្របខណ្ឌ នគរបាលជាតិនិងថ្នាក់ក្រោមជាតិបណ្ឌិត្យសភាគណៈកម្មាធិការជា

កម្ពុជានិងអង្គការសកម្មភាព ដើម្បីកុមារ បានរៀបកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលដល់គ្រូបង្គោលនគរបាលជាតិនៅបណ្ឌិត្យសភាគណបាលកម្ពុជា ដែលនឹងប្រព្រឹត្តទៅចំនួន២ថ្ងៃ ចាប់ពីថ្ងៃទី១៨ដល់១៩ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២៥ នៅសាលប្រជុំនៃបណ្ឌិត្យសភាគណបាលកម្ពុជា ។

ដូច្នេះ នេះជាមូលហេតុចម្បងដែលយើងរៀបចំពិធីនេះឡើង ក្នុងន័យផ្សព្វផ្សាយសៀវភៅគោលដែលបានផលិតនិងបោះពុម្ព មានការប្រើប្រាស់បានទូលំទូលាយក្នុងគ្រូបង្គោលនគរបាលជាតិនិងថ្នាក់ក្រោមជាតិ ។

ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ ប្រធាន បានគូសបញ្ជាក់ថាពិធី«ផ្សព្វផ្សាយនិងប្រកាសដាក់ឱ្យប្រើសៀវភៅគោលនិងធ្វើការបណ្តុះបណ្តាលគ្រូបង្គោល» នេះ ដើម្បីឱ្យគ្រូនគរបាលជាតិទទួលបានចំណេះដឹងនិងនិន្នាការថ្មីៗលើសកម្មភាពនៃអំពើរំលោភបំពានផ្លូវភេទកុមារ លើប្រព័ន្ធអនឡាញនិងការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសស្របតាមការអនុវត្តបែបកុមារមេត្រី ដើម្បីចូលរួមបង្ការទប់ស្កាត់និងឆ្លើយតបចំពោះបទល្មើសឱ្យបានកាន់តែល្អប្រសើរនិងមានប្រសិទ្ធភាពនិងដើម្បីប្រើប្រាស់ខ្លឹមសារដែលដកស្រង់ចេញពីសៀវភៅគោលនេះសម្រាប់បន្តចែករំលែកដល់សិស្សនិស្សិតនគរបាលជាតិ នាពេលអនាគត ។

ចំពោះលទ្ធផលរំពឹងទុក ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ មានជំនឿយ៉ាងមុតមាំថា គ្រូបង្គោល នឹងទទួលបាននូវចំណេះដឹង ស្តីពី៖

-ការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាននិងទំនងទំនងរបស់កុមារនិងយុវជន

-ការកំណត់ពីគ្រោះថ្នាក់ ហានិភ័យ និងទម្រង់នៃអំពើរំលោភបំពានផ្លូវភេទកុមារលើប្រព័ន្ធអនឡាញ
-បទបញ្ញត្តិច្បាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងបទល្មើស និងនីតិវិធីស៊ើបអង្កេត

-ការសម្ភាសន៍បែបកុមារមេត្រី កិច្ចសហការ និងផ្តល់ជំនួយដល់កុមារ និងគ្រួសារ កុមាររងគ្រោះ

-ការប្រើប្រាស់សៀវភៅគោលសម្រាប់បន្តការបណ្តុះបណ្តាលបានត្រឹមត្រូវ ។

មុននឹងបញ្ចប់ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ប្រធានសូមស្នើដល់គ្រូឧទ្ទេសយកអស់កម្លាំងកាយចិត្តនិងប្រាជ្ញាដើម្បីផ្ទេរនូវចំណេះដឹងនិងបទពិសោធន៍អ្វីដែលមានក្នុងសៀវភៅនេះ ដោយឆ្លុះបញ្ចាំងទៅនឹងការអនុវត្តជាក់ស្តែងក្នុងកន្លែងការងារពិភាក្សាជាក្រុមសំណួរ-ចម្លើយនិងអនុវត្តផ្ទាល់លើករណីសិក្សា ឱ្យបានផុសផុល ។

ជាទីបញ្ចប់ ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ ប្រធានសូមជូនពរ ឯកឧត្តម ឧត្តមសេនីយ៍ សាស្ត្រាចារ្យ វេសេនីយ៍ មន្ត្រីនគរបាលជាតិ លោក លោកស្រីគណៈប្រតិភូអង្គការ APLE អង្គការនានា និងសិក្ខាកាម ទាំងអស់ មានសុខភាពល្អនិងទទួលបានជោគជ័យគ្រប់ការកិច្ច ។បន្ទាប់មកឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ បានប្រកាសបើកពិធី «ផ្សព្វផ្សាយនិងប្រកាសដាក់ឱ្យប្រើសៀវភៅគោលស្តីពី ការឆ្លើយតបនឹងការរំលោភបំពានផ្លូវភេទកុមារលើប្រព័ន្ធអនឡាញនិងបណ្តុះបណ្តាលគ្រូបង្គោលនៃប.ន.ក.» ចាប់ពីពេលនោះតទៅ ។

ដោយ លោកវេសេនីយ៍ឯក សេក សែល



ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ សាស្ត្រាចារ្យ ឯក មនោសែន ប្រធានបណ្ឌិត្យសភា នគរបាលកម្ពុជា អញ្ជើញជាអធិបតីក្នុងពិធីបើកវគ្គចំនួន៣ នៅបណ្ឌិត្យសភានគរបាលកម្ពុជា



នៅថ្ងៃសុក្រ ទី៤ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៥ **ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍សាស្ត្រាចារ្យ ឯក មនោសែន ប្រធានបណ្ឌិត្យសភានគរបាលកម្ពុជា** បានអញ្ជើញជាអធិបតីក្នុងពិធីបើកវគ្គចំនួនបីរួមគ្នា រួមមាន វគ្គសុក្រឹតការថ្នាក់ដឹកនាំមន្ត្រីពន្ធនាគារជំនាន់ទី៦ វគ្គបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីបច្ចេកទេសព្រហ្មទណ្ឌនិងវគ្គបំប៉នជំនាញស៊ើបអង្កេតព្រហ្មទណ្ឌសម្រាប់កងកម្លាំងសន្តិសុខ នៅបណ្ឌិត្យសភានគរបាលកម្ពុជា។

ក្នុងឱកាសនោះ ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ប្រធានបណ្ឌិត្យសភា ក៏បានថ្លែងនូវការកោតសរសើរចំពោះកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងបំពេញការងារដោយស្មារតីទទួលខុសត្រូវខ្ពស់របស់ថ្នាក់ដឹកនាំនិងមន្ត្រីអង្គភាពគ្រប់គ្រងវគ្គ មន្ទីរចាត់ការ នាយកដ្ឋានបុគ្គលិកមន្ត្រីនគរបាលជាតិកម្ពុជា និងមន្ត្រីពន្ធនាគារនៃអគ្គនាយកដ្ឋានធនធានមនុស្ស និងអង្គភាពពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ក្នុងការរៀបចំឱ្យវគ្គសិក្សានេះ អាចចាប់ផ្តើមដំណើរការបានស្របតាមផែនការបណ្តុះបណ្តាលឆ្នាំ២០២៥ របស់ក្រសួងមហាផ្ទៃនិងផែនការសកម្មភាពឆ្នាំ២០២៥ របស់បណ្ឌិត្យសភានគរបាលកម្ពុជា ដែលបានកំណត់។

ទន្ទឹមនេះ **ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍** ក៏បានថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះអង្គភាពប្រើប្រាស់កងកម្លាំងដែលបានចាត់បញ្ជូនមន្ត្រីនគរបាលនិងមន្ត្រី

ពន្ធនាគារមកសិក្សានៅបណ្ឌិត្យសភានគរបាលកម្ពុជា ដើម្បីបង្កើនចំណេះដឹងនិងសមត្ថភាព ជំនាញបន្ថែម តាមការជូនដំណឹងរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានធនធានមនុស្ស។

ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ប្រធានបណ្ឌិត្យសភា បានគូសបញ្ជាក់ថា ការដាក់ឱ្យដំណើរការនៃវគ្គបណ្តុះបណ្តាលទាំង៣នេះ ពិតជាបានឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីការបំពេញភារកិច្ចរបស់បណ្ឌិត្យសភានគរបាលកម្ពុជា ដូចខាងក្រោម៖

ទី១- បណ្ឌិត្យសភា បានអនុវត្តគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្រោមគំនិតដឹកនាំប្រកបដោយគតិបណ្ឌិតនិងទស្សនវិស័យវែងឆ្ងាយរបស់ **សម្តេចមហាបវរ ធិបតី ហ៊ុន ម៉ាណែត នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា** ដែលបានដាក់ចេញនូវគោលនយោបាយកំណែទម្រង់កងកម្លាំងនគរបាលជាតិ។

ទី២- បណ្ឌិត្យសភា បានអនុវត្តផែនការកំណែទម្រង់ធនធានមនុស្សរបស់ក្រសួងមហាផ្ទៃ ក្រោមការដឹកនាំ និងបញ្ជាផ្ទាល់របស់ **ឯកឧត្តមអភិសន្តិបណ្ឌិត ស សុខា ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ** ប្រកបដោយ គំនិតប្រាជ្ញាភិវឌ្ឍន៍និងជឿនលឿន ក្នុងការពង្រឹងសមត្ថភាពជំនាញ ការលើកកម្ពស់ក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈនិងការពង្រឹងវិន័យកងកម្លាំងនគរបាលជាតិនិងមន្ត្រីពន្ធនាគារ តាមរយៈការបណ្តុះបណ្តាលដ៏ត្រឹមត្រូវប្រកបដោយគុណភាពនិងស្របតាមស្តង់ដារកំណត់។



ពាក់ព័ន្ធនឹងការបណ្តុះបណ្តាលនោះដែរ **ឯកឧត្តម នាយឧត្តមសេនីយ៍** បានថ្លែងបន្តថា ដើម្បីរក្សាបាននូវវប្បធម៌គុណភាពនិងក្នុងគោលបំណងចង់ឱ្យសិក្ខាកាមទាំងអស់ ក្រោយពេលបញ្ចប់ការសិក្សា មានសមត្ថភាពក្នុងការបំពេញការងារបានល្អ មានអាកប្បកិរិយាល្អឥរិយាបថល្អ គោរពក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈ មានស្មារតីទទួលខុសត្រូវខ្ពស់លើការងារ និងមានការពេញចិត្តពីថ្នាក់ដឹកនាំនៃអង្គភាពរបស់ខ្លួន បណ្ឌិត្យសភា បានប្រកាន់ខ្ជាប់នូវជំហររបស់ខ្លួនក្នុងការគ្រប់គ្រង ដូចខាងក្រោម៖

ទី១- ការអនុវត្តគោលការណ៍៣យ៉ាងគឺគោលការណ៍សមធម៌ គោលការណ៍មិនលម្អៀង និងគោលការណ៍គុណភាព។ ចំណុចនេះមានន័យថា «សិក្ខាកាមទាំងអស់ត្រូវរៀនឱ្យចេះ មិនមែនគ្រាន់តែរៀនឱ្យចប់នោះទេ» និង «គ្មានការយោគយល់ ទោះក្នុងករណីណាក៏ដោយ» ហើយ «គុណភាពមិនអាចសម្របសម្រួលបានឡើយ»។

ទី២- ការធ្វើមូលវិចារ

ក្រោយពេលបញ្ចប់វគ្គសិក្សា បណ្ឌិត្យសភានឹងធ្វើមូលវិចារលើលទ្ធផលរៀនសូត្រ នៃវិស័យសិក្សា នៃវិស័យប្រឡងនៃវិស័យទូទៅការទំនាក់ទំនងសាមគ្គីភាពការប្រជុំជួរនិងអត្តចរិតរបស់សិក្ខាកាមម្នាក់ៗដាច់ដោយឡែកៗពីគ្នា ដើម្បីធ្វើជូនអគ្គនាយកដ្ឋានធនធានមនុស្សនិងប្រធានអង្គភាពសាមីដើម្បីជ្រាបនិងធ្វើជាមូលដ្ឋាននៃការវាយតម្លៃក្នុងការលើកទឹកចិត្តដល់សិក្ខាកាមទាំងអស់នៅពេលត្រឡប់ទៅអង្គភាពវិញ។

ទី៣- ការដាក់ទណ្ឌកម្មចំពោះសិក្ខាកាមដែលព្រឹត្តខុស បណ្ឌិត្យសភានឹងអនុវត្តតាមបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងដែលបានកំណត់ ព្រមទាំងស្នើសុំដាក់ទណ្ឌកម្មស្របតាមបទវិន័យនគរបាលជាតិកម្ពុជា ដែលបានចេញប្រកាស ដាក់ឱ្យអនុវត្តកាលពីថ្ងៃទី៥ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២៤។ តាមបទបញ្ញត្តិថ្មីនេះ សិក្ខាកាមដែលគេចវេសមិនចូលសិក្សាវគ្គនេះ ឬត្រូវលុបឈ្មោះចេញពីវគ្គសិក្សាដោយមិនគោរពវិន័យល្មើសបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងបណ្ឌិត្យសភានឹងគោរពស្នើសុំទៅឯកឧត្តមអភិសន្តិបណ្ឌិតតាមរយៈអគ្គនាយកដ្ឋានធនធានមនុស្ស ដើម្បីដាក់ទណ្ឌកម្មកម្រិត២ ដែលនឹងអាចឈានទៅលុបឈ្មោះចេញពីក្របខ័ណ្ឌមន្ត្រីនគរបាលជាតិនិងមន្ត្រីពន្ធនាគារ។

ឆ្លៀតឱកាសដ៏មានសារៈសំខាន់នោះ **ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍** បានជម្រាបជូនអ្នកសិក្សាថា ទាក់ទងនឹងបណ្ឌិត្យសភា ដែលបំពេញភារកិច្ចរបស់ខ្លួនសម្រេចបានជោគជ័យ មានកិត្យានុភាព ឧត្តមភាព និងការជឿទុកចិត្តទាំងក្នុងក្របខ័ណ្ឌជាតិនិងអន្តរជាតិ នាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ





សមិទ្ធផលទាំងនេះ បណ្តាំត្យសភាទទួលបានដោយសារ៖

ទី១- មានការគាំទ្រនិងឧបត្ថម្ភទាំងស្មារតី គោលនយោបាយ សម្ភារៈ និងថវិការបស់ **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន ប្រធានព្រឹទ្ធសភានៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា** (អតីតនាយករដ្ឋមន្ត្រី) **សម្តេចមហាបវរធិបតី ហ៊ុន ម៉ាណែត** **នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា** និង **សម្តេចក្រឡាហោម ស ខេង អតីតឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ និងឯកឧត្តមអភិសន្តិបណ្ឌិត ស សុខា ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃបន្តបន។** ជាមួយគ្នានេះ បណ្តាំត្យសភា ក៏ទទួលបានការជួយឧបត្ថម្ភពីសប្បុរសជននានាផងដែរ។

ទី២- បណ្តាំត្យសភាបានដាក់ចេញនូវផែនការយុទ្ធសាស្ត្រច្បាស់លាស់និងការដាក់ចេញកម្មវិធីកំណែទម្រង់លើការងារសំខាន់ៗគឺ ការកែទម្រង់លើការងារដឹកនាំ-គ្រប់គ្រង ការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពគ្រូបង្រៀន ការអភិវឌ្ឍកម្មវិធីអប់រំ ការអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធនិងសម្ភារៈរូបវន្តគ្រប់ប្រភេទ ព្រមទាំងបានប្តេជ្ញាចិត្តប្រកបដោយស្មារតីទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ក្នុងការអនុវត្តតាមផែនការនិងកម្មវិធីកំណែទម្រង់ដែលបានកំណត់ព្រមទាំងអភិក្រម៥+១គឺ ការផ្តួចផ្តើមគំនិត ការច្នៃប្រឌិត ការកែទម្រង់ នវានុវត្តន៍ និងនវកម្ម និងបូក១គឺ ការមើលឃើញចំណុចខ្វះខាត ដើម្បីកែលម្អ។

ទី៣- ការប្រកាន់ខ្ជាប់នូវគុណតម្លៃរបស់ខ្លួនគឺគុណភាព ភាពមិនលម្អៀង សមធម៌ ក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈ គណនេយ្យភាព និងនវានុវត្តន៍។ ក្រោមទិសស្លោក «យើងរួមគ្នាកសាងវប្បធម៌គុណភាព»។

ទី៤- ការធានាបាននូវសាមគ្គីភាពផ្ទៃក្នុងរវាងម៉ា

ការជំរុញលើកទឹកចិត្តថ្នាក់ដឹកនាំ មន្ត្រីគ្រប់កម្រិត និងគ្រួសារបាលជាតិ ឱ្យមានឆន្ទៈមោះមុត ការប្តេជ្ញាចិត្ត និងស្មារតីទទួលខុសត្រូវក្នុងការបំពេញភារកិច្ចរបស់ខ្លួន ឱ្យបានជោគជ័យតាមផែនការកំណត់។

ទី៥- ការពង្រឹងនិងពង្រីកកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ ក្នុងការធ្វើសមាហរណកម្មខ្លួនទៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌអន្តរជាតិ ស្របតាមនិន្នាការសាកលការប្រឹក្សាដើម្បីអាចប្រៀបធៀបជាមួយគ្រឹះស្ថានបណ្តុះបណ្តាលកងកម្លាំងនគរបាលនៃប្រទេសនានា ក្នុងក្របខ័ណ្ឌអាស៊ាននិងតំបន់។ ជាការពិតណាស់ កិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ បានធ្វើឱ្យគេស្គាល់យើង ហើយយើងក៏បានស្គាល់នូវការវិវត្តរីកចម្រើនរបស់ពិភពលោក ដែលជាកត្តាជំរុញទឹកចិត្តឱ្យយើងខិតខំប្រឹងប្រែងធ្វើឱ្យបានប្រហាក់ប្រហែលគេនិងរត់ឱ្យទាន់គេក្នុងពេលអនាគត។ ដោយ៖ លោកវរសេនីយឯក **សេក សែល** គ្រួសារបាលជាតិ



ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍សាស្ត្រាចារ្យ ឯក មនោសែន អញ្ជើញផ្តល់កិច្ចសម្ភាសន៍ដល់ភ្នាក់ងារវិទ្យុនិងទូរទស្សន៍ក្រសួងមហាផ្ទៃ



នៅព្រឹកថ្ងៃសុក្រ ទី១១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៥ ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ សាស្ត្រាចារ្យ ឯក មនោសែន ប្រធានបណ្ឌិត្យសភាគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា បានអញ្ជើញផ្តល់កិច្ចសម្ភាសន៍អំពីសមិទ្ធផលការងារសម្រេចបានប្រចាំឆមាសទី១ និងលើកទិសដៅបន្តសម្រាប់ឆមាសទី២ ឆ្នាំ២០២៥ របស់បណ្ឌិត្យសភាគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ដល់ភ្នាក់ងារវិទ្យុនិងទូរទស្សន៍មហាផ្ទៃ ដោយមានការអញ្ជើញចូលរួមពីមន្ត្រីពាក់ព័ន្ធមួយចំនួន នាទីស្តីការក្រសួងមហាផ្ទៃ ។

មុននឹងផ្តល់នូវកិច្ចសម្ភាសន៍ ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ប្រធានបណ្ឌិត្យសភា បានឆ្លៀតឱកាសគោរពថ្លែងអំណរគុណនិងដឹងគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅបំផុតចំពោះ

- សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន ប្រធានព្រឹទ្ធសភា ដែលជាបិតានិងជាអគ្គមគ្គុទេសក៍ដ៏ឆ្នើមនៃសន្តិភាពនិងការអភិវឌ្ឍជាតិលើគ្រប់វិស័យ

- សម្តេចមហាបវរធិបតី ហ៊ុន ម៉ាណែត នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលបានដាក់ចេញនូវ កម្មវិធីនយោបាយនិងយុទ្ធសាស្ត្របញ្ចោលកំណត់យកអាទិភាពគន្លឹះ៥ «មនុស្ស ផ្លូវ ទឹក ភ្លើង និងបច្ចេកវិទ្យា» ជាពិសេស «បច្ចេកវិទ្យាឌីជីថល» ដោយផ្តល់អាទិភាពខ្ពស់លើការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស ដើម្បីកំណើនការងារ សមធម៌ប្រសិទ្ធភាព និងចីរភាព

- សម្តេចក្រសួងមហាផ្ទៃ ស ខេង ដែលបានកសាងសមិទ្ធផលនិងស្នាដៃជាច្រើនរបស់ក្រសួងមហាផ្ទៃ សម្រាប់អ្នកដឹកនាំបន្តវេន ជាពិសេស គឺការផ្តល់តម្លៃនិងអាទិភាពដល់ការងារបណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រីគណបក្សជាតិនិងពន្ធនាគារ

- ឯកឧត្តមអភិសន្តិបណ្ឌិត ស សុខា ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ ដែលបន្តវេនដឹកនាំក្រសួងមហាផ្ទៃ សម្រេចបានលទ្ធផលគួរជាទីមោទនៈ ក្រោមដំបូលសន្តិភាព

- បន្ទាប់មក ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ ប្រធានក៏សូមគោរពដឹងគុណដល់កងកម្លាំងជួយមុខ ដែលប្តេជ្ញាតស៊ូប្រយុទ្ធយ៉ាងអង់អាចក្លាហានជាមួយបច្ចាមិត្តដែលឈ្លានពានបូរណភាពទឹកដីខ្មែរ នៅព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ និង

- បានថ្លែងអំណរគុណនិងកោតសរសើរដល់ថ្នាក់ដឹកនាំ សាស្ត្រាចារ្យ គ្រូនគណបក្សជាតិ ដែលបានខិតខំអនុវត្តតួនាទីនិងភារកិច្ចរបស់ខ្លួន សម្រេចបាននូវសមិទ្ធផលថ្មីៗជាច្រើន។

ចំពោះខ្លឹមសារនៃកិច្ចសម្ភាសន៍ដែលបានធ្វើឡើងជាមួយភ្នាក់ងារវិទ្យុនិងទូរទស្សន៍មហាផ្ទៃនាពេលនោះ គឺដើម្បីបង្ហាញអំពីសមិទ្ធផលនានាដែលបណ្ឌិត្យសភាគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា សម្រេចបានក្នុងឆមាសទី១កន្លងមកនិង ដើម្បីលើកទិសដៅបន្តសម្រាប់ឆមាសទី២ ឆ្នាំ២០២៥ ដែលស្រប

នឹងកម្មវិធីដែលក្រសួងមហាផ្ទៃបានកំណត់ ផងដែរ។

នៅក្នុងកិច្ចសម្ភាសន៍នោះ ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ ប្រធានបណ្ឌិត្យសភា បានឆ្លើយតបទៅនឹងសំណួររបស់ ភ្នាក់ងារវិទ្យុនិងទូរទស្សន៍មហាផ្ទៃ ដែលមានខ្លឹមសារបន្ត បន្ទាប់ដូចតទៅនេះ៖

បណ្ឌិត្យសភា ត្រូវបានបង្កើតឡើងតាំងពីឆ្នាំ១៩៥៤ មានឈ្មោះថា «សាលាជាតិតម្រួត» ហើយបានវិវត្តជា បន្តបន្ទាប់និងបានប្រែក្លាយទៅជាបណ្ឌិត្យសភាគណៈកម្ម កម្ពុជា «ប.ន.ក.» នៅឆ្នាំ២០០៧។ បណ្ឌិត្យសភា មាន តួនាទីធ្វើជាសេនាធិការជូនរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃនិងមាន ភារកិច្ចសំខាន់ៗ គឺ៖

១- បណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រីនគរបាលនិងមន្ត្រីពន្ធនាគារ ទូទាំងប្រទេស

២- ស្រាវជ្រាវវិទ្យាសាស្ត្រនគរបាលនិងពន្ធនាគារ លើកិច្ចការសន្តិសុខ សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ សុវត្ថិភាព សង្គម និងកិច្ចដឹកនាំបញ្ជា។

ក្នុងរយៈពេលនៃឆមាសទី១ ឆ្នាំ២០២៥នេះ ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍សាស្ត្រាចារ្យ បានគូសបញ្ជាក់ ឱ្យដឹងថា ដោយអនុវត្តតាមកម្មវិធីនយោបាយនិងយុទ្ធសាស្ត្រ បញ្ចកោណ ដំណាក់កាលទី១ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជានិង ផែនការយុទ្ធសាស្ត្ររបស់ក្រសួងមហាផ្ទៃ(២០២៤-២០២៨) បណ្ឌិត្យសភា បានដាក់ចេញនូវផែនការយុទ្ធសាស្ត្រដំណាក់ កាលទី៣(២០២៤-២០២៨) និងផែនការសកម្មភាព ប្រចាំឆ្នាំនីមួយៗប្រកបដោយភាពម៉ត់ចត់ ច្បាស់លាស់។ ក្នុងឆមាសទី១នេះ បណ្ឌិត្យសភា សម្រេចបាននូវសមិទ្ធផល គួរជាទីមោទនៈ ចំនួន១០ចំណុច រួមមាន៖ ១- ការងារ គ្រប់គ្រង-ដឹកនាំ ២- បណ្ឌិត្យសភាឌីជីថល ៣- ការ អភិវឌ្ឍកម្មវិធីអប់រំ ៤- ការអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធនិង ធនធានរូបវន្ត ៥- ការងារធានាគុណភាពអប់រំ ៦- ការងារ បណ្តុះបណ្តាល ៧- ការងារស្រាវជ្រាវវិទ្យាសាស្ត្រនិង មន្ទីរពិសោធន៍ ៨- ការងាររៀបចំអគារប្រពៃណី ៩- កិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាតិនិងអន្តរជាតិ ១០- ការរៀបចំ ព្រឹត្តិការណ៍

ចំពោះការដឹកនាំ-គ្រប់គ្រង ឯកឧត្តមនាយ ឧត្តមសេនីយ៍ បានបញ្ជាក់ថា ដើម្បីលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាព នៃការដឹកនាំ-គ្រប់គ្រង និងគុណភាព បណ្ឌិត្យសភា បាន

ដាក់ចេញនូវ **ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ ផែនការសកម្មភាព គោលការណ៍ណែនាំ**ជាច្រើនទៀត ដូចជា សេចក្តីសម្រេច ស្តីពីប្រព័ន្ធការងារ សេចក្តីណែនាំ បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុង គោលការណ៍និងនីតិវិធីទាក់ទងនឹងការដឹកនាំ-គ្រប់គ្រង និងការលើកកម្ពស់គុណភាពអប់រំ ហ្វឹកហាត់ ស្រាវជ្រាវ និង**អភិក្រម៥+១** គឺ ១-ការផ្តួចផ្តើមគំនិត ២-ការច្នៃប្រឌិត ៣-ការកែទម្រង់ ៤-នវានុវត្តន៍ ៥-នវកម្ម និង**បូក១** គឺ ការមើលឃើញចំណុចខ្វះខាត បន្ថែមលើមរតក **អភិក្រម ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់**របស់ **សម្តេចតេជោ** គឺ «**ឆ្លុះកញ្ចក់ មូលដ្ឋាន មូលដ្ឋាន មូលដ្ឋាន រក្សាទុក រក្សាទុក រក្សាទុក**»។



ចំពោះការងារបណ្ឌិត្យសភាឌីជីថល បណ្ឌិត្យសភា បានអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពជនបង្គោលក្នុងនិងក្រៅ ប្រទេសចំនួន៣៦នាក់ បំពាក់កាមេរ៉ាសុវត្ថិភាព ២៥៣គ្រាប់នៅបណ្ឌិត្យសភានិងសាលានគរបាលជាតិ ភូមិភាគ ដើម្បីជំរុញប្រសិទ្ធភាពនៃការដឹកនាំ-គ្រប់គ្រង P-P (PAC-Province ៥០ម៉ែត្រពីគ្នា) រៀបចំផែនការ យុទ្ធសាស្ត្រប្រែក្លាយជាបណ្ឌិត្យសភាឌីជីថល ដោយ សម្រេចបាន៦០% ហើយបានផ្សព្វផ្សាយក្នុងគ្រុប PAC Digital Forum ៣០លើក ដើម្បីលើកកម្ពស់ការងារ សន្តិសុខឌីជីថល សុវត្ថិភាពក្នុងការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ បច្ចេកវិទ្យា និងបានសហការស្និតរួមជាមួយដៃគូ ពាក់ព័ន្ធអន្តរជាតិ។ លើការងារឌីជីថលនិងការងារ ប្រព័ន្ធលំហូរឯកសារ(DMS)។

ក្នុងនាមជាអង្គភាពអប់រំបណ្តុះបណ្តាល បណ្ឌិត្យសភា តែងផ្តោតលើការងារអភិវឌ្ឍកម្មវិធីអប់រំ ក្នុងន័យដើម្បី លើកកម្ពស់សមត្ថភាពជំនាញវិជ្ជាជីវៈ និងក្រមសីលធម៌

ឱ្យឆ្លើយតបទៅនឹងបរិបទអន្តរជាតិ តម្រូវការអង្គភាពប្រើប្រាស់កងកម្លាំងនិងសភាពការណ៍សន្តិសុខ។ បណ្ឌិត្យសភាបានអភិវឌ្ឍកម្មវិធីអប់រំ តាមរយៈ៖

- ការធ្វើអន្តរជាតិនិយកម្មជាមួយដៃគូសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ(១៦ស្ថាប័ន) - ការប្រមូលព័ត៌មានពីអង្គភាពប្រើប្រាស់កងកម្លាំងនិងអ្នកពាក់ព័ន្ធ - ការវិភាគនិងស្រាវជ្រាវអំពីសភាពការណ៍សន្តិសុខ-បទល្មើស - យន្តការពិនិត្យកែលម្អនិងអភិវឌ្ឍកម្មវិធីអប់រំ ជំនាញ-វគ្គ-កម្រិត ដែលធានាបានថាគ្រប់កម្មវិធីអប់រំ ស្របតាមនិយាមអន្តរជាតិ ដោយកំណត់ច្បាស់លាស់អំពីគោលបំណង លទ្ធផលសិក្សាវិជ្ជាទុកនៃមុខវិជ្ជាឬមេរៀន រយៈពេលសិក្សា វិធីសាស្ត្របង្រៀន ការវាយតម្លៃលើការសិក្សា លក្ខខណ្ឌបញ្ចប់ ជាដើម។



ក្នុងធនាគារទី១ បណ្ឌិត្យសភាបានកែសម្រួលនិងរៀបចំកម្មវិធីអប់រំវគ្គវែងនិងជំនាញខ្លីចំនួន២៥កម្មវិធីនិងបានរៀបចំសៀវភៅគោល ចំនួន៥៤មុខវិជ្ជាបន្ថែមទៀត។

ពាក់ព័ន្ធនឹងការងារអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធនិងធនធានរូបវន្ត បណ្ឌិត្យសភាបានជួសជុលកែលម្អហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធនិងបំពាក់ធនធានរូបវន្តជាបន្តបន្ទាប់ រួមមាន៖

- បានសាងសង់អគារគ្រូ - ផ្លូវបេតុងប្រវែង១,៨០០ម៉ែត្រនៅបណ្ឌិត្យសភា និងប្រវែង១,៤០០ម៉ែត្រនៅសាលាគរបាលមិត្តភាពកម្ពុជា-វៀតណាម - បានបំពាក់ម៉ាស៊ីនផលិតទឹកស្អាតខ្នាតធំ៥គ្រឿង LCD ២៣គ្រឿង - LED Screen ១១គ្រឿង - ម៉ាស៊ីនត្រជាក់ថ្មី ៤១គ្រឿង - អំពូល៧១៨ដើម - កង្ហារ៧១គ្រឿង - គ្រែ១៧០ - តុរៀន ៤០០ - អំពូលសូឡា ១២០គ្រឿង - មេក្រូ៣២គ្រឿង - កុំព្យូទ័រ ១០៧គ្រឿង។

- បានជួសជុលកែលម្អនិងបន្ថែមថ្មីបន្តបន្ទាប់ រួមមាន៖
- អគារគ្រូ - អគារស្នាក់នៅ - សាលសហសិក្សា - កន្លែងបំពេញការងារ - បន្ទប់ប្រជុំ - សួនច្បារ - បន្ទប់សិក្សា
- កន្លែងហ្វឹកហាត់កីឡា - កន្លែងឆ្លងកាត់ឧបសគ្គ
- បណ្ណាល័យ - សារមន្ទីរ - សាលហ្វឹកហាត់ក្លែង
- សាលស្វ័យសិក្សា - ឃ្លាំង - បន្ទប់ទឹក - កន្លែងដុតទឹក
- កន្លែងហាលសម្លៀកបំពាក់ - រទេះ - ប្រព័ន្ធអគ្គិសនី
- ម៉ាស៊ីនត្រជាក់ - បុកអណ្តូងទឹក - ប្រព័ន្ធទឹក - គំនូសចរាចរណ៍ - របង - ទ្វារ។

ចំពោះការងារធានាគុណភាពអប់រំ បណ្ឌិត្យសភាបានអនុវត្តយន្តការធានាគុណភាពតាម «**ប្រព័ន្ធធានាគុណភាពអប់រំទ្វេភាព**» គឺធានាគុណភាពអប់រំផ្ទៃក្នុងតម្រូវឱ្យវាយតម្លៃខ្លួនឯង កែលម្អខ្លួនឯង ដោយអនុវត្តជាអចិន្ត្រៃយ៍ និងប្រកាន់យកនូវគុណតម្លៃរបស់ខ្លួនគឺ គុណភាព ភាពមិនលម្អៀង សមធម៌ ក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈ គណនេយ្យភាព និងនវានុវត្តន៍ ព្រមទាំងការវាយតម្លៃពីស្ថាប័នធានាគុណភាពពីខាងក្រៅ។ កាលពីខែមីនាឆ្នាំ២០២០ បណ្ឌិត្យសភាបានទទួលវិញ្ញាបនបត្រ «ទទួលស្គាល់គុណភាពពេញសិទ្ធិ» សម្រាប់រយៈពេល៥ឆ្នាំ ពីគណៈកម្មាធិការទទួលស្គាល់គុណភាពACC ដែលជាមោទនភាពឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីឧត្តមភាពរបស់បណ្ឌិត្យសភា ក្រោមទិសស្លោក «**យើងរួមគ្នាកសាងវប្បធម៌គុណភាព**» ។ ក្នុងឆ្នាំ២០២៥នេះ បណ្ឌិត្យសភាបានរៀបចំរបាយការណ៍ស្វ័យវាយតម្លៃគុណភាពនិងវាយតម្លៃផ្ទៃក្នុងរួចរាល់ សម្រាប់ត្រៀមទទួលការវាយតម្លៃពីខាងក្រៅជាថ្មីម្តងទៀត។

ពាក់ព័ន្ធនឹងការងារបណ្តុះបណ្តាល នៅក្នុងធនាគារទី១នេះ បណ្ឌិត្យសភាបានដំណើរការវគ្គវែង-ខ្លី ចំនួន៣៩វគ្គ ដែលមានអ្នកសិក្សា ៤,៦៨៩នាក់ នារី ៥៣៥នាក់ ដោយបែងចែកជា៖

- ក- ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រវិទ្យាសាស្ត្រនគរបាល ១,០២៧នាក់ នារី ២៩៦នាក់
- ខ- ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់វិទ្យាសាស្ត្រនគរបាល ៩៤នាក់នារី១៩នាក់
- គ- ថ្នាក់បណ្ឌិត បានបញ្ចប់៤នាក់ លើ២៤នាក់ នារី ២នាក់

យ- វគ្គបំប៉នជំនាញខ្លីៗ ៣០វគ្គ ដែលមានអ្នកសិក្សា សរុប ៣,៥៤១នាក់ នារី ២១៨នាក់

ក្នុងចំណោមអ្នកសិក្សាទាំងនោះមានសិស្សនគរបាលចំនួន២ពាន់នាក់ ដែលបានជ្រើសរើសពីជនស៊ីវិលនិងជាកូនចៅអ្នកស្រុក ដែលបាននិងកំពុងសិក្សាហ្វឹកហាត់យ៉ាងសកម្មស្របនឹងពាក្យស្លោករបស់បណ្ឌិត្យសភានគរបាលកម្ពុជា «**បើអ្នកបង្ហូរក្រើសច្រើននៅទីនេះ អ្នកនឹងបង្ហូរឈាមតិចនៅតាមដងផ្លូវ**»។

ដោយមានកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយភ្នាក់ងារ KOICA បណ្ឌិត្យសភាបានរៀបចំការងារសិក្សាស្រាវជ្រាវនិងមន្ទីរពិសោធន៍ ដោយបានរៀបចំផែនការស្រាវជ្រាវរយៈពេល៥ឆ្នាំ ហើយបន្តការងារតាមផែនការជាមួយទីភ្នាក់ងារ KOICA លើគម្រោងសាងសង់មន្ទីរពិសោធន៍-កោសល្យវិច័យ ស្រាវជ្រាវវិទ្យាសាស្ត្រនគរបាល គិតជាទឹកប្រាក់១៣,៥០លានដុល្លារអាមេរិក ដោយបានរៀបចំគម្រោងនិងបន្តស្រាវជ្រាវ ចំនួន១១គម្រោង រួមមាន៖ ១- ការពង្រឹងតួនាទីមន្ត្រីនគរបាលជាស្រ្តីក្នុងការងារនិងការបង្ការបទល្មើសមូលដ្ឋាន ២- ការពង្រឹងការចូលរួមរបស់សហគមន៍ ជាវិធានការបង្ការ ការប្រព្រឹត្តបទល្មើសដោយអនីតិជន ៣- ការវាយតម្លៃកិច្ចគាំពារគ្រួសារលើការកាត់បន្ថយការប្រព្រឹត្តបទល្មើសឡើងវិញ ក្នុងចំណោមអតីតយុវវ័យ ដែលប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀននៅកម្ពុជា ៤- ពង្រឹងបច្ចេកទេសប្រមូលភស្តុតាងនៅកន្លែងកើតហេតុលើករណីបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ៥- ការវិភាគអំពីឧប្បត្តិហេតុនិងផលវិបាកសេដ្ឋកិច្ចសង្គមនៃការធាត់ តាមប្រព័ន្ធអនឡាញនៅកម្ពុជា ៦- ការលើកកម្ពស់សមត្ថភាព

ឌីជីថល ដើម្បីពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពប៉ុស្តិ៍នគរបាលរដ្ឋបាល ៧- ការវាយតម្លៃស្ថានភាពការងាររបស់អតីតនិស្សិតជ័យលាភី ដែលព្យួរបំពាក់បណ្ឌិត្យសភា ៨- បញ្ហាគ្រឿងញៀនក្នុងស្រទាប់យុវវ័យ ៩- គំនូសផែនទីនៃទីតាំងបទល្មើសនិងភាពងាយរងគ្រោះនៅតំបន់សំណង់មិនរៀបរយក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ ១០- តួនាទីប្រជាការពារក្នុងការរួមចំណែករៀបចំសណ្តាប់ ធ្នាប់និងសេវាសង្គមនៅមូលដ្ឋាន ១១- មូលនិធិកិច្ចសហប្រតិបត្តិការមេគង្គ-សាធារណរដ្ឋកូរ៉េ លើប្រធានបទ «ការលើកកម្ពស់សមត្ថភាពឌីជីថល ដើម្បីពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពប៉ុស្តិ៍នគរបាលរដ្ឋបាលនៅកម្ពុជា»។ ទន្ទឹមនោះបណ្ឌិត្យសភាក៏បាននិងកំពុងបន្តចងក្រងសទ្ទានុក្រមបច្ចេកសព្ទក្នុងវិស័យសន្តិសុខនិងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈនៃក្រសួងមហាផ្ទៃ។

អំពីការងាររៀបចំអគារប្រពៃណី ដោយយោងតាមសេចក្តីជូនដំណឹងលេខ ២៩៨ ស.ជ.ណ. ចុះថ្ងៃទី២៧ ខែមករា ឆ្នាំ២០២៥ ក្រុមការងាររបស់បណ្ឌិត្យសភាបាននិងកំពុងបន្តស្វែងរកនិងប្រមូលឯកសារ សញ្ញាសម្គាល់សម្ភារៈ និងកិច្ចការពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីចងក្រងប្រវត្តិកងកម្លាំងនគរបាលជាតិកម្ពុជាគ្រប់ជំនាន់ និងរក្សាទុកក្នុងសាលប្រពៃណី ដែលមានលក្ខណៈជាសារមន្ទីរនគរបាលនិងបន្តកែលម្អអគាររដ្ឋបាល ឱ្យក្លាយជាអគារប្រពៃណីដែលមានចរិតជាសារមន្ទីរនគរបាល។

ពាក់ព័ន្ធនឹងការងារកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាតិនិងអន្តរជាតិ មកទល់ពេលនេះ បណ្ឌិត្យសភាមានដៃគូសហប្រតិបត្តិការជាតិ១៦និងអន្តរជាតិ១៦ស្ថាប័ន ដែលសកម្មរួមមាន៖ - មហាវិទ្យាល័យនគរបាលទីក្រុងឡុងដ៍





- សាកលវិទ្យាល័យជាតិវិទ្យាសាស្ត្រកោសល្យវិថីយ (ឥណ្ឌា) - មហាវិទ្យាល័យនគរបាលខេត្តយូណាន(ចិន)
- មហាវិទ្យាល័យវិជ្ជាជីវៈនគរបាលទីក្រុងអ៊ូហាន(ចិន)
- សាកលវិទ្យាល័យវ៉ាស្ទីយ៉ារីកហ្សា - បណ្ឌិត្យសភានគរបាលកូម៉ូរ៉ូ - បណ្ឌិត្យសភានគរបាលកណ្តាលកូរ៉េ
- បណ្ឌិត្យសភានគរបាលប្រជាជនវៀតណាម បណ្ឌិត្យសភានគរបាលជាតិតួកគី ជាដើម។ ក្នុងនោះ ក៏បានទទួលគណៈប្រតិភូនិងដៃគូអន្តរជាតិ ដែលមកធ្វើទស្សនកិច្ចផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធន៍ ចំនួន១១លើក រួមមាន ចិន ថៃ អាមេរិក កូរ៉េ ឥណ្ឌា។ ក្នុងនោះ បណ្ឌិត្យសភាបានទទួលសារលិខិតជូនពរពីដៃគូអន្តរជាតិចំនួន១១ស្ថាប័ន ក្នុងឱកាសនៃពិធីប្រគល់សញ្ញាបត្រដល់ជ័យលាភី ក្រោមអធិបតីភាពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត សម្តេចមហាបវរធិបតី នាយករដ្ឋមន្ត្រី។

អំពីការរៀបចំព្រឹត្តិការណ៍ បណ្ឌិត្យសភាពិតជាមានមោទនភាពណាស់ ដែលក្រសួងមហាផ្ទៃ បានរៀបចំប្រារព្ធពិធីខួបអនុស្សាវរីយ៍លើកទី៨០ នៃថ្ងៃកំណើតនគរបាលជាតិ ជាព្រឹត្តិការណ៍ប្រវត្តិដ៏ធំបំផុត នៅបណ្ឌិត្យសភានគរបាលកម្ពុជា។ ក្នុងនោះ ក្រុមការងារបណ្ឌិត្យសភា ក៏បានចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងព្រឹត្តិការណ៍នោះ ពិសេសលើការងារហ្វឹកហាត់ព្យាបាលយាត្រា។

សូមបញ្ជាក់ថា ក្នុងចំណោមសមិទ្ធផលដែលបានបង្ហាញជូនខាងលើនេះ សុទ្ធតែមានសារៈសំខាន់និងចាំបាច់ ប៉ុន្តែសមិទ្ធផលចំនួន៤ ដែលសំខាន់ជាងគេ គឺ៖
 ១- ការងារបណ្តុះបណ្តាល មានសមត្ថភាពទទួលសិក្ខាកាមបរទេសមកសិក្សានោះទីនេះ ២- បានបញ្ចប់ថ្នាក់បណ្ឌិត

វិទ្យាសាស្ត្រនគរបាលកម្រិតអន្តរជាតិ ជំនាន់ទី១ ដែលការសិក្សាថ្នាក់បណ្ឌិតនេះ មានលក្ខខណ្ឌតម្រូវខ្ពស់ ដូចជាកម្រិតពិន្ទុ៧០% លើ១១មុខវិជ្ជា ២៧ក្រេឌីត ការស្រាវជ្រាវសរសេរនិងការពារនិក្ខេបបទ ៣៣ក្រេឌីត រួមមាន រៀបចំនិងការពារគម្រោងស្រាវជ្រាវ ចុះផ្សាយអត្ថបទស្រាវជ្រាវកម្រិតជាតិ២ អន្តរជាតិ១ សិក្ខាសាលាផ្ទាល់ខ្លួន៤ដងយ៉ាងតិច ការពារនិក្ខេបបទសាកល្បង និងការពារបញ្ចប់។ បេក្ខជនបណ្ឌិត ត្រូវទទួលបានមធ្យមភាគនៃពិន្ទុនិទ្ទេស(GPA) ចាប់ពី ២,៥០ឡើងទៅ។ ចំពោះថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រវិទ្យាសាស្ត្រនគរបាលសិក្សាហ្វឹកហាត់៤ឆ្នាំ ថ្នាក់សញ្ញាបត្រមធ្យមវិជ្ជាជីវៈនគរបាល ២ឆ្នាំ និងវិញ្ញាបនបត្រជាន់ខ្ពស់ជំនាញនគរបាល១ឆ្នាំ ដែលប្រឡងប្រជែងក្នុងចំណោមបេក្ខជនដែលមានសញ្ញាបត្រមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ ដោយលក្ខខណ្ឌច្បាស់លាស់។

ដោយ: វរសេនីយឯក សេក សែល



ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ សាស្ត្រាចារ្យ ឯក មនោសែន ប្រធានបណ្ឌិត្យសភា នគរបាលកម្ពុជា អញ្ជើញជាអធិបតីក្នុងពិធីបើកវគ្គសិក្សា ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ ជំនាន់ទី១៣



នៅថ្ងៃពុធ ទី១៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៥ ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ សាស្ត្រាចារ្យ **ឯក មនោសែន** ប្រធានបណ្ឌិត្យសភានគរបាលកម្ពុជា បានអញ្ជើញជាអធិបតីក្នុងពិធីបើកវគ្គសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ ជំនាន់ទី១៣ «ជំនាញគ្រប់គ្រងនិងដឹកនាំបញ្ជានិងជំនាញស៊ើបអង្កេតព្រហ្មទណ្ឌ» ដែលមាននិស្សិតចំនួន៦០នាក់ នារី ៤នាក់។

ក្នុងឱកាសនោះ ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ ប្រធានបណ្ឌិត្យសភា បានសម្តែងនូវការស្វាគមន៍យ៉ាងកក់ក្តៅចំពោះវត្តមានរបស់ ឯកឧត្តម សាស្ត្រាចារ្យ ឧត្តមសេនីយ៍ វរសេនីយ៍ អស់លោក លោកស្រី និងនិស្សិតទាំងអស់ដែលបានមកចូលរួមពិធីបើកវគ្គសិក្សាដ៏មានសារៈសំខាន់ទាំងពីរនោះ។

ទន្ទឹមនេះដែរ ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ ក៏បានថ្លែងនូវការកោតសរសើរចំពោះកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងបំពេញការងារដោយស្មារតីទទួលខុសត្រូវខ្ពស់របស់វិទ្យាស្ថានក្រោយបរិញ្ញាបត្រ មន្ទីរចាត់ការ និងអង្គភាពពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ក្នុងការរៀបចំនិងចាត់ចែងឱ្យវគ្គសិក្សាទាំងពីរនេះ អាចចាប់ផ្តើមដំណើរការចាប់ពីពេលនេះតទៅ។

ជាបន្ត ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ ក៏បានថ្លែងបញ្ជាក់ថា មុននឹងឈានដល់ខ្លឹមសារទាក់ទងនឹងវគ្គទាំងពីរនេះ ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ សូមទាញការចាប់អារម្មណ៍ពីអង្គពិធីទាំងមូលឱ្យបានជ្រាបថា ស្ថិតក្នុងបរិបទ

សាកលភារៈបន្ថែមនិងការធ្វើសមាហរណកម្មកម្ពុជាទៅក្នុងសហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក្រោមការដឹកនាំប្រកបដោយគតិបណ្ឌិតដ៏ឈ្លាសវៃបំផុតរបស់ **សម្តេចពិបត្តិ ហ៊ុន ម៉ាណែត នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា** បានដាក់ចេញនូវយុទ្ធសាស្ត្របញ្ចកោណ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ អភិវឌ្ឍន៍ជាតិ និងគោលនយោបាយកំណែទម្រង់លើគ្រប់វិស័យ រួមទាំងកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធគ្រប់ប្រភេទតាមរយៈការធ្វើទំនើបកម្មនិងបង្កើនសមត្ថភាពវិជ្ជាជីវៈ ដើម្បីធានាបាននូវកិច្ចការពារប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ចំពោះអធិបតេយ្យភាពជាតិ បូរណភាពទឹកដី សន្តិសុខសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ និងសុវត្ថិភាពសង្គម។

ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ បានថ្លែងបន្តថា ដើម្បីអនុវត្តគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ឱ្យសម្រេចបានជោគជ័យតាមគោលដៅដែលបានកំណត់ **ឯកឧត្តមអភិសន្តិបណ្ឌិត ស សុខា ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ** បានដាក់ចេញនូវផែនការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្សនិងផ្តល់ការគាំទ្រគ្រប់បែបយ៉ាងទាំង គោលនយោបាយស្មារតី សម្ភារៈ និងហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីអភិវឌ្ឍបណ្ឌិត្យសភានគរបាលកម្ពុជានិងពង្រឹងសមត្ថភាព វិជ្ជាជីវៈមន្ត្រីនគរបាលជាតិនិងមន្ត្រីពន្ធនាគារ ឱ្យឆ្លើយតបទៅតាមតម្រូវការនៃបរិបទថ្មីនិងការវិវត្តសភាពការណ៍ សន្តិសុខជាតិនិងអន្តរជាតិ។



ក្នុងឱកាសនោះ ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ ប្រធានបណ្ឌិត្យសភា បានចាត់ទុកថា នេះជាព្រឹត្តិការណ៍ ជាប្រវត្តិដ៏សំខាន់មួយទៀត ដែលបណ្ឌិត្យសភានគរបាលរបស់យើងបើកដំណើរការវគ្គសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់វិទ្យាសាស្ត្រនគរបាល ជំនាន់ទី១៣។ ការដាក់ឱ្យដំណើរការនេះគឺស្របទៅនឹងការចង់បាននិងការគាំទ្រ របស់ថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួងមហាផ្ទៃ ពិសេសស **ឯកឧត្តមអភិសន្តិបណ្ឌិត ស សុខា** ដែលចង់បណ្តុះបណ្តាលធនធាន មនុស្សផ្នែកកងកម្លាំងនគរបាលឱ្យមានសមត្ថភាពខ្ពស់ សម្រាប់ជាអ្នកដឹកនាំបន្តវេនរបស់ប្រទេសជាតិ។ វគ្គសិក្សានេះ ក៏ស្របទៅនឹងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រដំណាក់កាលទី៣(២០២៤ ២០២៨) របស់បណ្ឌិត្យសភានគរបាលកម្ពុជាបស់យើងផងដែរ។

ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ បន្តថា មកដល់ពេលនេះយើងបាននិងកំពុងបណ្តុះបណ្តាលថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ចំនួន១៣ជំនាន់ រួមទាំង ថ្នាក់បណ្ឌិត ចំនួន២ជំនាន់ផងដែរ។ ជាលទ្ធផល ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ ពិតជាមោទនភាពចំពោះបណ្ឌិត្យសភារបស់យើង ដែលអាចចាប់ដំណើរការវគ្គដ៏មានសារៈសំខាន់នេះឡើង។ និស្សិតបរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ជំនាន់ទី១៣ មានចំនួន៦០នាក់ ដែលឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ ចាត់ទុកថាអ្នកទាំងអស់គ្នាគឺជាធនធានដ៏ល្អសម្រាប់សង្គមលើវិស័យ សន្តិសុខនិងជាថ្នាក់ដឹកនាំបន្តវេនសម្រាប់ប្រទេសជាតិ ក្នុងពេលអនាគត។

ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ បានគូសបញ្ជាក់ថា ត្រូវចាំថា សញ្ញាបត្រនៅបណ្ឌិត្យសភារបស់យើងមិនចេះតែទទួលបានដោយងាយស្រួលពេកទេ។ សញ្ញាបត្រនេះគឺជាសមិទ្ធផលដែលកើតចេញពីការខិតខំប្រឹងប្រែង ឆន្ទៈមោះមុតក្នុងការសិក្សានិងមានការការពារតាំងចិត្តខ្ពស់ពិតប្រាកដក្នុងរយៈពេលជាច្រើនឆ្នាំទៀត។ ទោះជាយ៉ាងណា

ការចាប់ផ្តើមមែនទែនទើបតែចាប់ផ្តើមនៅថ្ងៃនេះទេ។ អ្នកទាំងអស់គ្នាត្រូវឆ្លងកាត់រយៈពេលពិបាកៗ ជាច្រើនឆ្នាំទៅមុខទៀត។ អ្នកទាំងអស់គ្នាត្រូវចំណាយពេលច្រើនក្នុងការអាន ស្រាវជ្រាវ សរសេរ និងបោះពុម្ពផ្សាយ។ ត្រូវចាំថា ការជោគជ័យដែលបានមកដោយងាយស្រួលមិនមែនជាការជោគជ័យដែលមានតម្លៃនោះទេ ដូច្នេះ ត្រូវច្បាស់លាស់និងហ្មត់ចត់ចំពោះការសិក្សា ជាពិសេស ត្រូវឱ្យប្រាកដប្រជាលើការស្រាវជ្រាវនិងបោះពុម្ពផ្សាយស្នាដៃ។

ក្នុងឱកាសនោះ ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ សូមលើកទឹកចិត្តឱ្យនិស្សិតទាំងអស់បង្កើនស្នាដៃស្រាវជ្រាវការសរសេរនិងបោះពុម្ពផ្សាយ និងហ៊ានចេញមុខធ្វើបទបង្ហាញលទ្ធផលស្រាវជ្រាវរបស់ខ្លួនតាមវេទិកានានាដែលលទ្ធផលស្រាវជ្រាវនឹងបានជាប្រយោជន៍សម្រាប់កងកម្លាំងនគរបាលជាតិនិងក្រសួងមហាផ្ទៃ ដើម្បីឱ្យមានកិត្យានុភាពនិងការទទួលស្គាល់ពីថ្នាក់ដឹកនាំចំពោះគុណភាពបណ្តុះបណ្តាល នៅបណ្ឌិត្យសភារបស់យើង។

ជាកិច្ចបន្ត ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ ក៏បានលើកឡើងអំពីវគ្គសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់វិទ្យាសាស្ត្រនគរបាល ជំនាន់ទី១៣ ដូចតទៅ៖

ដោយយោងតាមតម្រូវការចាំបាច់ក្នុងការបណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រីបន្តវេន ក្រសួងមហាផ្ទៃ បានអនុញ្ញាតឱ្យបណ្ឌិត្យសភានគរបាលកម្ពុជា បើកដំណើរការវគ្គសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់វិទ្យាសាស្ត្រនគរបាល ជំនាន់ទី១៣ ជំនាញគ្រប់គ្រងនិងដឹកនាំបញ្ជា និងជំនាញស៊ើបអង្កេតព្រហ្មទណ្ឌ សម្រាប់មន្ត្រីនគរបាលជាតិនិងមន្ត្រីពន្ធនាគារសរុបចំនួន៦០នាក់ នាវី៤នាក់។



ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ បានឱ្យដឹងថា វគ្គសិក្សា
នេះ បានបើកឱ្យដំណើរការនៅថ្ងៃទី១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៥
ក្នុងគោលបំណងជាពិសេស សម្រាប់បណ្តុះបណ្តាល
ធនធានមនុស្ស ដែលជាមន្ត្រីបន្តវេនបម្រើការ នៅបណ្ឌិត្យ
សភាគណបក្សជាលើការងារយុត្តិធម៌ ការងារសន្តិសុខ
សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ការងារដឹកនាំបញ្ជា ការពង្រឹងពង្រីក
សហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ ជាពិសេស ផ្ដោតសំខាន់ទៅលើ
ការគ្រប់គ្រងការងារអប់រំនគរបាល ដែលពាក់ព័ន្ធទៅនឹង
ការរៀបចំផែនការ កម្មវិធីអប់រំ ការធានាគុណភាព ការងារ
រដ្ឋបាល និយាមគរុកោសល្យ បទប្បញ្ញត្តិ បណ្ឌិត្យសភា
និងការងារផ្សេងៗទៀត។



ជាបន្ត ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ បានបញ្ជាក់
ជូនអំពីគោលការណ៍សំខាន់ៗចំនួន៣ដែលបណ្ឌិត្យសភា
នគរបាលកម្ពុជា ប្រកាន់ខ្ជាប់ ដូចខាងក្រោម៖

១- បណ្ឌិត្យសភាគណបក្សជា បានប្រកាន់ខ្ជាប់
នូវគោលការណ៍សមធម៌ ពោលគឺ អ្នកដែលខិតខំយកចិត្ត
ទុកដាក់សិក្សារៀនសូត្រនិងគោរពវិន័យបានល្អ ពិតជា
ទទួលបានជោគជ័យនិងការលើកទឹកចិត្ត ចំណែកអ្នកដែល
មិនបានយកចិត្តទុកដាក់សិក្សារៀនសូត្រ មិនគោរពវិន័យ
ពិតជាមិនបានទទួលលទ្ធផលល្អនោះទេ។ ហេតុនេះ ពេល
បញ្ចប់ការសិក្សា នឹងមានអ្នកទទួលបាននិទ្ទេស ល្អណាស់
និទ្ទេសល្អ និទ្ទេសល្អបង្អួច និទ្ទេសមធ្យម និងនិទ្ទេសខ្សោយ
ទៅតាមការខិតខំប្រឹងប្រែង របស់បុគ្គលម្នាក់ៗ ។

២- បណ្ឌិត្យសភាគណបក្សជា ប្រកាន់ខ្ជាប់នូវ
គោលការណ៍មិនលម្អៀង ពោលគឺយើងមិនមានការ
យោគយល់ ឬមានការលើកលែង ឬអនុគ្រោះអ្វីទាំងអស់
ចំពោះអ្នកសិក្សាដែលមិនបានគោរពវិន័យនិងមិនបាន
បំពេញគ្រប់លក្ខខណ្ឌនានា ក្នុងការទទួលបានសញ្ញាបត្រ។

គ្មានករណីចំពោះអ្នកមិនដែលមករៀន តែបែរជាទទួល
បានពិន្ទុខ្ពស់ ចំណាត់ថ្នាក់ល្អ និងបានទទួលវិញ្ញាបនបត្រ
នោះទេ។ អ្នកដែលមិនគោរពវិន័យ ឬមិនខិតខំសិក្សា
រៀនសូត្រ អាចត្រូវលុបឈ្មោះចេញពីវគ្គ ឬប្រឡងធ្លាក់
ហើយខ្ញុំសូមបញ្ជាក់ជូនថា អ្នកដែលមិនបានទទួលជោគជ័យ
ក្នុងការសិក្សា គឺជាសញ្ញាអវិជ្ជមានសម្រាប់ប្អូនៗហើយ។

៣- បណ្ឌិត្យសភាគណបក្សជា បានប្រកាន់ខ្ជាប់
នូវគោលការណ៍វប្បធម៌គុណភាព ដោយបានរៀបចំ
ដំណើរការវគ្គបណ្តុះបណ្តាលនីមួយៗ ផ្ដោតការយកចិត្តទុក
ដាក់ខ្លាំងទៅលើគុណភាព ពោលគឺ «អ្នកសិក្សាទាំងអស់
ត្រូវរៀនឱ្យចេះ មិនមែនគ្រាន់តែរៀនឱ្យចប់នោះទេ ហើយ
«គុណភាពមិនអាចសម្របសម្រួលបានទេ»។ ក្នុងន័យនេះ
គឺយើងចង់ឱ្យនិស្សិត-សិក្ខាកាមទាំងអស់ ក្រោយពេលបញ្ចប់
ការសិក្សាទៅ មានសមត្ថភាពបំពេញការងារបានល្អ មាន
អាកប្បកិរិយា ឥរិយាបថល្អ គោរពក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈ
មានស្មារតីទទួលខុសត្រូវខ្ពស់លើការងារ និងមានការពេញ
ចិត្តពីថ្នាក់ ដឹកនាំនៃអង្គភាពរបស់ខ្លួន។ វប្បធម៌គុណភាព
អាចកើតមានឡើងលុះត្រាតែ យើងរួមគ្នាផ្តល់ ជំនឿរួមគ្នា
ឱ្យតម្លៃរួមគ្នា ប្តេជ្ញាចិត្ត និងរួមគ្នាទទួលខុសត្រូវ ។ យើងនៅ
ទីនេះ សំដៅដល់ គ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ដូចជា ថ្នាក់
ដឹកនាំ គណៈគ្រប់គ្រង គ្រូ និស្សិត សិក្ខាកាម...។

ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ ក៏បានទាញការចាប់
អារម្មណ៍ទៅលើចំណុចមួយផ្សេងទៀត ដែលទាក់ទង
នឹងតម្លៃនៃការសិក្សា ឬតម្លៃនៃការអប់រំ។ ការអប់រំធ្វើឱ្យ
មនុស្សមានតម្លៃក្នុងសង្គម ដែលប្រៀបនឹងថ្មបូលើ ដែល
ត្រូវបានគេធ្លាក់រួច តែងមានតម្លៃខ្ពស់ជាងថ្មបូលើដែលគេ
មិនទាន់ធ្លាក់។ នេះជាឧទាហរណ៍មួយដែលងាយយល់។



ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ ថ្លែងបន្តថា ជាការពិតណាស់ ការអប់រំបណ្តុះបណ្តាល ដើម្បីបង្កើនចំណេះដឹង និងពង្រឹងសមត្ថភាព ជាការងារដែលត្រូវធ្វើជាប្រចាំនិងគ្មានទីបញ្ចប់។ សូម្បីតែគ្រូបង្រៀន ក៏ត្រូវធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវនិងបន្តសិក្សាបន្ថែមឬបំប៉នជំនាញបន្ថែម ដើម្បីទទួលបានបទពិសោធន៍និងចំណេះដឹងថ្មីៗ ស្របតាមការវិវត្តរបស់សង្គមជាតិ និងវិទ្យាសាស្ត្រ ពោលគឺការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពនៃចំណេះដឹង ជាកត្តាចាំបាច់ ដើម្បីធានាបាននូវប្រសិទ្ធភាពការងារ។

ក្នុងន័យនេះហើយ ទើបរាជរដ្ឋាភិបាលនិងក្រសួងមហាផ្ទៃ បានដាក់ចេញនូវគោលនយោបាយនិងផែនការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស។ ជាក់ស្តែងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលថ្នាក់បណ្ឌិតវិទ្យាសាស្ត្រនគរបាល ជំនាន់ទី២ ត្រូវបានរៀបចំឡើងដើម្បីពង្រឹងនិងលើកកម្ពស់សមត្ថភាព ចំណេះដឹងកម្រិតខ្ពស់ ជំនាញស្រាវជ្រាវ និងបោះពុម្ពផ្សាយ ឱ្យឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការចាំបាច់សង្គមជាតិ។

ដោយ: វរសេនីយ៍ឯក សេក សែល



ឯកឧត្តមឧត្តមសេនីយ៍ឯក សុខ រាសនា អគ្គនាយកនៃអគ្គនាយកដ្ឋានអន្តោប្រវេសន៍ អញ្ជើញធ្វើបាបកថា ស្តីពី «ការងារគ្រប់គ្រងច្រកទ្វារអន្តរជាតិ»



នៅព្រឹកថ្ងៃសុក្រ ទី៤ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៥ ឯកឧត្តម ឧត្តមសេនីយ៍ឯក សុខ រាសនា អគ្គនាយកនៃអគ្គនាយកដ្ឋានអន្តោប្រវេសន៍ បានអញ្ជើញជាវគ្គនិក្ខិយសធ្វើបាបកថា ចែករំលែកចំណេះដឹងនិងបទពិសោធលើប្រធានបទស្តីពី ការគ្រប់គ្រងច្រកទ្វារអន្តរជាតិនិងច្រកទ្វារព្រំដែនអន្តរជាតិ ជូនអ្នកសិក្សាចំនួន១៤១នាក់ នារី ១៦នាក់ រួមមាន វគ្គបំប៉ន ជំនាញគ្រប់គ្រងច្រកទ្វារអន្តរជាតិនិងទ្វេភាគី ចំនួន៤៨នាក់ វគ្គបំប៉នជំនាញប្រឆាំងឧក្រិដ្ឋកម្មឆ្លងដែន ចំនួន៤៣នាក់ ព្រមទាំងនិស្សិតថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រវិទ្យាសាស្ត្រនគរបាល ជំនាន់ទី១៤ ជំនាញអន្តោប្រវេសន៍ ចំនួន៥០នាក់ នារី ១៦នាក់។

ជាភិក្ខុដំបូង លោកឧត្តមសេនីយ៍ឯក គុន សុផល នាយកសាលាមធ្យមវិញ្ញាបនបត្រនគរបាល បានសុំនូវកថាស្វាគមន៍ និងរបាយការណ៍សង្ខេប ដោយគោរពថ្លែងអំណរគុណ យ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះវគ្គមានរបស់

- ឯកឧត្តមឧត្តមសេនីយ៍ឯក សុខ រាសនា អគ្គនាយក នៃអគ្គនាយកដ្ឋានអន្តោប្រវេសន៍ ដែលបានចំណាយពេល វេលាដ៏មមាញឹកនិងមានតម្លៃ អញ្ជើញជាវគ្គនិក្ខិយស ក្នុងពិធីដ៏មានសារៈសំខាន់នេះ។

- ឧត្តមសេនីយ៍ឯក នាយកសាលា បានជម្រាបជូន ឯកឧត្តម វគ្គនិក្ខិយសផងដែរថា បណ្ឌិត្យសភានគរបាលកម្ពុជា

តែងបានអញ្ជើញវគ្គនិក្ខិយសជាច្រើន ជាបញ្ញវន្ត ដែលកំពុងបម្រើការងារក្នុងជួរថ្នាក់ដឹកនាំរាជរដ្ឋាភិបាលនិង ថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួងមហាផ្ទៃ ព្រមទាំងឥស្សរជនសំខាន់ៗ ជាច្រើនទៀត មកធ្វើបាបកថាចែករំលែកចំណេះដឹងថ្មីៗនិង បទពិសោធន៍ ជូនដល់សាស្ត្រាចារ្យ គ្រូនគរបាលជាតិ ថ្នាក់ដឹកនាំ មន្ត្រីនគរបាល និងអ្នកសិក្សាគ្រប់កម្រិត ដើម្បីឱ្យសិក្សាទទួលបានចំណេះដឹងនិងបទពិសោធន៍ថ្មីៗ បន្ថែមទៀត លើការគ្រប់គ្រងច្រកទ្វារអន្តរជាតិនិងទ្វេភាគី ឱ្យកាន់តែល្អប្រសើរនិងមានប្រសិទ្ធភាព។



ឯកឧត្តមឧត្តមសេនីយ៍ឯក ជួន ណារិន អគ្គស្នងការរងនគរបាលជាតិ និងជា ស្នងការនគរបាលរាជធានីភ្នំពេញ អញ្ជើញធ្វើបាបកចាស្តីពី «បទពិសោធការងារបង្ការ ទប់ស្កាត់ បង្ក្រាបសកម្មភាពក្មេងទំនើង និងបទល្មើសគ្រឿងញៀន»



នៅព្រឹកថ្ងៃទី១០ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២៥ **ឯកឧត្តម ឧត្តមសេនីយ៍ឯក ជួន ណារិន អគ្គស្នងការរងនគរបាលជាតិ និងជាស្នងការនគរបាលរាជធានីភ្នំពេញ** បានអញ្ជើញជា វាគ្មិនកិត្តិយស ធ្វើបាបកថាចែករំលែកបទពិសោធលើ ប្រធានបទស្តីពី «ការងារបង្ការ ទប់ស្កាត់ បង្ក្រាបសកម្មភាព ក្មេងទំនើង និងបទល្មើសគ្រឿងញៀន» ជូនសិក្ខាកាមចំនួន ៤៥នាក់ នាវិចិត្រនាវក នៃវគ្គបណ្តុះបណ្តាលតាមឋានានុក្រម ថ្នាក់ដឹកនាំកម្រិត១ ជំនាន់ទី២។

សមាសភាពអញ្ជើញចូលរួមក្នុងពិធីនោះ រួមមាន **ឯកឧត្តមឧត្តមសេនីយ៍ឯក មាស ច័ន្ទសុផល អនុប្រធានបណ្ឌិត្យ សភានគរបាលកម្ពុជា** លោកស្នងការរងរាជធានីភ្នំពេញ លោក អធិការខណ្ឌ មន្ត្រីពាក់ព័ន្ធ និងនិស្សិតវិទ្យាសាស្ត្រនគរបាល នៃបណ្ឌិត្យសភានគរបាលកម្ពុជាមួយចំនួន ផងដែរ។

ក្នុងឱកាសនោះ **លោកឧត្តមសេនីយ៍ឯក ពេជ្រ ពិសិដ្ឋ នាយកសាលាមធ្យមបច្ចេកទេស** បានសម្តែងនូវការរីកចម្រើន និងគោរពថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះវគ្គមាន របស់ **ឯកឧត្តមឧត្តមសេនីយ៍ឯក ជួន ណារិន** ដែលអញ្ជើញជា វាគ្មិនកិត្តិយសក្នុងពិធីដ៏មានតម្លៃនេះ ព្រមទាំងបានរាយការណ៍ សង្ខេបអំពីសមាសភាពសិក្ខាកាម កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាល ការពង្រឹងវិន័យ និងការវាយតម្លៃលទ្ធផលអ្នកសិក្សា ក្នុងការ

ធានាបានតាមស្តង់ដារគុណភាពដែលបានកំណត់ ក្រោមទិស ស្លោក «**យើងរួមគ្នាសាងសង្គមធម៌គុណភាព**»។

ទន្ទឹមនេះ លោកឧត្តមសេនីយ៍ឯក នាយកសាលា មធ្យមបច្ចេកទេស បានគូសបញ្ជាក់ថា ក្រៅពីការសិក្សា រៀនសូត្រ ហ្វឹកហាត់ ដើម្បីឱ្យសិក្ខាកាមទទួលបានចំណេះដឹង និងបទពិសោធផ្ទាល់បន្ថែមទៀត លើការដឹកនាំបញ្ជាកងកម្លាំង នៅរាជធានីភ្នំពេញ ក្នុងការរក្សាសន្តិសុខ សណ្តាប់ធ្នាប់ សាធារណៈ និងសុវត្ថិភាពសង្គម ជូនសង្គមជាតិ និងប្រជា ពលរដ្ឋ ទើបបណ្ឌិត្យសភានគរបាលកម្ពុជា គោរពអញ្ជើញ **ឯកឧត្តមឧត្តមសេនីយ៍ឯក ចូលរួមជា វាគ្មិនកិត្តិយស** នៅក្នុងពិធីដ៏មានតម្លៃនេះ។





ក្នុងពិធីនោះ ឯកឧត្តមឧត្តមសេនីយ៍ឯក វាគ្មិន កិត្តិយស បានលើកឡើង ដូចតទៅ៖

- សម្តែងនូវការកោតសរសើរចំពោះការរីកចម្រើននៃ វិស័យអប់រំបណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រីនគរបាលជាតិនិងមន្ត្រី ពន្ធនាគារ ដែលបានចូលរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ក្នុងកិច្ច ការពារសន្តិសុខ សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ និងសុវត្ថិភាពសង្គម ជូនប្រជាពលរដ្ឋនិងប្រទេសជាតិ។

- ស្វាគមន៍ចំពោះវត្តមានថ្នាក់ដឹកនាំ មន្ត្រី សិក្ខាកាម និងនិស្សិតទាំងអស់ ដែលបានមកចូលរួមក្នុងកម្មវិធី ដ៏មាន សារៈសំខាន់នេះ។

បន្ទាប់មក ឯកឧត្តម ក៏បានជម្រាបជូនអំពីសកម្មភាព ដែលបានកើតឡើងថ្មីៗរបស់ក្មេងទំនង និងការចរាចរ ការរក្សាទុក ការជួញដូរ និងការប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀន ក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ ជូនអង្គពិធី។

អំពើប្រព្រឹត្តខាងលើនេះ បានធ្វើឱ្យប្រជាពលរដ្ឋ មានការភ័យខ្លាច ព្រួយបារម្ភ និងមានភាពអសន្តិសុខ បាត់បង់សណ្តាប់ធ្នាប់ និងអាចនាំឱ្យមានផលប៉ះពាល់ដល់ សេដ្ឋកិច្ចសង្គម ផងដែរ។

ទន្ទឹមនេះ ឯកឧត្តមឧត្តមសេនីយ៍ឯក វាគ្មិនកិត្តិយស ក៏បានលើកឡើងអំពីការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ វិធានការ យន្តការ និង ការដឹកនាំបញ្ជាក់ឯកម្លាំង ដើម្បីបង្កាប ទប់ស្កាត់ បង្ក្រាបក្មេងទំនើង និងបទល្មើសគ្រឿងញៀនជូន សិក្ខាកាម ផងដែរ។

ដោយ៖ លោកឧត្តមសេនីយ៍ឯក ពេជ្រ ពិសិដ្ឋ



ឯកឧត្តមឧត្តមអគ្គនុរក្សថ្នាក់លេខ១ ឈន សាណាត អគ្គនាយកនៃអគ្គនាយកដ្ឋាន ពន្ធនាគារ អញ្ជើញធ្វើបាបកថា ស្តីពី «បញ្ហាប្រឈមនិងដំណោះស្រាយការងារក្នុងពន្ធនាគារ នាពេលបច្ចុប្បន្ន»



ដោយអនុវត្តតាមកម្មវិធីរបស់ខ្លួន **មជ្ឈមណ្ឌលបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈពន្ធនាគារនៃបណ្ឌិត្យសភាគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា** បានរៀបចំឱ្យមានការធ្វើបាបកថា ដើម្បីចែករំលែកចំណេះដឹងនិងបទពិសោធដល់សិក្ខាកាមដែលកំពុងសិក្សាឱ្យកាន់តែយល់ដឹងបន្ថែមទៀត ពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចការងារគ្រប់គ្រងពន្ធនាគារ។ ជាក់ស្តែង នៅព្រឹកថ្ងៃទី៣១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៥ **ឯកឧត្តមឧត្តមអគ្គនុរក្សថ្នាក់លេខ១ ឈន សាណាត អគ្គនាយកនៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធនាគារ** បានអញ្ជើញជាវាគ្មិនកិត្តិយសក្នុងការធ្វើបាបកថាស្តីពី «បញ្ហាប្រឈមនិងដំណោះស្រាយក្នុងពន្ធនាគារនាពេលបច្ចុប្បន្ន» ដោយមានការអញ្ជើញចូលរួមពីសំណាក់ប្រធានអង្គភាពចំណុះមួយចំនួន សាស្ត្រាចារ្យ គ្រូនគរបាលជាតិ និងមន្ត្រីមួយចំនួន ជាពិសេសសិក្ខាកាមនៃវគ្គសុក្រឹតការថ្នាក់នាំមន្ត្រីពន្ធនាគារ ជំនាន់ទី៦ ចំនួន៥០នាក់ នារី៥នាក់ វគ្គបណ្តុះបណ្តាលបឋមមន្ត្រីពន្ធនាគារ ជំនាន់ទី២០ លើកទី១ ចំនួន៩៣នាក់ នារី ១៧នាក់ សរុប១៤៣នាក់ នារី ២៣នាក់។

ថ្ងៃក្នុងឱកាសនោះ ឯកឧត្តមឧត្តមអគ្គនុរក្ស ក៏បានលើកឡើងអំពីទិដ្ឋភាពទូទៅដែលទាក់ទងទៅនឹងប្រធានបទខាងលើថា ចាប់តាំងពីឆ្នាំ១៩៩៣(អាណត្តិទី១) រហូតមកដល់ឆ្នាំ២០២៥(អាណត្តិទី៧) នៃរាជរដ្ឋាភិបាល

នីតិកាលទី៧នៃរដ្ឋសភា អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធនាគារ ក្នុងនាមជាសេនាធិការជូនក្រសួងមហាផ្ទៃ បានខិតខំអនុវត្តការងាររបស់ខ្លួនជាប្រចាំ រហូតមានការអភិវឌ្ឍរីកចម្រើនគួរជាទីមេរទនៈ ដោយបានយកចិត្តទុកដាក់លើការគ្រប់គ្រងជនជាប់ឃុំ ដោយផ្អែកតាមលិខិតឃុំខ្លួនដែលចេញដោយអាជ្ញាធរតុលាការ ដែលធានាបាននូវសន្តិសុខ សុវត្ថិភាព សុខភាព និងមនុស្សធម៌ ស្របទៅតាមគោលការណ៍អន្តរជាតិនិងវិធានការ អង្គការសហប្រជាជាតិ ដោយធ្វើការអប់រំកែប្រែ និងស្តារនីតិសម្បទា ដើម្បីសមាហរណកម្មជនជាប់ឃុំទៅក្នុងសង្គមជាតិវិញ ដោយទប់ស្កាត់បទល្មើសជាថ្មី។



ឯកឧត្តមបានថ្លែងបន្តថា ក្នុងឆ្នាំ២០១៧ បន្ទាប់ពីរាជរដ្ឋាភិបាល បានដាក់ចេញនូវផែនការយុទ្ធនាការប្រយុទ្ធប្រឆាំងគ្រឿងញៀនខុសច្បាប់និងវិធានការទប់ស្កាត់ក្មេងទំនើង ពេលនោះ បានធ្វើឱ្យជនជាប់ឃុំមានការកើន

ឡើងជាគំហុក ដែលធ្វើឱ្យមណ្ឌលអប់រំកែប្រែនិងពន្ធនាគារ រាជធានី-ខេត្ត មានការប្រឈមនឹងភាពចង្អៀតណែនយ៉ាង ខ្លាំង។ ភាពចង្អៀតណែននេះ គឺជាបញ្ហាប្រឈមដល់ការ គ្រប់គ្រងជនជាប់ឃុំ ដោយសារស្ថានភាពក្របខណ្ឌ មន្ត្រីពន្ធនាគារនៅមានកម្រិត សមត្ថភាពជំនាញមិនទាន់មាន ប្រសិទ្ធភាពឆ្លើយតបទៅនឹងទំហំ និងវិសាលភាពនៃ ក្របខណ្ឌការងារ ក្នុងខណៈដែលចំនួនជនជាប់ឃុំ កើនឡើងជាបន្តបន្ទាប់ មិនសមាមាត្រជាមួយជនជាប់ឃុំតាម បទដ្ឋានអប្បបរមា សម្រាប់ការគ្រប់គ្រងពន្ធនាគារ ដូចជា មន្ត្រី១នាក់ ត្រូវគ្រប់គ្រងជនជាប់ចោទពី២១ទៅ៣០នាក់។

ឯកឧត្តមបានបញ្ជាក់ថា អគារមណ្ឌលអប់រំកែប្រែនិង ពន្ធនាគាររាជធានី-ខេត្តមួយចំនួនមានសភាពចាស់ទ្រុឌទ្រោម បន្ទប់ឃុំមានភាពតូចចង្អៀត មិនមានខ្យល់ចេញចូលគ្រប់គ្រាន់ ហើយខ្វះខាតបន្ទប់ ដើម្បីបែងចែកតាមប្រភេទបទល្មើស នៃជនជាប់ឃុំ របងកំពែង និងរបងសុវត្ថិភាព មិនស្របតាម ស្តង់ដារធានាសន្តិសុខ។ ដូច្នេះ ការអនុវត្តនីតិវិធីពន្ធនាគារ ដែលមានជាធរមាន មិនទាន់សមស្របតាមលក្ខខណ្ឌការងារ ពន្ធនាគារ នាពេលបច្ចុប្បន្ននេះទេ ហើយបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុង ពន្ធនាគារនិងប្រកាសស្តីពីការកំណត់គោលដៅជនជាប់ ឃុំ ក៏មិនទាន់បានអនុវត្តពេញលេញនៅឡើយ។ ជាងនេះ ទៅទៀត ជនជាប់ឃុំរស់នៅក្នុងបន្ទប់តែមួយ ដែលមានគ្នា ច្រើន ធ្វើឱ្យកើតមាននូវជំងឺឆ្លង ដូចជា ជំងឺសើស្បែក ផ្តាសាយ ជាដើម ហើយចំពោះសេវាសុខភាព ក៏មានកង្វះ មធ្យោបាយសង្គ្រោះ ឧបករណ៍បច្ចេកទេស សម្ភារៈបរិក្ខារ ពេទ្យមិនគ្រប់គ្រាន់តាមតម្រូវការក្នុងការថែទាំជនជាប់ឃុំ។ ដោយឡែក កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈនិងមុខរបរដល់ ទណ្ឌិតនៅតាមមណ្ឌលអប់រំកែប្រែនិងពន្ធនាគារ រាជធានី-ខេត្ត នៅមានកម្រិត។ ជាងនេះទៅទៀត ការទទួល យកបានសាលក្រម សាលដីកា និងសាលក្រម សាលដីកា ជាស្ថាពរ ចំពោះជនជាប់ឃុំជាច្រើនដែលបានជម្រះក្តីរួច ហើយ ក៏ជាហេតុបណ្តាលឱ្យជួបការលំបាកក្នុងការគ្រប់ គ្រង ការអនុវត្តគោលនយោបាយបន្ទុះបន្ថយទោស ការលើក លែងទោស និងការងារសមាហរណកម្មជនជាប់ឃុំនៅក្នុង សហគមន៍វិញដែរ។

ឯកឧត្តមឧត្តមអគ្គនុរក្សា បានគូសបញ្ជាក់ថា បន្ទាប់ពី មានបញ្ហាប្រឈមខាងលើ យើងត្រូវមានដំណោះស្រាយ

ទប់ស្កាត់ជាបន្តបន្ទាប់ ដូចជា ត្រូវដឹកជញ្ជូនផ្ទេរ សម្រួលភាព ចង្អៀតណែនខ្លាំងនៅតាមពន្ធនាគាររាជធានី-ខេត្ត ឱ្យមានភាពធូរស្រាលនិងទាន់ពេលវេលា ដោយរៀបចំកែ ច្នៃធ្វើផ្ទេរនៅតាមបន្ទប់ឃុំនិងបានកែច្នៃអគារផ្សេងៗ ដូចជា អគារបណ្តុះបណ្តាល រោងសិប្បកម្ម អគារផ្ទះបាយ ជាដើម ដោយកែលម្អ ឱ្យទៅជាបន្ទប់ដាក់ឃុំ ដោយមាន ខ្យល់និងពន្លឺចេញចូលគ្រប់គ្រាន់ និងដើម្បីកាត់បន្ថយ ភាពចង្អៀតណែននិងការពារពីជំងឺឆ្លងផ្សេងៗ ហើយត្រូវ សាងសង់ពន្ធនាគារឬអគារថ្មីៗបន្ថែមទៀតស្របតាមស្តង់ដារ។ ក្នុងនោះ អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធនាគារ ក៏ត្រូវស្នើសុំជ្រើសរើស ក្របខណ្ឌមន្ត្រីពន្ធនាគារបន្ថែមទៀត ដើម្បីឱ្យឆ្លើយតបទៅ នឹងទំហំវិសាលភាពនៃក្របខណ្ឌការងារ ដើម្បីបំពេញបាន នូវសមាមាត្រជាមួយជនជាប់ឃុំតាមបទដ្ឋានអប្បបរមា សម្រាប់ការគ្រប់គ្រងពន្ធនាគារ។

ជាដំណោះស្រាយសម្រាប់តទៅថ្ងៃមុខ អគ្គនាយក ដ្ឋានពន្ធនាគារ បានស្នើសុំឱ្យជួយជំរុញ ពន្លឿននីតិវិធី ក្នុងការជម្រះក្តីឱ្យទទួលបានសាលក្រម សាលដីកា និង សាលក្រម សាលដីកាស្ថាពរដល់ជនជាប់ឃុំដែលជម្រះក្តី រួច ឱ្យបានលឿន សំដៅដល់ការអនុវត្តគោលនយោបាយ បន្ទុះបន្ថយទោស ការលើកលែងទោស និងការសមាហរណ កម្មជនជាប់ឃុំនៅក្នុងសង្គមជាតិវិញ ព្រមទាំងលើកកម្ពស់ កម្មវិធីអប់រំកែប្រែ បណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ មុខរបរដល់ជន ជាប់ឃុំ ដោយកំណត់ឱ្យបានជាក់លាក់ ស្របតាមសភាពការណ៍ ជាក់ស្តែង ដើម្បីឱ្យពួកគេក្លាយជាមនុស្សថ្មីក្នុងសង្គមនិងត្រូវ បានសង្គមទទួលស្គាល់។ ក្រៅពីនេះ ត្រូវសហការជាមួយ ក្រសួងពាក់ព័ន្ធ ដូចជា ក្រសួងសុខាភិបាល សប្បុរសជន និង ដៃគូអភិវឌ្ឍនានា ក្នុងការជួយដល់ពន្ធនាគារឱ្យកាន់តែមាន ការអភិវឌ្ឍថែមទៀត។

ដោយ: ឧត្តមសេនីយ៍ឯក ឈឹម ថាណារណ្ណ



ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ មាស វិទូ អគ្គលេខាធិការ នៃអគ្គលេខាធិការដ្ឋានអាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធប្រឆាំងគ្រឿងញៀន អញ្ជើញធ្វើបាបកថា ស្តីពី «គោលនយោបាយស្តីពីការប្រយុទ្ធប្រឆាំងបទល្មើសគ្រឿងញៀន»



ដោយអនុវត្តតាមកម្មវិធីការងាររបស់ខ្លួន នៅព្រឹក ថ្ងៃទី៩ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៥ សាលាមជ្ឈមវិជ្ជាជីវៈនគរបាល នៃបណ្ឌិត្យសកានគរបាលកម្ពុជា បានអញ្ជើញឯកឧត្តមនាយ ឧត្តមសេនីយ៍ មាស វិទូ អគ្គលេខាធិការនៃអគ្គលេខា ធិការដ្ឋាន អាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធប្រឆាំងគ្រឿងញៀន ជាវគ្គនីតិកិច្ចសមកធ្វើ បាបកថាចែករំលែកចំណេះដឹងនិងបទពិសោធន៍លើប្រធានបទស្តីពី «គោលនយោបាយស្តីពីការប្រយុទ្ធប្រឆាំងបទល្មើសគ្រឿងញៀន» ជូនអ្នកសិក្សាសរុប២៥២នាក់ នារី៦នាក់ ដែលក្នុងនោះ មានវគ្គបំប៉នជំនាញបង្ការនិងបង្ក្រាបបទល្មើសគ្រឿងញៀន ចំនួន៤៩នាក់ នារី ២នាក់ និងនិស្សិតថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ វិទ្យាសាស្ត្រនគរបាលជំនាន់ទី១៣ ចំនួន២០៣នាក់ នារី ៦៤នាក់។

ក្នុងឱកាសនោះ **លោកឧត្តមសេនីយ៍ឯក គុន សុផល នាយកសាលាមជ្ឈមវិជ្ជាជីវៈនគរបាល** ក៏បានធ្វើសុន្ទរកថា ស្វាគមន៍និងរបាយការណ៍សង្ខេប ដោយបានគោរពថ្លែង អំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះវត្តមានរបស់ឯកឧត្តមនាយ ឧត្តមសេនីយ៍ មាស វិទូ អគ្គលេខាធិការនៃអគ្គលេខាធិការ ដ្ឋានអាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធប្រឆាំងគ្រឿងញៀន ដែល បាន ចំណាយពេលវេលាដ៏មហិមាញឹកនិងមានតម្លៃ អញ្ជើញជា វគ្គនីតិកិច្ចសក្នុងពិធីដ៏មានសារៈសំខាន់នោះ។

ជាបន្ត លោកឧត្តមសេនីយ៍ឯក នាយកសាលា ក៏ បានបញ្ជាក់ជូន ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ វគ្គនីតិកិច្ចស ផងដែរថា កន្លងមក បណ្ឌិត្យសកានគរបាលកម្ពុជា បាន អញ្ជើញវគ្គនីតិកិច្ចសជាច្រើនដែលជាបញ្ញវន្តដែលមាន ចំណេះដឹងនិងជំនាញជ្រៅជ្រះ ដែលកំពុងបម្រើការក្នុងជួរថ្នាក់ ដឹកនាំរាជរដ្ឋាភិបាលនិងថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួងមហាផ្ទៃ ព្រមទាំង ឥស្សរជនសំខាន់ៗមួយចំនួនទៀត មកធ្វើបាបកថាចែក រំលែកចំណេះដឹងថ្មីៗនិងបទពិសោធន៍ ជូនដល់សាស្ត្រាចារ្យ គ្រូនគរបាលជាតិ មន្ត្រីនគរបាល និងអ្នកសិក្សាគ្រប់កម្រិត ផងដែរ ដើម្បីឱ្យសិក្សាកាមទទួលបានចំណេះដឹងនិងបទពិសោធន៍ ថ្មីៗបន្ថែមទៀត លើការប្រយុទ្ធប្រឆាំងបទល្មើសគ្រឿងញៀន ឱ្យកាន់តែល្អប្រសើរនិងមានប្រសិទ្ធភាពក្នុងពេលបំពេញការ ងារនៅតាមអង្គភាពរបស់ខ្លួនបន្ថែមទៀត។



ជាកិច្ចចាប់ផ្តើម ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍វាគ្មិន ក៏បានថ្លែងអំណរគុណនិងកោតសរសើរចំពោះថ្នាក់ដឹកនាំ បណ្ឌិត្យសភា ជាពិសេស ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ សាស្ត្រាចារ្យ ប្រធានបណ្ឌិត្យសភាគណៈកម្មាធិការ ដែល មានទស្សនវិស័យវែងឆ្ងាយក្នុងការអភិវឌ្ឍបណ្ឌិត្យសភា ឱ្យមានវឌ្ឍនភាពទាំងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ទាំងការងារបណ្តុះ បណ្តាល មន្ត្រីនគរបាលជាតិនិងមន្ត្រីពន្ធនាគារ ដែលនេះ ជាការចូលរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការការពារ សន្តិសុខ សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ និងសុវត្ថិភាព សង្គម ជូន ប្រជាពលរដ្ឋនិងប្រទេសជាតិ។



បន្ទាប់មក ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍វាគ្មិនកិត្តិយស បានលើកឡើងអំពីខ្លឹមសារនៃប្រធានបទ ដោយផ្ដោត សំខាន់ទៅលើវិធានការបង្ការទប់ស្កាត់និងបង្ក្រាបឱ្យមាន ប្រសិទ្ធភាពចំពោះបទល្មើសគ្រឿងញៀន ដែលកំពុងកើតមាន នៅកម្ពុជាក្នុងស្រទាប់យុវវ័យ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងកម្មវិធី នយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល នីតិកាលទី៧ នៃរដ្ឋសភា «សម្អាតផ្ទះនិងសម្អាតផ្ទៃបឹង-កសាងកម្ពុជាគ្មានគ្រឿងញៀន» ក្នុងគោលដៅលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រយុទ្ធប្រឆាំង បទល្មើសគ្រឿងញៀន។ ព្រមជាមួយនេះ **ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍វាគ្មិន** បានបញ្ជាក់បន្ថែមថា បទល្មើសដែលបាន កើតឡើងថ្មីៗមានចរិតកាចសាហាវដោយសារឥទ្ធិពលនៃ សារធាតុញៀននិងមានអង្គការចាត់តាំង ហើយបទល្មើស ទាំងនោះ មានដូចជា ការដឹកជញ្ជូន ការចរាចរ ការរក្សាទុក ការជួញដូរ និងការប្រើប្រាស់សារធាតុញៀន ជាដើម វាបាន បង្កឱ្យប្រជាពលរដ្ឋមានការភ័យខ្លាច ព្រួយបារម្ភ និងមានភាព អសន្តិសុខ ចាត់បង់សណ្តាប់ធ្នាប់ និងអាចនាំឱ្យមានផល ប៉ះពាល់ដល់សេដ្ឋកិច្ចសង្គម ផងដែរ។

ទន្ទឹមនេះ ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ ក៏បានលើក ឡើងអំពីផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ វិធានការ យន្តការ និងការ ដឹកនាំបញ្ជាកងកម្លាំង ដើម្បីបង្ការ ទប់ស្កាត់ និងបង្ក្រាប បទល្មើសគ្រឿងញៀនជូនអង្គពិធីផងដែរ។

ជាចុងក្រោយ ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍វាគ្មិន កិត្តិយស បានថ្លែងអំណរគុណចំពោះបណ្ឌិត្យសភាគណៈកម្មាធិការ ដែលបានបើកវគ្គបំប៉នជំនាញដល់កងកម្លាំងនគរបាល លើការងារបង្ការនិងបង្ក្រាបបទល្មើសគ្រឿងញៀននិងជំរុញ លើកទឹកចិត្តដល់សិក្ខាកាមឱ្យខិតខំសិក្សារៀនសូត្រ ហ្វឹកហាត់ ដើម្បីយកចំណេះដឹង ជំនាញដែលបានសិក្សាពីសាលាយក ទៅបម្រើអង្គភាពឱ្យទទួលបានជោគជ័យថ្មីៗបន្ថែមទៀត ព្រមទាំងជូនពរដល់អង្គពិធីជាកិច្ចបញ្ចប់នៃ បាវកថា។

ដោយ: ឧត្តមសេនីយ៍ឯក កុន សុផល



ដំណើរការបណ្តុះបណ្តាលថ្នាក់បណ្ឌិតនៅបណ្ឌិត្យសភាសភាពសកម្មជាតិ



បណ្ឌិត្យសភាសភាពសកម្មជាតិ ជាគ្រឹះស្ថានសិក្សាសាធារណៈតែមួយគត់និងមានតួនាទីធ្វើជាសេនាធិការ ជូនក្រសួងមហាផ្ទៃ លើការងារស្រាវជ្រាវវិទ្យាសាស្ត្រនគរបាល និងអប់រំបណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រីនគរបាលជាតិ និងមន្ត្រីពន្ធនាគារ ដែលមានភារកិច្ចសំខាន់ៗ ដូចខាងក្រោម៖

- គ្រប់គ្រង កសាង និងរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ ផែនការថវិកា ក្នុងកិច្ចការបណ្តុះបណ្តាល ធ្វើការ បណ្តុះបណ្តាល និងសហការបណ្តុះបណ្តាលគ្រប់កម្រិតសិក្សាជូនដល់មន្ត្រីនគរបាលជាតិ មន្ត្រីពន្ធនាគារ មន្ត្រីរាជការ អ្នកសិក្សាបរទេស និងអ្នកពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត
- សិក្សាស្រាវជ្រាវនិងសហការស្រាវជ្រាវពាក់ព័ន្ធនឹងវិស័យសន្តិសុខនិងការងារពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត
- សហការជ្រើសរើសនិស្សិតអាហារូបករណ៍ប្រចាំឆ្នាំឱ្យចូលសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រវិទ្យាសាស្ត្រនគរបាល និង/ឬបរិញ្ញាបត្រពន្ធនាគារ តាមរយៈការប្រឡងប្រជែងស្របតាមគោលការណ៍កំណត់
- អភិវឌ្ឍ ធ្វើទំនើបកម្ម និងធ្វើអន្តរជាតិនិយកម្មលើកម្មវិធីអប់រំគ្រប់កម្រិតសិក្សានិងផ្លាស់ប្តូរកម្មវិធីសិក្សា ស្របតាមសភាពការណ៍សន្តិសុខ សណ្តាប់ធ្នាប់សង្គម ការអភិវឌ្ឍរបស់ប្រទេសជាតិ និងធ្វើទំនើបកម្មខ្លឹមសារឯកសារបង្ហាត់បង្រៀនកម្មវិធីសិក្សា កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាល ការសិក្សាប្រតិបត្តិ

និងកម្មសិក្សា

- សហការជាមួយអង្គភាពពាក់ព័ន្ធ ក្នុងការចាត់បញ្ជូនមន្ត្រីនគរបាលជាតិ មន្ត្រីពន្ធនាគារ និងមន្ត្រីពាក់ព័ន្ធ មកបណ្តុះបណ្តាលជំនាញវិជ្ជាជីវៈនគរបាល ជំនាញពន្ធនាគារនៅបណ្ឌិត្យសភាសភាពសកម្មជាតិ តាមផែនការនៃឆ្នាំនីមួយៗ
- កំណត់បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុង ដើម្បីធានាប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រប់គ្រងនិងលើកកម្ពស់គុណភាពនៃការអប់រំបណ្តុះបណ្តាល
- លើកសំណើជូនរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ ដើម្បីកំណត់ឯកសណ្ឋានសម្រាប់និស្សិតនិងសិស្សនគរបាលជាតិ
- ធ្វើការបណ្តុះបណ្តាលធនធានមនុស្សគ្រប់កម្រិតលើវិស័យសន្តិសុខ សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ពន្ធនាគារ ចំណេះដឹងទូទៅ ច្បាប់ ព័ត៌មានវិទ្យា និងភាសាបរទេសជូនដល់មន្ត្រីនគរបាលជាតិ មន្ត្រីពន្ធនាគារគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ និស្សិត សិក្ខាកាម សិស្ស និងមន្ត្រីរាជការ
- បើកវគ្គបណ្តុះបណ្តាលលើជំនាញពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្តល់សេវាផ្សេងៗ ដើម្បីកៀរគរធនធានសម្រាប់ការងារអភិវឌ្ឍន៍
- ចូលរួមធ្វើការងារសង្គមស្ដារនីតិសម្បទានិងបន្ទាបគ្រឿងញៀននិងផ្តល់សេវាផ្សេងៗតាមការសម្រេចរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ
- លើកសំណើផ្តល់សញ្ញាបត្របណ្ឌិតកិត្តិយសនិងគោរមងារក្នុងវិស័យសន្តិសុខជាតិ

-ផ្តល់ឬសហការផ្តល់សញ្ញាបត្រ វិញ្ញាបនបត្រ ទៅតាមកម្រិតសិក្សា និងមុខជំនាញ ជូនដល់និស្សិត សិក្ខាកាម សិស្សដែលបានបញ្ចប់ការសិក្សាដោយជោគជ័យ និងលិខិតបញ្ជាក់ការសិក្សាជូនដល់និស្សិត សិក្ខាកាម សិស្សដែលពុំបានបំពេញ

គ្រប់លក្ខខណ្ឌរបស់បណ្ឌិត្យសភាគណៈកម្មជាតិ
-សហការរៀបចំវិញ្ញាសាប្រឡង កំណែ និងកិច្ចដំណើរការប្រឡងចូលក្របខ័ណ្ឌ ដើម្បីលើកសំណើជូនរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ ពិនិត្យនិងសម្រេច

-គ្រប់គ្រងមន្ត្រីនគរបាលក្រោមឱវាទនិងវាយតម្លៃ ដើម្បីស្នើសុំតែងតាំងមុខតំណែង ផ្ទេរភារកិច្ច ដំឡើងឋានន្តរសក្តិការលើកសរសើរ ឬដាក់វិន័យ តាមបែបបទនិងនីតិវិធីជូនថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួងមហាផ្ទៃ ពិនិត្យសម្រេច

-គ្រប់គ្រងឯកសារ ការងារបុគ្គលិក ភស្តុភារ និងគណនេយ្យរបស់បណ្ឌិត្យសភាគណៈកម្មជាតិ

-ធ្វើរបាយការណ៍បូកសរុបលទ្ធផលការងារនិងទិសដៅបន្តរបស់បណ្ឌិត្យសភាគណៈកម្មជាតិ តាមការកំណត់ ជូនរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ

-អនុវត្តភារកិច្ចនិងសិទ្ធិផ្សេងៗទៀត ដែលរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃប្រគល់ជូន។

បណ្ឌិត្យសភាគណៈកម្មជាតិ ធ្វើការអប់រំបណ្តុះបណ្តាលតាមរយៈពេលសិក្សាផ្សេងៗគ្នា ទៅតាមវគ្គសិក្សានិងកម្រិតសិក្សា ដែលក្នុងនោះ៖

1-ថ្នាក់បណ្ឌិតវិទ្យាសាស្ត្រនគរបាល សិក្សារយៈពេល៣ឆ្នាំ ទៅ៥ឆ្នាំ



2-ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់វិទ្យាសាស្ត្រនគរបាល សិក្សារយៈពេល២ឆ្នាំ

3-ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រវិទ្យាសាស្ត្រនគរបាល សិក្សារយៈពេល៤ឆ្នាំ

4-វគ្គបំប៉នជំនាញខ្លីៗ វគ្គសុក្រឹតការ វិក្រឹតការ មានរយៈពេល២ខែ ៣ខែ ៤ខែ និង៦ខែ។

ចំពោះកម្មវិធីអប់រំថ្នាក់បណ្ឌិតវិទ្យាសាស្ត្រនគរបាលជំនាញដឹកនាំបញ្ជាការងារសន្តិសុខ ដែលវិទ្យាស្ថាន ក្រោយបរិញ្ញាបត្រជាសេនាធិការជូនប្រធានបណ្ឌិត្យសភា បានរៀបចំនូវកម្មវិធីសិក្សាពេញម៉ោងនិងជាថ្នាក់បណ្ឌិតទស្សនវិជ្ជា (Ph.D.) ស្របតាមប្រកាសលេខ២៩១៤ អយក.ប្រក ចុះថ្ងៃទី២៣ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១២ ស្តីពីលក្ខខណ្ឌនិងលក្ខណវិនិច្ឆ័យលម្អិត សម្រាប់ដំណើរការបណ្តុះបណ្តាលថ្នាក់បណ្ឌិតរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា និងស្របតាមតម្រូវការស្តង់ដារនៃស្តង់ដារអប្បបរមាសម្រាប់ការវាយតម្លៃការទទួលស្គាល់គុណភាពអប់រំគ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សារបស់



 ក្រសួងមហាផ្ទៃ បណ្ឌិត្យសភាគណៈកម្មជាតិ សិក្ខាសាលាថ្នាក់ខ្ពស់កម្រិត PhD Seminar		 ក្រសួងមហាផ្ទៃ បណ្ឌិត្យសភាគណៈកម្មជាតិ សិក្ខាសាលាថ្នាក់ខ្ពស់កម្រិត PhD Seminar	
	សន្តិសុខតំបន់ និងជម្លោះសម្បទានខាងត្បូង ឃុនជនបណ្ឌិត ឡាយ សុបញ្ញា		យន្តការពង្រឹងការគ្រប់គ្រងធនធានសម្បត្តិដែលសម្បទាន ក្នុងត្រួតពិនិត្យការគ្រប់គ្រង ឃុនជនបណ្ឌិត ហេង ជិនផា
	ការការពារផ្ទៃក្នុងសុខុមាលភាព បរិស្ថានជីវិតយោធពល ការប្រើប្រាស់បណ្តាញសង្គមFacebookក្នុងប្រទេស និងកំរិត ឃុនជនបណ្ឌិត មុន្នុង សុភ័		តួនាទីអប់រំ និងការយល់ដឹងក្នុងការបណ្តុះបណ្តាល ការប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀន ឃុនជនបណ្ឌិត វេង សុខដ្ឋាន
	សមត្ថភាពបញ្ជាការរបស់កងកម្លាំងនគរបាលកម្ពុជា ឃុនជនបណ្ឌិត ប៊ុន គុំភី		បាតុភូតប្រព័ន្ធសុវត្ថិភាពសុខុមាលភាពនយោបាយ ឃុនជនបណ្ឌិត សុខុម សុខុម
	ការដឹកនាំបញ្ជាការក្នុងនគរបាលតាមបែបវិស្វកម្ម និស្សិតបណ្ឌិត ឡាយ សុបញ្ញា		ការកសាងផ្នែកព័ត៌មាននគរបាលកម្ពុជា ឃុនជនបណ្ឌិត ប៊ុន គុំភី

បេក្ខជន ៨០០ នាក់ក្រៅ នៅសាលាសន្តិសុខ អាកាស ៤
 ជម្រក ថ្ងៃទី ២៨ ខែ មីនា ឆ្នាំ២០២៣

បេក្ខជន ៨០០ នាក់ក្រៅ នៅបន្ទប់ ២១០ អាកាស ០
 ជម្រក ថ្ងៃទី ២៨ ខែ មីនា ឆ្នាំ២០២៣

គណៈកម្មាធិការទទួលស្គាល់គុណភាពអប់រំ និង ក្របខ័ណ្ឌគុណវុឌ្ឍិជាតិ។ ការសិក្សាគឺផ្អែកតាមប្រព័ន្ធ ក្រេឌីតដែលមានចំនួន៥៣ក្រេឌីត និងមានរយៈពេលសិក្សា ពេញម៉ោង៣ឆ្នាំ និងមិនឱ្យលើសពី៦ឆ្នាំ។

ចំពោះនិស្សិតដែលជាប់ជាស្ថាពរទទួលបានសញ្ញាបត្រ ថ្នាក់បណ្ឌិតនៃបណ្ឌិត្យសភានគរបាលកម្ពុជា ត្រូវសិក្សា លើមុខវិជ្ជា (Course Work) ការប្រឡងបញ្ចប់មុខវិជ្ជាដោយ ជោគជ័យ ត្រូវការពារគម្រោងស្រាវជ្រាវ ត្រូវធ្វើសិក្ខាសាលា ផ្ទាល់ខ្លួនចំនួន៤លើកយ៉ាងតិច ត្រូវបោះពុម្ពផ្សាយអត្ថបទ ស្រាវជ្រាវកម្រិតអន្តរជាតិចំនួន១ ត្រូវចុះស្រាវជ្រាវប្រមូល ទិន្នន័យ ការពារនិក្ខេបបទសាកល្បង និងការពារនិក្ខេបបទ បញ្ចប់ ទើបអ្នកសិក្សាអាចបញ្ចប់ការសិក្សាថ្នាក់បណ្ឌិត ដោយជោគជ័យជាស្ថាពរបាន។

និស្សិតថ្នាក់បណ្ឌិតវិទ្យាសាស្ត្រនគរបាល ជំនាន់ ទី១ ត្រូវបានរៀបចំដាក់ឱ្យដំណើរការសិក្សាក្នុងឆ្នាំ២០២០ ក្នុងពេលដែល **ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍សាស្ត្រាចារ្យ សេង ឆលី ជាប្រធានបណ្ឌិត្យសភានគរបាលកម្ពុជា** ដែល លោកបានផ្ដួចផ្ដើមគំនិតរៀបចំ ចាត់ចែង និងដំណើរការ ថ្នាក់បណ្ឌិតនេះ ឱ្យលេចចេញជារូបរាងឡើង និងដោយ មានការគាំទ្រពីសំណាក់ **សម្តេចក្រឡាហោម ស ខេង អតីត ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ** ចំពោះដំណើរ ការថ្នាក់បណ្ឌិតវិទ្យាសាស្ត្រនគរបាលនៅបណ្ឌិត្យសភា នគរបាលកម្ពុជា និងឯកឧត្តមអភិសន្តិបណ្ឌិត **ស សុខា ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ** ដែលបានណែនាំចង្អុលបង្ហាញដល់បណ្ឌិត្យសភានគរបាល កម្ពុជាឱ្យ ជំរុញនិស្សិតថ្នាក់បណ្ឌិតយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់លើការងារ សិក្សាស្រាវជ្រាវជាលក្ខណៈវិទ្យាសាស្ត្រ ដើម្បី ជាឧត្តម ប្រយោជន៍ក្នុងវិស័យនគរបាល ដែលបច្ចុប្បន្ននេះ បណ្ឌិត្យសភានគរបាលបានបណ្តុះបណ្តាលថ្នាក់បណ្ឌិត ជំនាន់ទី១ ដែលមាននិស្សិតចំនួន១៣នាក់ និងជំនាន់ ទី២ មាននិស្សិតចំនួន១៣នាក់ បន្ថែមទៀតផងដែរ។

ក្នុងនោះ និស្សិតថ្នាក់បណ្ឌិតជំនាន់ទី១ បានការពារនិក្ខេប បទបញ្ចប់របស់ខ្លួនជាស្ថាពរ ចំនួន៤នាក់ ក្នុងដំណាក់កាល បណ្ឌិត្យសភានគរបាលកម្ពុជា ក្រោមការដឹកនាំរបស់ **ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ សាស្ត្រាចារ្យ ឯក មនោសែន ជា ប្រធានបណ្ឌិត្យសភានគរបាលកម្ពុជា** បន្តវេនបច្ចុប្បន្ន រីឯប

ក្ខេបបណ្ឌិតផ្សេងទៀតកំពុងប្រឹងប្រែងសរសេរនិក្ខេបបទ បញ្ចប់របស់ខ្លួន។



សរុបមក ដូចបានលើកឡើងខាងលើយ៉ាងដូច្នោះ កម្មវិធី បណ្តុះបណ្តាលថ្នាក់បណ្ឌិត ត្រូវបានអនុវត្តយ៉ាងហ្មត់ចត់ ស្របតាមស្តង់ដារគុណភាពអប់រំជាតិនិងអន្តរជាតិ មានសាស្ត្រាចារ្យទាំងជាតិនិងអន្តរជាតិប្រកប ដោយសមត្ថភាព ក្នុងការបង្ហាត់បង្រៀននិងដឹកនាំការស្រាវជ្រាវ ហើយ តម្រូវឱ្យបេក្ខជនត្រូវបំពេញតាមគោលការណ៍កំណត់របស់ បណ្ឌិត្យសភា ទើបអាចបញ្ចប់ការសិក្សាថ្នាក់បណ្ឌិតដោយ ជោគជ័យជាស្ថាពរបាន។

ដោយ: វរសេនីយ៍ត្រី ជួន ចៅ



**ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ សាស្ត្រាចារ្យ ឯក មនោសែន ប្រធានបណ្ឌិត្យសភាគណៈកម្មាធិការ
អញ្ជើញជាអធិបតីក្នុងពិធីបិទវគ្គបណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ វគ្គបណ្តុះបណ្តាលតាមឋានានុក្រមដឹកនាំ
រៀបចំបំណងបង្ការនិងបង្ក្រាបបទល្មើស គ្រឿងញៀន រៀបចំបំណងបង្ក្រាបគ្រប់គ្រងច្រកទ្វារអន្តរជាតិនិងទ្វេភាគី
រៀបចំបំណងបង្ក្រាបប្រឆាំងឧក្រិដ្ឋកម្មឆ្លងដែន និងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលបឋមមន្ត្រីពន្ធនាគារ**



នៅថ្ងៃទី៧ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២៥ ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ សាស្ត្រាចារ្យ **ឯក មនោសែន** ប្រធានបណ្ឌិត្យសភាគណៈកម្មាធិការ បានអញ្ជើញជាអធិបតីក្នុងពិធីបិទវគ្គបណ្តុះបណ្តាលចំនួន៩ មានសិក្ខាកាមចំនួន៤៩៣នាក់ នារីចំនួន២០នាក់រួមមាន១-វគ្គបណ្តុះបណ្តាលប្រឆាំងបទល្មើសបច្ចេកវិទ្យាកម្រិតបឋម ២- វគ្គ បណ្តុះបណ្តាលស្តីពីបច្ចេកវិទ្យាឌីជីថល កម្រិត១ ៣- វគ្គបណ្តុះបណ្តាលភាសាអង់គ្លេសសម្រាប់មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍ ៤- វគ្គបណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ជំនាន់ទី១៤ លើកទី១ ៥- វគ្គបណ្តុះបណ្តាលតាមឋានានុក្រមថ្នាក់ដឹកនាំ កម្រិត១ ជំនាន់ទី២ ៦- វគ្គបណ្តុះបណ្តាលតាមឋានានុក្រមថ្នាក់ដឹកនាំ កម្រិត២ ជំនាន់ទី៣ ៧- វគ្គបំប៉នជំនាញបង្ការនិងបង្ក្រាបបទល្មើសគ្រឿងញៀន៨-វគ្គបំប៉នជំនាញគ្រប់គ្រងច្រកទ្វារអន្តរជាតិនិងទ្វេភាគី ៩- វគ្គបំប៉នជំនាញប្រឆាំងឧក្រិដ្ឋកម្មឆ្លងដែន និងបើកបើកវគ្គចំនួន៣ មាន១៨៣នាក់ នារីចំនួន២៦នាក់គឺ ១-វគ្គសុក្រឹតការលើការងារដឹកនាំ ពិធីការនិងលំហាត់របៀប ២- វគ្គបំប៉នជំនាញគ្រប់គ្រងសណ្តាប់ធ្នាប់សុវត្ថិភាពចរាចរណ៍និង៣-វគ្គបំប៉នជំនាញអត្តសញ្ញាណកម្ម នៅបណ្ឌិត្យសភាគណៈកម្មាធិការ ។

ក្នុងឱកាសនោះឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ប្រធានបានលើកឡើងថា ការរៀបចំពិធីបិទនិងបើកវគ្គសិក្សានាថ្ងៃនេះជាសក្ខីភាពឆ្លុះបញ្ចាំងឱ្យឃើញអំពីលទ្ធផលការងារថ្មីៗ

បន្ថែមទៀត ដែលសម្រេចបានដោយជោគជ័យ ក្រោមការដឹកនាំប្រកបដោយគំនិតប្រាជ្ញាភិវឌ្ឍន៍និងទស្សនវិស័យវែងឆ្ងាយរបស់ ឯកឧត្តមអភិសន្តិបណ្ឌិត **ស សុខា** ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រីរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ ព្រមទាំងបង្ហាញអំពីការយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់លើការងារបណ្តុះបណ្តាលកងកម្លាំងនគរបាលជាតិផងដែរ។ បន្ថែមលើនេះពិធីបិទវគ្គពេលនេះគឺជាព្រឹត្តិការណ៍មួយដែលបានលើកតម្លៃនិងផ្តល់កិត្តិយសដល់បងប្អូនសិក្ខាកាមជ័យលាភីទាំងអស់ដែលបានខិតខំសិក្សារៀនសូត្រ ហ្វឹកហាត់ គោរពវិន័យបានល្អ រហូតទទួលបានជោគជ័យក្នុងការសិក្សាព្រមទាំងបង្កើតនូវភាគភាពសាមគ្គីភាពនិងទំនាក់ទំនងល្អរវាងថ្នាក់ដឹកនាំបណ្ឌិត្យសភាគណៈកម្មាធិការជាតិនិងមន្ត្រីនគរបាលជាតិជាមួយនឹងសិក្ខាកាមជ័យលាភីទាំងអស់ ដែលបានបញ្ចប់ការសិក្សានាឱកាសនេះ។

ធៀតក្នុងឱកាសនោះឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ប្រធាន ក៏បានគោរពថ្លែងអំណរគុណនិងជឿជាក់យ៉ាងជ្រាលជ្រៅបំផុតចំពោះ ៖

- សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** ប្រធានព្រឹទ្ធសភាជាបិតានិងជាអគ្គមគ្គុទេសដ៏ឆ្នើមនៃសន្តិភាពនិងការអភិវឌ្ឍជាតិលើគ្រប់វិស័យ
- បានគោរពថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅបំផុតចំពោះសម្តេចមហាបវរអធិបតី **ហ៊ុន ម៉ាណែត** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលបានដាក់ចេញនូវកម្មវិធី



នយោបាយនិងយុទ្ធសាស្ត្របញ្ចុះកោណដោយផ្តល់អាទិភាពខ្ពស់ក្នុងការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្សលើគ្រប់វិស័យរួមទាំងកងមកម្លាំងនគរបាលជាតិ

- បានគោរពថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះសម្តេច ក្រឡាហោម **ស ខេង** អតីតឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រីរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃដែលបានកសាងសមិទ្ធផលនិងស្នាដៃជាច្រើនដល់ក្រសួងមហាផ្ទៃសម្រាប់អ្នកដឹកនាំបន្តវេនជាពិសេស គឺសម្តេចបានផ្តល់តម្លៃនិងអាទិភាពខ្ពស់ដល់បណ្ឌិត្យសកានគរបាលកម្ពុជា។

ទន្ទឹមនឹងនោះដែរក្នុងនាមបណ្ឌិត្យសកានគរបាលកម្ពុជា និងក្នុងនាមឯកឧត្តមផ្ទាល់ សូមគោរពជឿជាក់ចំពោះវិវរភាពរបស់កងកម្លាំងនៅសមរភូមិជួរមុខដែល

ប្តេជ្ញាតស៊ូប្រយុទ្ធយ៉ាងអង់អាចក្លាហានមិនរាថយជាមួយនឹងសត្រូវថៃឈ្លានពានបូរណភាពទឹកដីខ្មែរ ដើម្បីការពារដែនអធិបតេយ្យភាពជាតិរបស់ខ្មែរឱ្យគង់វង្សជាអមតៈ ។ ការណ៍នេះយើងនៅសមរភូមិក្រោយក៏មិនដែលភ្លេចខ្លួនម្តងណាដែរ គឺបានប្រុងប្រៀបខ្លួនជានិច្ច ស្តាប់តាមការដឹកនាំបញ្ជាដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់ថ្នាក់ដឹកនាំរាជរដ្ឋាភិបាល ក៏ដូចជាថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួងមហាផ្ទៃក្នុងនាមកងកម្លាំងដែលជាឧបករណ៍របស់រដ្ឋក្នុងការចូលរួមចំណែកបម្រើជាតិមាតុភូមិជាទីស្នេហារបស់យើងទាំងអស់គ្នា ។

ជាមួយគ្នានេះឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ក៏សូមថ្លែងនូវការកោតសរសើរចំពោះកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងបំពេញការងារដោយស្មារតីទទួលខុសត្រូវខ្ពស់របស់ប្រធាននិងមន្ត្រីអង្គភាពគ្រប់គ្រងវគ្គ មន្ទីរចាត់ការ នាយកដ្ឋានបុគ្គលិកមន្ត្រីនគរបាលជាតិកម្ពុជា និងអង្គភាពពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ក្នុងការរៀបចំឱ្យវគ្គសិក្សាទាំង៩វគ្គ បញ្ចប់ដោយជោគជ័យនិងវគ្គសិក្សាចំនួន៣វគ្គអាចចាប់ផ្តើមដំណើរការបានស្របតាមផែនការបណ្តុះបណ្តាល ឆ្នាំ២០២៥ របស់ក្រសួងមហាផ្ទៃ និងផែនការសកម្មភាពឆ្នាំ២០២៥ របស់បណ្ឌិត្យសកានគរបាលកម្ពុជា ដែលបានកំណត់។

ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍បានថ្លែងគូសបញ្ជាក់ថា វគ្គសិក្សាទាំងអស់នេះ ជាវគ្គដែលឆ្លើយតបទៅតាមតម្រូវការនិងសំណូមពររបស់អង្គភាពសាមីដើម្បីបំប៉នសមត្ថភាពជំនាញដល់មន្ត្រីនគរបាលដែលកំពុងបំពេញការងារឱ្យមានលក្ខណសម្បត្តិសមស្របក្នុងការលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាព



ការងារ នៅតាមអង្គភាពឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើងថែមទៀត ដើម្បីរួមគ្នាសម្រេចឱ្យបាននូវផែនការអភិវឌ្ឍន៍ធនធាន មនុស្សនិងកម្មវិធីកំណែទម្រង់របស់ក្រសួងមហាផ្ទៃ។

ជាការពិតណាស់ការបណ្តុះបណ្តាលបង្កើនចំណេះ ដឹងនិងពង្រឹងសមត្ថភាពវិជ្ជាជីវៈគឺជាការងារដែលត្រូវធ្វើជា ប្រចាំ គ្មានទីបញ្ចប់នោះទេ ពោលគឺបុគ្គលម្នាក់ៗត្រូវតែបន្ត ធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវនិងបន្តការសិក្សាប្រចាំប៉ាន់ជំនាញ បន្ថែមដើម្បីទទួលបានបទពិសោធន៍ជំនាញ និងចំណេះដឹង ថ្មីៗបន្ថែមទៀតក្នុងគោលដៅពង្រឹងចំណេះដឹងទាំងលើផ្នែក ទ្រឹស្តីជំនាញបច្ចេកទេសអាកប្បកិរិយាល្អដើម្បីរួមចំណែក រក្សាឱ្យបានរឹងមាំនូវខ្សែសន្តិសុខជាតិ សណ្តាប់ធ្នាប់សារណៈ និងសុវត្ថិភាពសង្គម ដែលជាមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃការអភិវឌ្ឍ សេដ្ឋកិច្ចជាតិព្រមទាំងឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការនៃអង្គភាព ប្រើប្រាស់កងកម្លាំង ផែនការអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្សរបស់ ក្រសួងមហាផ្ទៃគោលនយោបាយនិងយុទ្ធសាស្ត្របញ្ជាកោណ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ជាពិសេស ស្របតាមចរន្តសាកល ភារូបនីយកម្មដែលកម្ពុជាបានធ្វើសមាហរណកម្មពេញលេញ ទៅក្នុងសហគមន៍អន្តរជាតិ។

ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍បានថ្លែងបន្តថារាជរដ្ឋា ភិបាលកម្ពុជាបានដាក់ចេញនូវយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ដើម្បីជំរុញវឌ្ឍនភាពលើគ្រប់វិស័យដោយបានកំណត់ទស្សន វិស័យប្រែក្លាយកម្ពុជាជាប្រទេស «ឆ្លាតវៃ» តាមរយៈការ ដាក់ចេញនូវយុទ្ធសាស្ត្របញ្ជាកោណ ដោយកំណត់យក «មនុស្ស» ជាលំដាប់អាទិភាពទី១ ក្នុង ចំណោមអាទិភាព



គន្លឹះទាំង៥។ ក្នុងន័យនេះដើម្បីឱ្យរដ្ឋមួយ«ឆ្លាតវៃ»លុះត្រា តែប្រជាពលរដ្ឋឆ្លាតវៃដែលទទួលបានតាមរយៈការបណ្តុះ បណ្តាលដ៏ត្រឹមត្រូវនិងប្រកបដោយគុណភាពនេះឯង។

ម្យ៉ាងទៀត ការវិវត្តសភាពការណ៍នយោបាយ សេដ្ឋកិច្ច សន្តិសុខ សណ្តាប់ធ្នាប់ពិភពលោក និងការ កើតឡើងនូវប្រភេទបទល្មើសថ្មីៗមិនប្រពៃណី មានការ ប្រែប្រួលឥតឈប់ឈរ ហើយនវានុវត្តន៍ថ្មីៗនៃបច្ចេកវិទ្យា ក៏បានបង្កើតឱ្យមានបទល្មើសបច្ចេកវិទ្យា ជាពិសេស បទល្មើស ធុរកិច្ចតាមអនឡាញតាមគ្រប់រូបភាពជាច្រើនដែលបាននិង កំពុងជះឥទ្ធិពលមកលើកម្ពុជាផងដែរ។ កត្តានេះរិតតែត្រូវ យកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់លើការអភិវឌ្ឍធនធាន មនុស្ស ផ្នែកកងកម្លាំង ដើម្បីពង្រឹងនិងលើកកម្ពស់សមត្ថភាព ចំណេះដឹង ជំនាញ ក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈឱ្យបានសមស្រប ទៅតាមនិន្នាការវិវត្តថ្មីៗទាំងនោះ។

ដោយៈ វរសេនីយ៍ត្រី ហ៊ុន ប៉ោលាង



ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍សាស្ត្រាចារ្យ ឯក មនោសែន អញ្ជើញចុះត្រួតពិនិត្យវឌ្ឍនភាពនៃការកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ នានា របស់បណ្ឌិត្យសភាគណបក្សជា



ពីដំណាក់កាលមួយទៅដំណាក់កាលមួយបណ្ឌិត្យសភាគណបក្សជាមានការវិវត្តរីកចម្រើនជាលំដាប់ដូចជានៅឆ្នាំ២០២៥នេះបណ្ឌិត្យសភាបានរៀបសាងសង់ថ្មីនិងកែលម្អនូវហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធមួយចំនួន ដើម្បីបំពេញសេចក្តីត្រូវការក្នុងការបំពេញភារកិច្ចរបស់មន្ត្រី ការបណ្តុះបណ្តាល ការហ្វឹកហាត់របស់អ្នកសិក្សាគ្រប់កម្រិត និងអនាម័យបរិស្ថានប្រកបដោយសោភ័ណភាពស្រស់បំព្រង ។



ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដែលបាននិងកំពុងសង់សង់និងកែលម្អទាំងនោះ មានដូចជា អគារសណ្ឋាគារសម្រាប់ទទួលភ្ញៀវ អគារគ្រូថ្មី(អគារបំពេញការងាររបស់ក្រុមប្រឹក្សា អភិវឌ្ឍន៍គ្រួសារគណបក្សជាតិ) ជួសជុលកែលម្អបន្ទប់បំពេញការងារបន្ទប់ប្រជុំមួយចំនួននៅក្នុងអគារA អគារសម្តេចក្រឡាហោម ស ខេង និងលោកជំទាវ ព្រឹម សាខន ស ខេង (អគារ៣ជាន់- អគារ D)សាងសង់បន្ទប់បំពេញការងាររបស់សាលាធម្មរូបបច្ចេកទេស និងសាលាធម្មរូបវិជ្ជាជីវៈនគរបាលអគារសារមន្ទីរនៃបណ្ឌិត្យសភាគណបក្ស(សាល ប្រពៃណី-អគារA) កែលម្អខ្លោងទ្វារនៅអគារសម្តេចអគ្គមហាធម្មពោធិសាល **ពាស៊ីម** (អគារB) សាងសង់បន្ទប់បន្ថែមនៅអគារអាហាររដ្ឋាន សាងសង់កន្លែងលាងសម្អាតរថយន្តរបស់មន្ត្រី កន្លែងចាក់ប្រេងរថយន្តរបស់មន្ត្រីក្នុងបរិវេណនៃបណ្ឌិត្យសភាគណបក្សជា កែលម្អកន្លែងហ្វឹកហាត់បាញ់គ្រាប់ពិត កន្លែងហ្វឹកហាត់ឆ្លងកាត់ឧបសគ្គ កែលម្អចុងប៉មសម្រាប់ហ្វឹកហាត់លោតសម្រូតពីទីខ្ពស់ និងសួនច្បារនានា ដោយកែលម្អបន្ថែមសម្រស់ឱ្យកាន់តែស្រស់បំព្រងព្រមទាំងដំឡើងផ្ទាំងថ្មម៉ាបឆ្លាក់នាមសប្បុរសជនជាថ្នាក់ដឹកនាំ សិក្ខាកាម និស្សិត និងសិស្សនគរបាល ជាដើម។ មិនតែប៉ុណ្ណោះបានរៀបចំកន្លែងងូតទឹកនិងកន្លែងបោកខោអាវសម្រាប់និស្សិតនិងសិស្សនគរបាលផងដែរ ។

សមិទ្ធផលដែលកំពុងរីកដុះជាលម្អើងដូចបានរៀបរាប់ខាងលើក៏មានការគាំទ្រនិងចូលរួមជួយឧបត្ថម្ភពីសំណាក់ឯកឧត្តមអភិសន្តិបណ្ឌិត **ស សុខា** ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រីរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃផងដែរ។ ក្នុងនោះថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួងមហាផ្ទៃ ថ្នាក់ដឹកនាំបណ្ឌិត្យសភា សាស្ត្រាចារ្យ គ្រួសារគណបក្សជាតិ និងមន្ត្រីនៃបណ្ឌិត្យសភា ព្រមទាំងសិក្ខាកាម និស្សិត និងសិស្សនគរបាល-ពន្ធនាគារក៏បានត្រេកអរនិងចូលរួមចំណែកក្នុងការអភិវឌ្ឍបណ្ឌិត្យសភានគរបាល កម្ពុជាផងដែរ។

ក្នុងនាមជាថ្នាក់ដឹកនាំបណ្ឌិត្យសភា ស្ទើររាល់ថ្ងៃឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ សាស្ត្រាចារ្យ **ឯក មនោសែន** តែងតែយកចិត្តទុកដាក់ ដោយចំណាយពេលវេលាចុះត្រួតពិនិត្យវឌ្ឍនភាពនៃការងារសាងសង់និងដឹកនាំ ចង្អុលបង្ហាញ

ការសាងសង់ ជួសជុលកែលម្អហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ទាំងនោះដោយផ្ទាល់ជាប្រចាំដើម្បីឱ្យដំណើរការនៃការសាងសង់ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព គុណភាព និងទាន់ពេលវេលាដែលបានកំណត់។

ជាលទ្ធផល មកដល់ពេលនេះ ដំណើរការនៃការសាងសង់និងការជួសជុលកែលម្អមានវឌ្ឍនភាពគួរឱ្យកត់សម្គាល់ដែលមួយចំនួនសម្រេចបាន១០០% កន្លែងខ្លះសម្រេចបាន៩០% ខ្លះសម្រេចបាន៧០% ឯខ្លះទៀតសម្រេចបាន៣០%។ល។

សមិទ្ធផលទាំងនេះ មានតម្លៃមិនអាចកាត់ថ្លៃសម្រាប់បម្រើ ប្រយោជន៍រួមក្នុងការអប់រំបណ្តុះ បណ្តាលនិស្សិតនិង សិស្សនគរបាលឱ្យក្លាយជាកងកម្លាំងនគរបាលដែលមានជំនាញ សមត្ថភាព និងក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈពិតប្រាកដ។

ដោយ: វរសេនីយ៍ត្រី ជួន ចៅ



គោលការណ៍ប្រឡងប្រណាំងសម្រាប់អង្គការចំណុះបណ្ឌិត្យសកានគរពលកម្ពុជា



ដើម្បីបង្កើនស្មារតីនិងទំនួលខុសត្រូវ បង្កើតវប្បធម៌ រក្សាសោភ័ណភាព បរិស្ថានអនាម័យ សណ្តាប់ធ្នាប់នៃបន្ទប់ ស្នាក់នៅ និងបន្ទប់សិក្សាឱ្យស្អាតជានិច្ច បណ្ឌិត្យសកានគរ ពលកម្ពុជា បានបង្កើតនូវគោលការណ៍ប្រឡងប្រណាំងដោយកំណត់ឱ្យមានលក្ខណវិនិច្ឆ័យសូចនាករគោលនិងសូចនាករលម្អិត សម្រាប់អង្គការចំណុះ និងអ្នកសិក្សា យកជាមូលដ្ឋានក្នុងការអនុវត្ត ការពិនិត្យតាមដាន និងការវាយតម្លៃ។

បណ្ឌិត្យសកា ដែលមានមន្ទីរបាត់ការនិងអង្គការគ្រប់គ្រងវគ្គបណ្តុះបណ្តាល ជាសេនាធិការក្នុងការចូលរួមដឹកនាំ សហការ និងជំរុញលើកទឹកចិត្តដល់អ្នកសិក្សា បានដឹកនាំអនុវត្តការងារយ៉ាងសកម្ម ដើម្បីលើកកម្ពស់សោភ័ណភាព បរិស្ថាន អនាម័យ សណ្តាប់ធ្នាប់នៅក្នុងបន្ទប់ស្នាក់នៅនៃអគារនីមួយៗ។

នៅតាមអគារសិក្សា បន្ទប់ស្នាក់នៅ បន្ទប់សិក្សា បន្ទប់ទឹក និងបន្ទប់ផ្សេងៗនៃបណ្ឌិត្យសកានគរពលកម្ពុជា ត្រូវបានចូលរួមអនុវត្តក្នុងការលើកកម្ពស់សោភ័ណភាពបរិស្ថាន អនាម័យ សណ្តាប់ធ្នាប់នៃអគារស្នាក់ដោយប្រធានអគារ ប្រធានជាន់ ប្រធានបន្ទប់/ថ្នាក់ និងអ្នកសិក្សានៃបណ្ឌិត្យសកានគរពលកម្ពុជា ជាប្រចាំ។

ក្នុងន័យនេះ បណ្ឌិត្យសកានគរពលកម្ពុជា បានកំណត់លក្ខណវិនិច្ឆ័យច្បាស់លាស់ចំនួនពីរ រួមមាន លក្ខណវិ

និច្ឆ័យ១ ផ្ដោតលើសោភ័ណភាព បរិស្ថានអនាម័យ សណ្តាប់ធ្នាប់នៃបន្ទប់ស្នាក់នៅដែលមានសូចនាករ គោលចំនួន៥ និងលក្ខណវិនិច្ឆ័យ២ ផ្ដោតលើសោភ័ណភាពបរិស្ថាន អនាម័យសណ្តាប់ធ្នាប់នៃបន្ទប់សិក្សាដែលមានសូចនាករគោលចំនួន៥ ដែលផ្ដោតខ្លឹមសារជាមួយលើ បន្ទប់ស្នាក់នៅស្អាត សម្ភារៈក្នុងបន្ទប់មានសណ្តាប់ធ្នាប់ល្អបន្ទប់ស្នាក់នៅមានសោភ័ណភាព បន្ទប់ស្នាក់នៅមានបរិយាកាសស្ងប់ស្ងាត់ ការស្នាក់នៅមានការសន្សំសំចៃ រក្សាសន្តិសុខ និងសុវត្ថិភាព បន្ទប់សិក្សាស្អាត សម្ភារៈក្នុងបន្ទប់មានសណ្តាប់ធ្នាប់ល្អបន្ទប់សិក្សា





មានសោភណភាពនិងខាងមុខបន្ទប់ក៏ស្អាតបន្ទប់សិក្សាមានបរិយាកាសស្ងប់ស្ងាត់បន្ទប់សិក្សាមានការសន្សំសំចៃរក្សាសន្តិសុខនិងសុវត្ថិភាព ។

ចំពោះការដាក់ពិន្ទុលើលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យនិងសូចនាករត្រូវបានផ្អែកលើឧបករណ៍ពិនិត្យតាមដាននិងវាយតម្លៃ ដែលកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធនៃសេចក្តីសម្រេចនេះ ។ លទ្ធផលនៃចុះពិនិត្យតាមដាននិងវាយតម្លៃ ត្រូវបញ្ចូលក្នុងពិន្ទុសិក្សានិងយកជាមូលដ្ឋានក្នុងការផ្តល់លិខិតសរសើរបុណ្ណសរសើរដើម្បីលើកទឹកចិត្តដល់ អង្គភាពចំណុះ ប្រធានអគារ ប្រធានជាន់ ប្រធានបន្ទប់/ថ្នាក់ អ្នកសិក្សានិងអ្នកពាក់ព័ន្ធ ។

ជាក់ស្តែង ដោយអនុវត្តតាមមតិណែនាំដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់ ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ សាស្ត្រាចារ្យ **ឯក មនោសែន** ប្រធានបណ្ឌិត្យសកានគរបានកម្ពុជា រយៈពេល១ថ្ងៃពេញនាថ្ងៃទី១៨ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២៥ លោកឧត្តមសេនីយ៍ទៅបណ្ឌិត**ប៊ុនភក្តី**ប្រធានមន្ទីរចាត់ការនិងជាប្រធានក្រុមការងារចុះពិនិត្យតាមដាននិងវាយតម្លៃ រួមទាំងមន្ត្រីមកពីបណ្តា

អង្គភាពចំណុះដែលគ្រប់គ្រងវគ្គសិក្សារយៈពេលវែងនិងរយៈពេលខ្លី ព្រមទាំងមន្ត្រីនៃការិយាល័យកិច្ចការនិស្សិតនិងសិក្ខាកាម ចំនួន១៤នាក់ បានចុះពិនិត្យតាមដាននិងវាយតម្លៃ ចំនួន២វេន គឺពេលព្រឹក ម៉ោង៨:០០នាទីព្រឹក ចុះទៅតាមបន្ទប់សិក្សានៃអគារសម្តេចក្រឡាហោម **ស ខេង** និងលោកជំទាវ **ញ៉ែម សាខន** (អគារ យ-D) និងពេលរសៀល ម៉ោង១និង៣០នាទីរសៀលចុះទៅតាមបន្ទប់ស្នាក់នៅនៃអគារ L, M, N, O នៃបណ្ឌិត្យសកានគរបានកម្ពុជា ។

ជាលទ្ធផល ក្រុមការងារបានពិនិត្យឃើញថា តាមបន្ទប់សិក្សាអ្នកសិក្សាបានប្រឹងប្រែងយកចិត្តទុកដាក់ចូលរួមអនុវត្តការងារប្រកបដោយការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ស្របតាមលក្ខណវិនិច្ឆ័យ សូចនាករគោល និង សូចនាករលម្អិតនីមួយៗក្នុងកម្រិតពិន្ទុល្អបង្គួរ និងមានចំណុចខ្វះខាតមួយចំនួនក្នុងការកែលម្អបំពេញបន្ថែម ។ ចំពោះបន្ទប់ស្នាក់នៅអ្នកសិក្សាបានអនុវត្តលក្ខណវិនិច្ឆ័យ សូចនាករគោល និងសូចនាករលម្អិតនីមួយៗក្នុងកម្រិតពិន្ទុមធ្យមនិងមានចំណុចខ្វះខាតជាច្រើនក្នុងការកែលម្អបំពេញបន្ថែម ។

ក្រុមការងារចុះពិនិត្យតាមដាននិងវាយតម្លៃបានធ្វើរបាយការណ៍អំពីលទ្ធផលនៃការចុះពិនិត្យតាមដាននិងវាយតម្លៃលើគោលការណ៍ប្រឡងប្រណាំង ដើម្បីរាយការណ៍ជូនឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ សាស្ត្រាចារ្យ ប្រធានបណ្ឌិត្យសកានគរបានកម្ពុជាព្រមទាំងដាក់ទិសដៅការងារសម្រាប់ចុះពិនិត្យតាមដាននិងវាយតម្លៃបន្តដើម្បីកែលម្អរាល់ចំណុចខ្វះដែលបានរកឃើញកន្លងមក ។

ដោយ: ឧត្តមសេនីយ៍ទៅ បណ្ឌិត ប៊ុន ភក្តី



អំពីរចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងរបស់បណ្ឌិត្យសភាសក្រាហ្វិកកម្ពុជា ក្នុងឆ្នាំ២០២៥



មុននឹងបរិយាយវាយតម្លៃជូនលោកអ្នកអានបានជ្រាបអំពីស្ថានភាពនៃរចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងនិងការកិច្ចរបស់បណ្ឌិត្យសភាសក្រាហ្វិកកម្ពុជាក្នុងឆ្នាំ២០២៥ ស្ទើរសូមលើកអំពីសារបានខ្លះៗនៃបណ្ឌិត្យសភាសក្រាហ្វិកកម្ពុជាកាលពីអតីតកាលដើម្បីផ្សារភ្ជាប់នឹងបច្ចុប្បន្នកាល ថាតើកាលពីអតីត មានឈ្មោះជាអ្វី? ហើយនាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ដែលមានឈ្មោះជាបណ្ឌិត្យសភាសក្រាហ្វិកកម្ពុជា តើបានកើតឡើងតាំងពីឆ្នាំណាមក? មានរចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងនិងការកិច្ចអ្វីខ្លះ?

បណ្ឌិត្យសភាសក្រាហ្វិកកម្ពុជា ត្រូវបានបង្កើតឡើងជាផ្លូវការនៅឆ្នាំ១៩៥៤ ដែលពេលនោះ មានឈ្មោះថា «សាលាពាតិកម្រិត» ហើយនៅឆ្នាំ១៩៥៩ បានប្រែក្លាយឈ្មោះទៅជា «រាជបណ្ឌិត្យសភាសក្រាហ្វិក» បន្ទាប់មកនៅឆ្នាំ១៩៦០ ក៏ប្តូរឈ្មោះទៅជា «រាជវិទ្យាសាស្ត្រកម្រិត»។

នៅឆ្នាំ១៩៧០ មានឈ្មោះថា «សាលាអប់រំនៃស្នងការនគរបាល» ហើយនៅថ្នាក់ស្រុក មានឈ្មោះថា «សាលាអប់រំនៃអធិការនគរបាល» និងថ្នាក់មូលដ្ឋានមានឈ្មោះថា «សាលាអប់រំនៃភ្នាក់ងារនគរបាល»។

ក្រោយប្រទេសជាតិត្រូវបានរំដោះ ដោយអ្នកមានគុណដែលជាឧត្តមវ័យុទ្ធជនស្នេហាជាតិរៀបចំបានបូជាឈាមស្រស់សាច់ស្រស់ ដើម្បីបុព្វហេតុជាតិ កម្ពុជាត្រូវបានរំដោះចេញពីរបបខ្មៅងងឹត នៅថ្ងៃទី៧ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៧៩។ ប្រទេសជាតិ

ត្រូវបានស្តារឡើងវិញលើគ្រប់វិស័យជាបន្តបន្ទាប់នាដំណាក់កាលនោះ គួយដឹង **សាលានគរបាលប្រជាជនមជ្ឈឹម** ក៏ត្រូវបានបង្កើតឡើងផងដែរ ហើយបន្ទាប់មក បានប្រែក្លាយទៅជា **នាយកដ្ឋានបណ្តុះបណ្តាលនិងវិគ្គឹតការ**។

នៅឆ្នាំ២០០២ ត្រូវបានបង្កើតជា «សាលាភូមិន្ទនគរបាល» ហើយនៅឆ្នាំ២០០៧ **សាលាភូមិន្ទនគរបាល** ត្រូវបានប្រែក្លាយទៅជា «**បណ្ឌិត្យសភាសក្រាហ្វិកកម្ពុជា**» រហូតដល់សព្វថ្ងៃ ស្ថិតនៅភូមិស្នាក់នៅ ឃុំដីឥដ្ឋ ស្រុកកៀនស្វាយ ខេត្តកណ្តាល។

បណ្ឌិត្យសភាសក្រាហ្វិកកម្ពុជា ជាគ្រឹះស្ថានសិក្សាសាធារណៈតែមួយគត់និងមានតួនាទីធ្វើជាសេនាធិការជូនក្រសួងមហាផ្ទៃ លើការងារស្រាវជ្រាវវិទ្យាសាស្ត្រនគរបាលនិងអប់រំបណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រីនគរបាលជាតិនិងមន្ត្រីពន្ធនាគារដែលមានភារកិច្ចសំខាន់ៗ ដូចខាងក្រោម៖

- គ្រប់គ្រង កសាង និងរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រផែនការថវិកា ក្នុងកិច្ចការបណ្តុះបណ្តាល ធ្វើការបណ្តុះបណ្តាលនិងសហការបណ្តុះបណ្តាលគ្រប់កម្រិតសិក្សាជូនដល់មន្ត្រីនគរបាលជាតិ មន្ត្រីពន្ធនាគារ មន្ត្រីរដ្ឋបាល អ្នកសិក្សាបរទេស និងអ្នកពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត
- សិក្សាស្រាវជ្រាវនិងសហការស្រាវជ្រាវពាក់ព័ន្ធនឹងវិស័យសន្តិសុខនិងការងារពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត

- សហការជ្រើសរើសនិស្សិតអាហារូបករណ៍ប្រចាំឆ្នាំ ឱ្យចូលសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រវិទ្យាសាស្ត្រនគរបាល និង/ឬបរិញ្ញាបត្រពន្ធនាគារ តាមរយៈការប្រឡងប្រជែង ស្របតាមគោលការណ៍កំណត់
- អភិវឌ្ឍ ធ្វើទំនើបកម្ម និងធ្វើអន្តរជាតិនីយកម្មលើកម្មវិធីអប់រំគ្រប់កម្រិតសិក្សានិងផ្លាស់ប្តូរកម្មវិធីសិក្សាស្របតាមសភាពការណ៍សន្តិសុខ សណ្តាប់ធ្នាប់សង្គម ការអភិវឌ្ឍរបស់ប្រទេសជាតិ និងធ្វើទំនើបកម្មខ្លឹមសារឯកសារបង្ហាត់បង្រៀន កម្មវិធីសិក្សា កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាល ការសិក្សាប្រតិបត្តិ និងកម្មសិក្សា
- សហការជាមួយអង្គភាពពាក់ព័ន្ធ ក្នុងការចាត់បញ្ជូនមន្ត្រីនគរបាលជាតិ មន្ត្រីពន្ធនាគារ និងមន្ត្រីពាក់ព័ន្ធ មកបណ្តុះបណ្តាលជំនាញវិជ្ជាជីវៈនគរបាល ជំនាញពន្ធនាគារ នៅបណ្ឌិត្យសភានគរបាលកម្ពុជា តាមផែនការ នៃឆ្នាំនីមួយៗ
- កំណត់បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុង ដើម្បីធានាប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រប់គ្រងនិងលើកកម្ពស់គុណភាពនៃការអប់រំបណ្តុះបណ្តាល
- លើកសំណើជូនរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃដើម្បីកំណត់ឯកសណ្ឋានសម្រាប់និស្សិតនិងសិស្សនគរបាលជាតិ
- ធ្វើការបណ្តុះបណ្តាលធនធានមនុស្សគ្រប់កម្រិតលើវិស័យសន្តិសុខ សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈពន្ធនាគារ ចំណេះដឹងទូទៅ ច្បាប់ ព័ត៌មានវិទ្យា និងភាសាបរទេស ជូនដល់មន្ត្រីនគរបាលជាតិ មន្ត្រីពន្ធនាគារគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ និស្សិត សិក្ខាកាម សិស្ស និងមន្ត្រីរាជការ

- បើកវគ្គបណ្តុះបណ្តាលលើជំនាញពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្តល់សេវាផ្សេងៗ ដើម្បីរៀបចំធនធានសម្រាប់ការងារអភិវឌ្ឍន៍
- ចូលរួមធ្វើការងារសង្គម ស្តារនីតិសម្បទានិងបន្ទាបគ្រឿងញៀន និងផ្តល់សេវាផ្សេងៗ តាមការសម្រេចរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ
- លើកសំណើផ្តល់សញ្ញាបត្របណ្ឌិតកិត្តិយសនិងគោរមងារក្នុងវិស័យសន្តិសុខជាតិ
- ផ្តល់ឬសហការផ្តល់សញ្ញាបត្រ វិញ្ញាបនបត្រទៅតាមកម្រិតសិក្សា និងមុខជំនាញ ជូនដល់និស្សិត សិក្ខាកាម សិស្ស ដែលបានបញ្ចប់ការសិក្សាដោយជោគជ័យ និងលិខិតបញ្ជាក់ការសិក្សាជូនដល់និស្សិត សិក្ខាកាម សិស្ស ដែលពុំបានបំពេញគ្រប់លក្ខខណ្ឌរបស់បណ្ឌិត្យសភានគរបាលកម្ពុជា
- សហការរៀបចំវិញ្ញាសាប្រឡង កំណែ និងកិច្ចដំណើរការប្រឡងចូលក្របខ័ណ្ឌ ដើម្បីលើកសំណើជូនរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ ពិនិត្យនិងសម្រេច
- គ្រប់គ្រងមន្ត្រីនគរបាលក្រោមឱវាទនិងវាយតម្លៃដើម្បីស្នើសុំតែងតាំងមុខតំណែង ផ្ទេរភារកិច្ច ដំឡើងឋានន្តរស័ក្តិ ការលើកសរសើរ ឬដាក់វិន័យ តាមបែបបទនិងនីតិវិធីជូនថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួងមហាផ្ទៃ ពិនិត្យសម្រេច
- គ្រប់គ្រងឯកសារ ការងារបុគ្គលិក ភស្តុភារ និងគណនេយ្យរបស់បណ្ឌិត្យសភានគរបាលកម្ពុជា
- ធ្វើរបាយការណ៍បូកសរុបលទ្ធផលការងារនិងទិសដៅបន្តរបស់បណ្ឌិត្យសភានគរបាលកម្ពុជាតាមការកំណត់ ជូនរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ



- អនុវត្តភារកិច្ចនិងសិទ្ធិផ្សេងៗទៀត ដែលរដ្ឋមន្ត្រី
ក្រសួងមហាផ្ទៃប្រគល់ជូន។

បណ្ឌិត្យសកានគរបាលកម្ពុជា ធ្វើការអប់រំបណ្តុះ
បណ្តាលតាមរយៈពេលសិក្សាផ្សេងៗគ្នា ទៅតាមវគ្គសិក្សា
និងកម្រិតសិក្សា ដែលក្នុងនោះ៖

- ១- ថ្នាក់បណ្ឌិតវិទ្យាសាស្ត្រនគរបាល សិក្សារយៈពេល
៣ឆ្នាំ ទៅ៥ឆ្នាំ
- ២- ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់វិទ្យាសាស្ត្រនគរបាល
សិក្សារយៈពេល២ឆ្នាំ
- ៣- ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រវិទ្យាសាស្ត្រនគរបាល សិក្សា
រយៈពេល៤ឆ្នាំ
- ៤- វគ្គបំប៉នជំនាញខ្លីៗ វគ្គសុក្រឹតការ វិក្រឹតការ
មានរយៈពេល២ខែ ៣ខែ ៤ខែ និង៦ខែ។

បណ្ឌិត្យសកានគរបាលកម្ពុជា មានរចនាសម្ព័ន្ធ
គ្រប់គ្រងនិងភារកិច្ច ដូចខាងក្រោម៖

- មាននាយកដ្ឋាននិងអង្គភាពចំណុះចំនួន១៨រួមមាន៖

- ១- មន្ទីរចាត់ការ
- ២- វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវវិទ្យាសាស្ត្រនគរបាល
- ៣- វិទ្យាស្ថានបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈនគរបាល
- ៤- វិទ្យាស្ថានគ្រប់គ្រងនិងដឹកនាំបញ្ជា
- ៥- វិទ្យាស្ថានព័ត៌មានវិទ្យានិងភាសាបរទេស
- ៦- វិទ្យាស្ថានក្រោយបរិញ្ញាបត្រ
- ៧- មជ្ឈមណ្ឌលបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈពន្ធនាគារ
- ៨- នាយកដ្ឋានបណ្តុះបណ្តាល
- ៩- សាលាមធ្យមបច្ចេកទេស
- ១០- សាលាមធ្យមវិជ្ជាជីវៈនគរបាល
- ១១- ដេប៉ាតឺម៉ង់ធានាគុណភាពអប់រំផ្ទៃក្នុង
- ១២- សាលានគរបាលជាតិមិត្តភាពកម្ពុជា-វៀតណាម
(ខេត្តកំពង់ស្ពឺ)
- ១៣- សាលានគរបាលជាតិភូមិភាគ១ (ខេត្តស្ទឹងត្រែង)
- ១៤- សាលានគរបាលជាតិភូមិភាគ២ (ខេត្តកំពង់ចាម)
- ១៥- សាលានគរបាលជាតិភូមិភាគ៣ (ខេត្តកំពង់ស្ពឺ)
- ១៦- សាលានគរបាលជាតិភូមិភាគ៤ (ខេត្តសៀមរាប)
- ១៧- សាលានគរបាលជាតិភូមិភាគ៥ (ខេត្តបាត់ដំបង) និង
- ១៨- សាលានគរបាលជាតិភូមិភាគ៦ (ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង)។



ក្នុងគោលបំណងពង្រឹងការងារដឹកនាំនិងគ្រប់គ្រង
បណ្ឌិត្យសកានគរបាលកម្ពុជា បានបង្កើតក្រុមប្រឹក្សានិង
ក្រុមការងារមួយចំនួនទៀត ដូចតទៅ៖ ១- ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍
គ្រួសារគរបាលជាតិ ២- ក្រុមប្រឹក្សាវិន័យ ៣- ក្រុមការងារ
ទំនាក់ទំនងអន្តរជាតិ ៤- ក្រុមការងារយេនឌ័រ ៥- ក្រុមការងារ
សៀវភៅគោល ៦- ក្រុមការងារបណ្ឌិត្យសកាឌីជីថល និង
ក្រុមការងារចាំបាច់មួយចំនួនទៀត។

ក្នុងឆ្នាំ២០២៥នេះ បណ្ឌិត្យសកាបានផ្តោតសំខាន់
លើភារកិច្ចសំខាន់ៗចំនួន៤ទៀត គឺទី១- ការបណ្តុះបណ្តាល
កងកម្លាំងគ្រប់កម្រិតនិងគ្រប់ប្រភេទ ទី២- ការងារស្រាវជ្រាវ
វិទ្យាសាស្ត្រ ទី៣- ការងារមន្ទីរពិសោធន៍ និងទី៤- ការងារ
សារមន្ទីរបណ្ឌិត្យសកា

បន្ថែមពីនេះ នាពេលបច្ចុប្បន្ន បណ្ឌិត្យសកាបាន
អនុវត្តយ៉ាងសកម្មលើការងារដឹកនាំគ្រប់គ្រង ការងារបណ្ឌិត្យ
សកាឌីជីថល ការងារកិច្ចសហការជាតិនិងអន្តរជាតិ ការអភិវឌ្ឍ
សមត្ថភាពគ្រូនិងមន្ត្រី ការពង្រឹងយន្តការធានាគុណភាពអប់រំ
ការអភិវឌ្ឍកម្មវិធីអប់រំនិងសៀវភៅគោល ការអភិវឌ្ឍហេដ្ឋា
រចនាសម្ព័ន្ធនិងការបំពាក់សម្ភារៈសិក្សា ការងារសិក្សាស្រាវជ្រាវ
-មន្ទីរពិសោធន៍-និងបញ្ញាសិប្បនិម្មិត (AI) និងការរៀបចំ
អគារប្រពៃណី(សារមន្ទីរនគរបាល) ព្រមទាំងការរៀបចំ
ព្រឹត្តិការណ៍និងកម្មវិធីផ្សេងៗ ដោយមានការគាំទ្រ និងការ
ឱ្យតម្លៃពីមជ្ឈដ្ឋានទូទៅទាំងក្នុងនិងក្រៅ។





បណ្ឌិត្យសកា មានវឌ្ឍនភាពនិងការរីកចម្រើនមកដល់សព្វថ្ងៃនេះ ដោយសារមានការឧបត្ថម្ភគាំទ្រគ្រប់បែបយ៉ាងពីរាជរដ្ឋាភិបាល ថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួងមហាផ្ទៃ និងសប្បុរសជននានា ព្រមទាំងថ្នាក់ដឹកនាំ សាស្ត្រាចារ្យ គ្រូនគរបាលជាតិ និងមន្ត្រីនគរបាលដែលមានគុណវុឌ្ឍិសមត្ថភាព ការប្តេជ្ញាចិត្ត ឆន្ទៈមោះមុត និងស្មារតីទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ ដែលជាតួអង្គប្រតិបត្តិករដ៏សំខាន់ក្នុងការសម្រេចជោគជ័យជូនក្រសួងមហាផ្ទៃ។

ផ្អែកលើតួនាទីភារកិច្ច រចនាសម្ព័ន្ធដឹកនាំគ្រប់គ្រងគុណវុឌ្ឍិ សមត្ថភាព និងបទពិសោធន៍ របស់ថ្នាក់ដឹកនាំសាស្ត្រាចារ្យ គ្រូនគរបាលជាតិ មន្ត្រីនគរបាលជាតិ ដោយឈរលើគុណភាពអប់រំជាចម្បង ក្រោមការឧបត្ថម្ភគាំទ្រគ្រប់បែបយ៉ាងពីរាជរដ្ឋាភិបាល ក្រសួងមហាផ្ទៃ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងសប្បុរសជនជាតិ-អន្តរជាតិ បណ្ឌិត្យសកានគរចាលកម្ពុជាមានសុទ្ធិជឿនិយមថា ជ័យលាភីដែលបានបញ្ចប់ការសិក្សាដោយជោគជ័យ នឹងមានចំណេះដឹង ជំនាញវិជ្ជាជីវៈនគរបាលសមត្ថភាពមនសិការស្នេហាជាតិមានឆន្ទៈមោះមុតមានគុណធម៌មានសីលធម៌ស្អាតស្អំ ការទទួលខុសត្រូវលើការងារ គោរពវិន័យ

គោរពប្រតិបត្តិច្បាប់ និងគោរពសិទ្ធិមនុស្ស ដើម្បីអនុវត្តយ៉ាងសកម្មលើការងារ បង្ការ ទប់ស្កាត់ និងបង្ក្រាបបទល្មើស ក្នុងទិសដៅរក្សាសន្តិសុខ សណ្តាប់ធ្នាប់ សុវត្ថិភាពសង្គម និងផ្តល់សេវានគរបាលជូនប្រជាពលរដ្ឋប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។
ដោយ: ឧត្តមសេនីយ៍ទោ បណ្ឌិត ប៊ុន ភត្តិ



អំពីវឌ្ឍនភាពនៃការកសាងនិងអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធវិទ្យា នៅសាលាឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី នៅសាលាឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី



ដើម្បីអនុវត្តគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលនិងផែនការបស់ក្រសួងមហាផ្ទៃ បណ្តាញសកម្មភាព បាលកម្ពុជា ក្រោមការដឹកនាំដោយ **ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ សាស្ត្រាចារ្យ ឯក មនោសែន** បានរៀបចំផែនការ យុទ្ធសាស្ត្ររយៈពេល ៥ឆ្នាំ(២០២៤-២០២៨) ដំណាក់កាលទី៣ និងផែនការសកម្មភាពឆ្នាំ២០២៥ ដោយ ទទួលបានការអនុញ្ញាតដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ពី ឯកឧត្តមអភិសន្តិបណ្ឌិត ស សុខា ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ ឱ្យប្រើប្រាស់នូវផែនការទាំងពីរនេះ ក្នុងគោលបំណងធ្វើឱ្យសម្រេចបាននូវគោលដៅជាយុទ្ធសាស្ត្រ បេសកកម្ម និងចក្ខុវិស័យដែលបានគ្រោងទុក។

ជាមួយគ្នានេះ នាយកដ្ឋានបណ្តុះបណ្តាល ក្រោមការដឹកនាំរបស់ ឧត្តមសេនីយ៍ទោ យី ភាលី ក៏បានរៀបចំផែនការសកម្មភាពឆ្នាំ២០២៥របស់ខ្លួន និងទទួលបានការឯកភាពពី **ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ សាស្ត្រាចារ្យ ប្រធានបណ្ឌិតសភាឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី ផងដែរ។** ដើម្បីអនុវត្តនូវផែនការសកម្មភាពរបស់ខ្លួនឱ្យសម្រេចបានជោគជ័យនាយកដ្ឋានបានដាក់ចេញនូវកម្មវិធីការងារសម្រាប់អង្គភាពចំណុះយកទៅអនុវត្ត ដោយរំលេច ចេញនូវវិធីសាស្ត្រអនុវត្ត ធនធានតម្រូវ អង្គភាព/អ្នកទទួលខុសត្រូវ និងពេលវេលាអនុវត្តច្បាស់លាស់។

ជាក់ស្តែងក្នុងឆមាសទី១ ឆ្នាំ២០២៥កន្លងមកនេះ អង្គភាពចំណុះ ដែលមានសាលាឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រីទាំង៦ បានខិតខំប្រឹងប្រែងអនុវត្តស្របតាមកម្មវិធីការងាររបស់

ខ្លួន ដោយបានអភិវឌ្ឍនូវហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធវិទ្យាជាច្រើនគួរជាទីមោទនៈ ជាពិសេស ស្របតាមមតិដឹកនាំដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ **សម្តេច ក្រឡាហោម ស ខេង អតីតឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ** ក្នុងការជំរុញអភិវឌ្ឍបណ្តាញសកម្មភាពនិងសាលាឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រីទាំង៦ ឱ្យមានលក្ខណៈជាមណីយដ្ឋាននៃកងកម្លាំង ដែលបច្ចុប្បន្ននេះ ក្តីសុបិនបានក្លាយជាការពិតជាបន្តបន្ទាប់ នៅតាមសាលាឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រីទាំង៦។

«វឌ្ឍនភាពនៃការកសាងនិងអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធវិទ្យានៅសាលាឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រីទាំង៦» មាន ដូចខាងក្រោម៖

១- សាលាឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រីទី១ ខេត្តស្ទឹងត្រែង

សាលាឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រីទី១ ត្រូវបានបង្កើតឡើង ក្នុង ឆ្នាំ ២០០១ កាលនោះ មាន ឈ្មោះ ថា «**សាលាឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រីទី១**» និងបានដំណើរការបណ្តុះបណ្តាលនៅឆ្នាំ២០០២។ បច្ចុប្បន្ន សាលាមានទីតាំងស្ថិតនៅភូមិបាចុង សង្កាត់ព្រះបាទ ក្រុងស្ទឹងត្រែង ខេត្តស្ទឹងត្រែង មានផ្ទៃដីទំហំ៣៦,៦៣០ម៉ែត្រការ៉េ ដោយមិនទាន់គិតផ្ទៃដីមានទំនាស់មួយផ្នែកទៀត ដែលកំពុងបន្តដោះស្រាយតាមផ្លូវតុលាការនិងផ្លូវរដ្ឋបាល។ នៅឆ្នាំ២០១០ «សាលាឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រីទី១» ត្រូវបានប្តូរឈ្មោះទៅជា «សាលាឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រីទី១» ។ បច្ចុប្បន្ននេះ សាលាមានអគាររដ្ឋបាលជាន់ផ្ទាល់ដី១ខ្នង អគារសិក្សាជាន់ផ្ទាល់ដី១ខ្នង អាហារដ្ឋានជាន់ផ្ទាល់ដី១ខ្នង អគារគ្រួសារនៅជាន់ផ្ទាល់ដី១ខ្នង ទីលានហ្វឹកហាត់បាញ់

គ្រាប់ពិតៗកន្លែង ទីលានហ្វឹកហាត់ ម៉ាស៊ីនLED ១គ្រឿង ផ្លូវបេតុង ប្រព័ន្ធលូ ឡូដឹកសំរាមខ្នាតមធ្យម១កន្លែង ម៉ាស៊ីន ចម្រោះទឹកស្អាត១ ឧបករណ៍ការពាររន្ទះ រោងម៉ាស៊ីនភ្លើង ចំណត សួន ប៉ុស្តិ៍យាម ខ្លោងទ្វារ និងរបងថ្មព័ទ្ធជុំវិញ។ ក្នុងនោះ សាលាបានបំពាក់កាំមេរ៉ា CCTV នៅអគារសិក្សានិង បន្ទប់សិក្សាចំនួន៣គ្រឿង ក្នុងបរិវេណនិងក្នុងបន្ទប់ បំពេញការងារចំនួន៩គ្រឿង បំពាក់ម៉ាស៊ីនLED ចំនួន១គ្រឿង និងបំពាក់ម៉ាស៊ីន LCD ចំនួន៣គ្រឿង។



៣- សាលាឧបាលជាតិភូមិភាគ៣ ខេត្តកំពង់ស្ពឺ

សាលាឧបាលជាតិភូមិភាគ៣ បានបង្កើតឡើង ក្នុងឆ្នាំ២០០១ ដោយខ្លឹមសារស្នងការដ្ឋាននគរបាលខេត្ត កំពង់ស្ពឺ ដើម្បីធ្វើការបណ្តុះបណ្តាលក្នុងឆ្នាំ២០០២ បន្ទាប់មកបានផ្លាស់ប្តូរមកទីតាំងសព្វថ្ងៃនេះក្នុងឆ្នាំ២០១៤ មានផ្ទៃដីទំហំ៥៨៨ ៣០១ម៉ែត្រការ៉េ ស្ថិតនៅភូមិទី១ ឃុំត្រែងត្រយឹង ស្រុកភ្នំស្រួច ខេត្តកំពង់ស្ពឺ។

បច្ចុប្បន្នសាលាមានអគាររដ្ឋបាលជាន់ផ្ទាល់ដី១ខ្នង អគារសិក្សាជាន់ផ្ទាល់ដី១ខ្នង អគារសិក្សាកម្ពស់២ជាន់១ខ្នង អគារសម្រាប់សិស្ស/សិក្ខាកាមស្នាក់នៅកម្ពស់១ជាន់១ខ្នង អគារស្នាក់នៅសម្រាប់សិស្ស/សិក្ខាកាម កម្ពស់២ជាន់១ខ្នង អាហារដ្ឋានជាន់ផ្ទាល់ដី២ខ្នង កញ្ចុះសម្រាប់ទទួលភ្ញៀវ ម៉ាស៊ីនLED១គ្រឿង ឧបករណ៍ការពាររន្ទះ តារាងបាល់ទាត់ តារាងបាល់ទះ ឡូដឹកសំរាមខ្នាតមធ្យមចំនួន១កន្លែង ម៉ាស៊ីនចម្រោះទឹកស្អាត១ ផ្លូវបេតុង ប្រព័ន្ធលូ ស្រះទឹក សួន ចំណត អាងចម្រោះទឹកស្អាត ប៉ុស្តិ៍យាម ខ្លោងទ្វារ របងថ្មមួយ ផ្នែកនិងមួយផ្នែកទៀតបានដឹកប្រឡាយព័ទ្ធជុំវិញ។ ក្នុងនោះ សាលាបានបំពាក់កាំមេរ៉ាCCTV នៅអគារសិក្សានិងបន្ទប់ សិក្សាបានចំនួន៤គ្រឿង ក្នុងបរិវេណនិងក្នុងបន្ទប់បំពេញការ ងារចំនួន១០គ្រឿង បំពាក់ម៉ាស៊ីនLCD ចំនួន២គ្រឿង និងបាន រៀបចំរោងសំណាញ់សម្រាប់ដាំដំណាំធម្មជាតិ ផងដែរ។



២- សាលាឧបាលជាតិភូមិភាគ២ ខេត្តកំពង់ចាម

សាលាឧបាលជាតិភូមិភាគ២ ត្រូវបានបង្កើត ឡើងក្នុងឆ្នាំ២០០១ ដោយខ្លឹមសារស្នងការដ្ឋាននគរបាល ខេត្តកំពង់ចាម ដើម្បីធ្វើការបណ្តុះបណ្តាលក្នុងឆ្នាំ២០០១ រហូតដល់ឆ្នាំ២០១១ ហើយបានផ្លាស់ប្តូរមកទីតាំងថ្មីក្នុង ឆ្នាំ២០១១ លើផ្ទៃដីទំហំ១៣ហិកតា ស្ថិតនៅក្នុងភូមិ ផ្កាយព្រឹក ឃុំម៉េន ស្រុកព្រៃឈរ ខេត្តកំពង់ចាម។

បច្ចុប្បន្ន សាលាមានអគារសិក្សាជាន់ផ្ទាល់ដី២ខ្នង អគារស្នាក់នៅសម្រាប់គ្រូនគរបាលជាន់ផ្ទាល់ដី១ខ្នង អគារ សម្រាប់សិស្ស/សិក្ខាកាមស្នាក់នៅជាន់ផ្ទាល់ដី៣ខ្នង ម៉ាស៊ីន LEDខ្នាតធំចំនួន១គ្រឿង អាហារដ្ឋានជាន់ផ្ទាល់ដី១ខ្នង កញ្ចុះសម្រាប់ទទួលភ្ញៀវ បន្ទប់ទឹក ផ្លូវបេតុង គំនូសចរាចរ ផ្លាកសញ្ញាប្រាប់ទិស ប្រព័ន្ធលូ ឧបករណ៍ការពាររន្ទះ ឡូដឹក សម្រាមខ្នាតមធ្យម១កន្លែង ម៉ាស៊ីនចម្រោះទឹកស្អាត១គ្រឿង កន្លែងបាញ់គ្រាប់ពិត ទីលានហ្វឹកហាត់ តារាងបាល់ទាត់ តារាងបាល់ទះ ចំណត សួន ស្រះទឹក ប៉ុស្តិ៍យាម ខ្លោងទ្វារ និងរបងថ្មព័ទ្ធជុំវិញ។ ក្នុងនោះ សាលាបានបំពាក់កាំមេរ៉ា CCTVនៅអគារសិក្សានិងបន្ទប់សិក្សាចំនួន៦គ្រឿងក្នុងបរិវេណ និងក្នុងបន្ទប់បំពេញការងារចំនួន៨គ្រឿង បំពាក់ម៉ាស៊ីន LEDចំនួន១គ្រឿង និងបំពាក់ម៉ាស៊ីនLCDចំនួន២គ្រឿង។

៤- សាលាគរបាលជាតិភូមិភាគ៤ ខេត្តសៀមរាប

សាលាគរបាលជាតិភូមិភាគ៤ បានបង្កើតឡើងក្នុង ឆ្នាំ២០១០ លើផ្ទៃដីទំហំ៥៩,៣០៦ម៉ែត្រការ៉េ និងបានចាប់ ផ្តើមដំណើរការវគ្គបណ្តុះបណ្តាលក្នុងឆ្នាំ២០១៤។ បច្ចុប្បន្ន នេះ សាលាមានទីតាំងស្ថិតនៅភូមិក្រពើ សង្កាត់បល្ល័ង្ក ក្រុង រុនតាងកតេជោសែនជ័យ ខេត្តសៀមរាប មានអគាររដ្ឋបាល ជាន់ផ្ទាល់ដី១ខ្នង អគារសិក្សាជាន់ផ្ទាល់ដី១ខ្នង អគារ សម្រាប់សិស្ស/សិក្ខាកាម ស្នាក់នៅជាន់ផ្ទាល់ដី៣ខ្នង អាហារ ដ្ឋានជាន់ផ្ទាល់ដី១ខ្នង កញ្ចុះសម្រាប់ទទួលភ្ញៀវ ផ្លូវបេតុង ប្រព័ន្ធលូ ឡូដឹកសំរាមខ្នាតមធ្យម១កន្លែង ម៉ាស៊ីនចម្រោះទឹក ស្អាត១គ្រឿង កញ្ចុះទទួលភ្ញៀវ ឧបករណ៍ការពាររន្ទះ តារាង បាល់ទាត់ តារាងបាល់ទះ រោងម៉ាស៊ីនភ្លើង សួន ចំណត ប៉ុស្តិ៍យាម ខ្លោងទ្វារ និងរបងថ្មព័ទ្ធជុំវិញ។ ក្នុងនោះ សាលា បានបំពាក់កាំមេរ៉ាCCTV នៅអគារសិក្សានិងបន្ទប់សិក្សា បាន ចំនួន៣គ្រឿង ក្នុងបរិវេណនិងក្នុងបន្ទប់បំពេញការងារ ចំនួន៩គ្រឿង និងបំពាក់ម៉ាស៊ីនLCD ចំនួន២គ្រឿង។

បច្ចុប្បន្ន សាលាកំពុងដំណើរការនៅលើដីទីតាំងទី១ ដែលសាលាមានអគាររដ្ឋបាលជាន់ផ្ទាល់ដី១ខ្នង អគារសិក្សា កម្ពស់២ជាន់១ខ្នង អគារសិក្សាដែលត្រៀមកែលម្អទៅជា អគារសម្រាប់ហ្វឹកហាត់ក្បាច់គុនជាន់ផ្ទាល់ដី១ខ្នង អគារ សម្រាប់មន្ត្រីស្នាក់នៅជាន់ផ្ទាល់ដី១ខ្នង អគារសម្រាប់ សិស្ស/សិក្ខាកាមស្នាក់នៅជាន់ផ្ទាល់ដី២ខ្នង អាហារដ្ឋាន ជាន់ផ្ទាល់ដី១ខ្នង ឧបករណ៍ការពាររន្ទះ តារាងបាល់ទាត់ តា រាងបាល់ទះ ឡូដឹកសំរាមខ្នាតមធ្យម១កន្លែង ម៉ាស៊ីនចម្រោះ ទឹកស្អាត១គ្រឿង ទីលានបាញ់គ្រាប់ពិត ទីលានហ្វឹកហាត់ ឆ្លងកាត់ឧបសគ្គ ផ្លូវបេតុង ប្រព័ន្ធលូ សួន ចំណត អាង ចម្រោះទឹកស្អាត រោងម៉ាស៊ីនភ្លើង ប៉ុស្តិ៍យាម ខ្លោងទ្វារ និងរបងថ្មព័ទ្ធជុំវិញ និងរោងសំណាញ់សម្រាប់ដាំដំណាំ ស្ថិតនៅទីតាំងទី២។ ក្នុងនោះ សាលាបានបំពាក់កាំមេរ៉ា CCTV នៅអគារសិក្សានិងបន្ទប់សិក្សាបានចំនួន៤គ្រឿង ក្នុងបរិវេណនិងក្នុងបន្ទប់បំពេញការងារចំនួន១១គ្រឿង បំពាក់ម៉ាស៊ីនLCDចំនួន២គ្រឿង និងបានរៀបចំរោង សំណាញ់សម្រាប់ដាំដំណាំធម្មជាតិ ផងដែរ។



៥- សាលាគរបាលជាតិភូមិភាគ៥ ខេត្តបាត់ដំបង

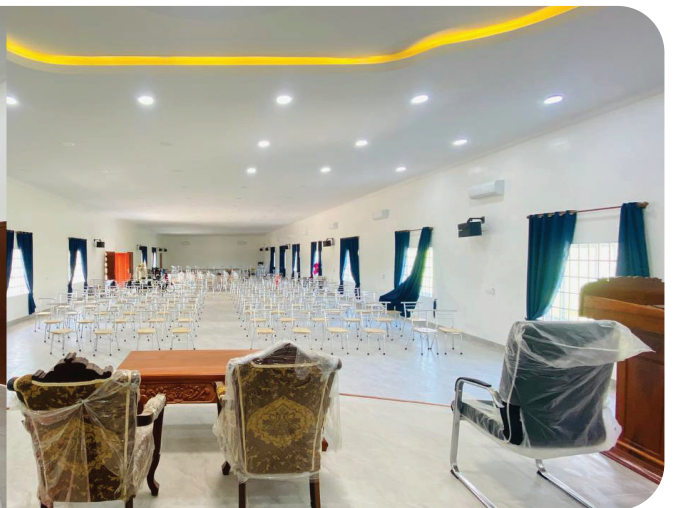
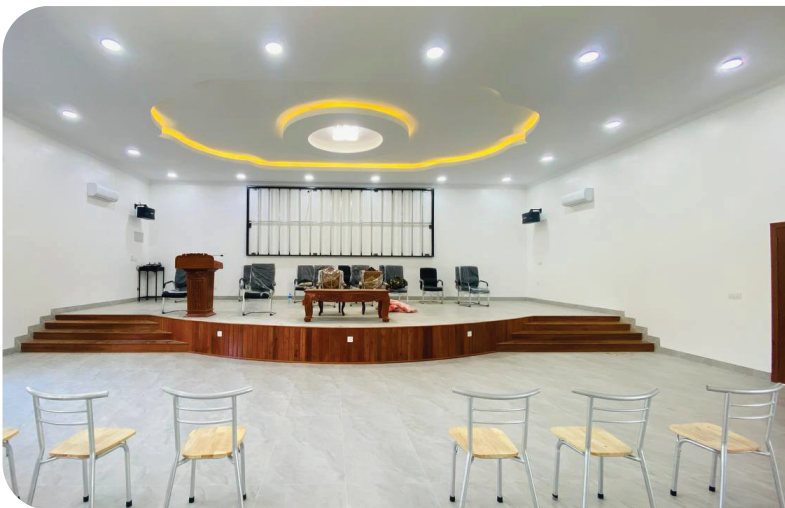
សាលាគរបាលជាតិភូមិភាគ៥ បានបង្កើតឡើងក្នុង ឆ្នាំ២០០១ ដោយខ្លឹមសារស្នងការដ្ឋាននគរបាលខេត្ត បាត់ដំបង ដើម្បីធ្វើការបណ្តុះបណ្តាល ដោយមានឈ្មោះថា «សាលាគរបាលជាតិភូមិភាគ៤» ហើយបានផ្លាស់ប្តូរមក ទីតាំងថ្មីក្នុងឆ្នាំ២០១០ ស្ថិតនៅក្នុងភូមិស្រះកែវ ឃុំកំពង់ព្រះ ស្រុកសង្កែ ខេត្តបាត់ដំបង និងបានប្តូរឈ្មោះទៅជា «សាលាគរបាលជាតិភូមិភាគ៥» វិញ។ សាលាមានផ្ទៃដី ចំនួនពីរទីតាំង សរុប៦៣,៣៦៦ម៉ែត្រការ៉េដែលក្នុងនោះ ទីតាំង ទី១ មានផ្ទៃដីចំនួន៤៩,៧៥៥ម៉ែត្រការ៉េ និង ទីតាំងទី២ នៅ ប៉ែកខាងត្បូងម្ខាងថ្នល់ មានផ្ទៃដីចំនួន១៣,៦១១ម៉ែត្រការ៉េ។

៦- សាលាគរបាលជាតិភូមិភាគ៦ ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង

សាលាគរបាលជាតិភូមិភាគ៦ បានបង្កើតឡើង ក្នុងឆ្នាំ២០១០ មានផ្ទៃដីទំហំ៦៤,៣០៤ម៉ែត្រការ៉េ ស្ថិត នៅក្នុងភូមិព្រៃពួច ឃុំជ្រៃបាក់ ស្រុករលាបៀរ ខេត្ត កំពង់ឆ្នាំង។ បច្ចុប្បន្ន សាលាមានអគាររដ្ឋបាលជាន់ផ្ទាល់ ដី១ខ្នង អគារសម្រាប់គ្រូ/មន្ត្រីស្នាក់នៅជាន់ផ្ទាល់ដី១ខ្នង អគារសម្រាប់សិស្ស/សិក្ខាកាមស្នាក់នៅជាន់ផ្ទាល់ដី១ខ្នង អាហារដ្ឋានជាន់ផ្ទាល់ដី១ខ្នង ផ្លូវកៅស៊ូ អេស៊ី គំនូស ចរាចរណ៍ ផ្លាកសញ្ញាប្រាប់ទិស ប្រព័ន្ធលូ អគារសម្រាប់ សិស្ស/សិក្ខាកាមស្នាក់នៅកម្ពស់២ជាន់១ខ្នង អគារសិក្សា កម្ពស់២ជាន់១ខ្នង ឧបករណ៍ការពាររន្ទះ តារាងបាល់

ទាត់ តារាងបាល់ទះ ម៉ាស៊ីនLED១គ្រឿង ឡឌុបសំរាមខ្នាត
មធ្យម១កន្លែង ម៉ាស៊ីនចម្រោះទឹក១គ្រឿង ប្រព័ន្ធលូ ស្ពាន
ស្រះទឹក ចំណត ប៉ុស្តិ៍យាម ខ្លោងទ្វារ និងរបងថ្មព័ទ្ធជុំវិញ។
ក្នុងនោះ សាលាបានបំពាក់កាំមេរ៉ាCCTV នៅអគារសិក្សានិង
បន្ទប់សិក្សាបានចំនួន៣គ្រឿង ក្នុងបរិវេណនិងក្នុងបន្ទប់បំពេញ
ការងារចំនួន៩គ្រឿង និងបំពាក់ម៉ាស៊ីនLCD ចំនួន៣គ្រឿង។

ដោយ: ឧត្តមសេនីយ៍ត្រី ហ៊ួង ពិសិដ្ឋ



វឌ្ឍនភាពនៃការងារបណ្តុះបណ្តាល នៅសាលានគរបាលជាតិមិត្តភាពកម្ពុជា-វៀតណាម



ដើម្បីអនុវត្តតាមគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងផែនការបណ្តុះបណ្តាលរបស់ក្រសួងមហាផ្ទៃ បណ្ឌិត្យសកានគរបាលកម្ពុជា ក្រោមការដឹកនាំរបស់ **ឯកឧត្តម នាយឧត្តមសេនីយ៍ សាស្ត្រាចារ្យ ឯក មនោសែន** បានរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្ររយៈពេល៥ឆ្នាំ(២០២៤-២០២៨) ដំណាក់កាលទី៣ និងផែនការសកម្មភាពឆ្នាំ២០២៥ ដោយទទួលបានការអនុញ្ញាតដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ពី **ឯកឧត្តម អភិសន្តិបណ្ឌិត ស សុខា ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ** ឱ្យប្រើប្រាស់នូវផែនការទាំងពីរនេះ ក្នុងគោលបំណងធ្វើឱ្យសម្រេចបាននូវគោលដៅ យុទ្ធសាស្ត្រ បេសកកម្ម និងចក្ខុវិស័យ ដែលបានកំណត់។

សាលានគរបាលជាតិមិត្តភាពកម្ពុជា-វៀតណាម បង្កើតឡើងតាមប្រកាសលេខ២០៣៣ប្រ.ក ចុះថ្ងៃទី០៤ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០ របស់ក្រសួងមហាផ្ទៃ ចំណុះផ្ទាល់សេនាធិការដ្ឋាននៃអគ្គស្នងការដ្ឋាននគរបាលជាតិ មានទីតាំងស្ថិតនៅក្នុងភូមិទី១ ឃុំត្រែងត្រយឹង ស្រុកភ្នំស្រួច ខេត្តកំពង់ស្ពឺ មានចម្ងាយ៨៨គីឡូម៉ែត្រ ពីរាជធានីភ្នំពេញ និងមានផ្ទៃដីទំហំជាង២៦ហិកតា ដែលបានសម្ភោធជាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការនៅថ្ងៃទី១៧ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៥ ក្រោមអធិបតីភាពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ **សម្តេចក្រឡាហោម ស ខេង អតីតឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ និងឯកឧត្តម ត្រឹង ងាយក្វាង (Tran Dai Quang) រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងនគរបាលវៀតណាម**។

ក្រោយមក សាលាត្រូវបានផ្ទេរមកចំណុះផ្ទាល់បណ្ឌិត្យសកានគរបាលកម្ពុជា តាមប្រកាសលេខ៤៦៣១ ប្រ.ក ចុះថ្ងៃទី២៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២៣ មានគួរនាំទីធ្វើជាសេនាធិការដ្ឋានបណ្ឌិត្យសកានគរបាលកម្ពុជាលើការងារបណ្តុះបណ្តាលបំប៉នជំនាញពិសេស រយៈពេលវែងនិងខ្លី ដល់មន្ត្រីនគរបាលជាតិទូទាំងប្រទេស។

ផ្អែកលើផែនការកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ(MOU) រវាងក្រសួងមហាផ្ទៃនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងក្រសួងនគរបាលនៃសាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាម ចាប់ពីឆ្នាំ២០១៤ ដល់ឆ្នាំ២០២៥ ក្រសួងនគរបាលវៀតណាម និងភាគីចិន បានបញ្ជូនគ្រូបង្ហាត់បង្រៀន បំប៉ន និងបណ្តុះបណ្តាលជំនាញដល់មន្ត្រីនគរបាលជាតិចំនួន៤១វគ្គ ក្នុងនោះគ្រូនគរបាលវៀតណាមចំនួន១២វគ្គ គ្រូនគរបាលចិនចំនួន៥វគ្គ មានអ្នកសិក្សាសរុប ៤ ៦៤៩នាក់ នារី ២២៨នាក់ រួមមាន ១- វគ្គបណ្តុះបណ្តាលបឋមវិជ្ជាជីវៈនគរបាល បេក្ខជនជ្រើសរើសថ្មីចំនួន៥វគ្គ ២- វគ្គបណ្តុះបណ្តាលបឋមវិជ្ជាជីវៈនគរបាលចំនួន២វគ្គ ៣- វគ្គបណ្តុះបណ្តាលបឋមវិជ្ជាជីវៈអន្តរាគមន៍ពិសេសចំនួន១វគ្គ ៤- វគ្គបណ្តុះបណ្តាលជំនាញការពារថ្នាក់ដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ជាតិ-អន្តរជាតិចំនួន២វគ្គ ៥- វគ្គបណ្តុះបណ្តាលគ្រូបង្ហាត់បង្រៀនពីការពន្លត់អគ្គិភ័យនិងសង្គ្រោះចំនួន៤វគ្គ ៦- វគ្គបណ្តុះបណ្តាលជំនាញបង្ការពន្លត់អគ្គិភ័យនិងសង្គ្រោះចំនួន៣វគ្គ ៧- វគ្គបំប៉នជំនាញបង្ការពន្លត់

អគ្គិភ័យនិងសង្គ្រោះចំនួន១វគ្គ ៨- វគ្គបណ្តុះបណ្តាល បច្ចេកទេសអក្សរសម្ងាត់កម្រិតបឋមចំនួន២វគ្គ ៩- វគ្គបណ្តុះ បណ្តាលមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ចំនួន១វគ្គ ១០- វគ្គបណ្តុះ បណ្តាលការពារទប់ទល់បាតុកម្មចំនួន១វគ្គ ១១- វគ្គបណ្តុះ បណ្តាលជំនាញចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ចំនួន១វគ្គ ១២- វគ្គបំប៉ន ជំនាញការពារគោលដៅចំនួន២វគ្គ ១៣- វគ្គបំប៉នជំនាញ អន្តរាគមន៍ពិសេសចំនួន៣វគ្គ ១៤- វគ្គបំប៉នជំនាញការពារ ទប់ទល់បាតុកម្មចំនួន១វគ្គ ១៥- វគ្គបំប៉នជំនាញសន្តិសុខផ្ទៃក្នុង ចំនួន១វគ្គ ១៦- វគ្គបំប៉នជំនាញវិជ្ជាជីវៈផ្ទៃក្នុងមន្ត្រីនគរបាល ចំនួន១វគ្គ ១៧- វគ្គបំប៉នជំនាញចរាចរណ៍ផ្លូវគោកចំនួន ៣វគ្គ ១៨- វគ្គបំប៉នជំនាញកសាងបណ្តាញមូលដ្ឋានសម្ងាត់ របស់សន្តិសុខចំនួន១វគ្គ ១៩- វគ្គបំប៉នជំនាញបច្ចេកទេស ព្រហ្មទណ្ឌ ចំនួន១វគ្គ ២០- វគ្គបំប៉នជំនាញបង្ការនិងបង្ក្រាប សកម្មភាពចលាចលចំនួន២វគ្គ ២១- វគ្គបំប៉នជំនាញ អន្តរាគមន៍ដោះចំណាប់ខ្មាំងចំនួន១វគ្គ ២២- វគ្គបំប៉ន ជំនាញបច្ចេកទេសស្រាវជ្រាវសួរចម្លើយចំនួន១វគ្គ និង ២៣- វគ្គបំប៉នជំនាញប្រឆាំងកេរ្តិ៍រកម្ម ចំនួន១វគ្គ។



ដោយឡែកចាប់ពីត្រីមាសទី១ មកដល់ត្រីមាសទី៣ ឆ្នាំ២០២៥នេះសាលានគរបាលជាតិមិត្តភាពកម្ពុជា-វៀតណាម បានដំណើរការវគ្គចំនួន៣វគ្គ មានសិក្ខាកាមសរុប២៥៦នាក់ នារី១៥នាក់ ក្នុងចំណោមវគ្គបណ្តុះបណ្តាលទាំង២៣ ដែលបញ្ជាក់ជូនខាងលើ រួមមាន ១- វគ្គបំប៉នជំនាញបង្ការ ពន្លត់អគ្គិភ័យនិងសង្គ្រោះ សិក្ខាកាមចំនួន៨៤នាក់ នារី០នាក់ ២- វគ្គបំប៉នជំនាញប្រឆាំងកេរ្តិ៍រកម្ម សិក្ខាកាមចំនួន៧៥នាក់ នារី១នាក់ និង៣- វគ្គបំប៉នជំនាញចរាចរណ៍ផ្លូវគោក សិក្ខាកាម ចំនួន៩២នាក់ នារី១៤នាក់។



សូមបញ្ជាក់ថា សាលានគរបាលជាតិមិត្តភាព កម្ពុជា-វៀតណាម បាននិងកំពុងធ្វើការអភិវឌ្ឍគ្រប់ផ្នែក នាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ដោយសារមានការដឹកនាំចង្អុល បង្ហាញដោយផ្ទាល់ពីសំណាក់ **ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ ប្រធានបណ្ឌិត្យសភានគរបាលកម្ពុជា** ជាប់ជាប្រចាំនិងការចូលរួម សហការយ៉ាងសកម្មពីសំណាក់មន្ត្រីគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់នៃសាលា ព្រមទាំងទទួលបានការយកចិត្តទុកដាក់ឧបត្ថម្ភគាំទ្រទាំងស្មារតី សម្ភារៈ និងថវិកាពី **សម្តេចក្រឡាហោម អតីតឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ** ក្នុងនីតិកាលកន្លងមក និងបច្ចុប្បន្ននេះ **ឯកឧត្តមអតីតសន្តិបណ្ឌិត ស សុខា ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងមហាផ្ទៃ** ដែលមានទស្សនវិស័យវែងឆ្ងាយប្រកបដោយ គំនិតប្រាជ្ញាភិវឌ្ឍន៍និងទស្សនៈកំណែទម្រង់ បានបន្តផ្តល់ អាទិភាពខ្ពស់និងផ្តល់ការឧបត្ថម្ភគាំទ្រគ្រប់បែបយ៉ាង ក្នុងការ អភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់ប្រភេទ ដើម្បីជំរុញឱ្យសាលា មានលក្ខណសម្បត្តិស្របតាមស្តង់ដារគុណភាពដែលបណ្ឌិត្យសភា បានកំណត់។

ដោយ: ឧត្តមសេនីយ៍ទោ ហុង ណារ៉ុង

រដ្ឋនីតិវិធីនៃការរៀបចំចងក្រងនិងអភិវឌ្ឍសៀវភៅគោល របស់បណ្ឌិត្យសភាគណៈកម្មាធិការ



ក្រសួងមហាផ្ទៃ ក្រោមការដឹកនាំប្រកបដោយទស្សនៈ កំណែទម្រង់និងប្រាជ្ញាភិវឌ្ឍន៍ដ៏ឧត្តុង្គឧត្តមរបស់ **ឯកឧត្តមអភិសន្តិបណ្ឌិត ស សុខា ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ** បានដាក់ចេញនូវកម្មវិធីកំណែទម្រង់លើការងារសំខាន់ៗ ជាអាទិភាព ក្នុងគោលបំណងកសាងស្នាដៃនិងសមិទ្ធផលថ្មីៗ បន្ថែមទៀតជូនរាជរដ្ឋាភិបាលនិងប្រទេសជាតិ។ ជាមួយគ្នានេះ បណ្ឌិត្យសភាគណៈកម្មាធិការដែលមានតួនាទីជាសេនាធិការ លើការងារកសាងនិងអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្សក្នុងជួរកងកម្លាំង នគរបាលជាតិនិងមន្ត្រីពន្ធនាគារ បានខិតខំពង្រឹងការអនុវត្ត ភារកិច្ចស្នូលរបស់ខ្លួន ដែលមានផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាផែនទី បង្ហាញផ្លូវនិងជាត្រីវិស័យតម្រង់ទិស ដោយផ្ដោតសំខាន់លើ ការងារបណ្តុះបណ្តាលដ៏ត្រឹមត្រូវ និងប្រកបដោយគុណភាព សំដៅជំរុញនិងពង្រឹងឱ្យមន្ត្រីនគរបាលជាតិនិងមន្ត្រីពន្ធនាគារ មានចំណេះដឹង សមត្ថភាព និងក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈពិតប្រាកដ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការរបស់អង្គភាពប្រើប្រាស់កងកម្លាំង និងសភាពការណ៍សន្តិសុខជាតិនិងអន្តរជាតិ នាពេល បច្ចុប្បន្ន និងអនាគត។

ជាមួយគ្នានេះ ក្នុងបរិបទនៃការវិវត្តរីកចម្រើនយ៉ាងឆាប់ រហ័សរបស់សង្គមសេដ្ឋកិច្ចនិងបច្ចេកវិទ្យា ការកែលម្អគុណភាព ការងារប្រកបដោយគុណផលលើវិជ្ជាជីវៈនិងការអប់រំ បណ្តុះបណ្តាលធនធានមនុស្ស គឺជាប្រធានបទដ៏មាន សារសំខាន់បំផុត ដែលបណ្តាអង្គភាពពាក់ព័ន្ធ ចំណុះក្រសួង

មហាផ្ទៃ កំពុងអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្ររបស់ខ្លួន ដើម្បីសម្រេច ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រក្រសួងមហាផ្ទៃ និងយុទ្ធសាស្ត្របញ្ជាកោណ ដំណាក់កាលទី១ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីកំណើនការងារ សមធម៌ ប្រសិទ្ធភាព និងចីរភាពលើអាទិភាពគន្លឹះទី១ គឺ «មនុស្ស» ក្នុងចំណោមអាទិភាពគន្លឹះទាំង៥ «មនុស្ស ផ្លូវ ទឹក ភ្លើង និងបច្ចេកវិទ្យា» ។

ផ្អែកលើបរិការណ៍នេះ បណ្ឌិត្យសភាគណៈកម្មាធិការ ដែលជាស្ថាប័នផលិតនូវធនធានមនុស្សក្នុងជួរកងកម្លាំង នគរបាលជាតិនិងមន្ត្រីពន្ធនាគារ ចាំបាច់ត្រូវមានឯកសារជា មូលដ្ឋានគ្រឹះគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់បម្រើឱ្យការងារបណ្តុះបណ្តាល ជាពិសេសគឺ «សៀវភៅគោល» ប្រកបដោយស្តង់ដារគុណភាព ស្របតាមលក្ខណៈបច្ចេកទេសគោលនយោបាយច្បាប់ផែនការ យុទ្ធសាស្ត្រ និងតម្រូវការតាមកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាល។

ដោយមើលឃើញពីភាពចាំបាច់និងមានសារៈសំខាន់ នៃសៀវភៅគោល **ឯកឧត្តមអភិសន្តិបណ្ឌិត ស សុខា ឧបនាយក រដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ** បានជំរុញឱ្យបណ្ឌិត្យសភា គណៈកម្មាធិការ យកចិត្តទុកដាក់លើកកម្ពស់ការរៀបចំ សៀវភៅគោលរបស់ខ្លួនឱ្យមានស្តង់ដារគុណភាព ដើម្បីធានា ឱ្យការបណ្តុះបណ្តាលកងកម្លាំងនគរបាលជាតិនិងមន្ត្រី ពន្ធនាគារ មានសមត្ថភាព ចំណេះដឹង ជំនាញទំនើប ស្របតាម បរិបទរីកចម្រើននៃបច្ចេកវិទ្យានិងសភាពការណ៍សង្គម ព្រមទាំងឆ្លើយតបតាមការប្រែប្រួលនៃសន្តិសុខសកល។



ក្នុងន័យនេះ បណ្ឌិត្យសកានគរបាលកម្ពុជា បានខិតខំពង្រឹងយន្តការដែលមានស្រាប់ និងបានកែទម្រង់យន្តការថ្មីប្រកបដោយគុណភាព ដោយបានបង្កើតក្រុមការងាររៀបចំសៀវភៅគោល និងអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពគ្រូគរបាលជាតិបន្តវេន ដឹកនាំដោយ **ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ សាស្ត្រាចារ្យ ឯក មនោសែន ប្រធានបណ្ឌិត្យសកានគរបាលកម្ពុជា** ជាប្រធាន និងដែលមានអនុប្រធានអចិន្ត្រៃយ៍ជាសេនាធិការ។

ផ្អែកលើបច្ចុប្បន្នភាព ឆ្នាំ២០២៤-២០២៥ នៃការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ (២០២៤-២០២៨) ការងាររៀបចំសៀវភៅគោលរបស់បណ្ឌិត្យសកានគរបាលកម្ពុជា កំពុងមានវឌ្ឍនភាពគួរឱ្យកត់សម្គាល់តាមរយៈក្រុមការងារអាសនៈជំនាញនិងក្រុមការងារបច្ចេកទេស សហការជាមួយសាស្ត្រាចារ្យ/គ្រូគរបាលជាតិដែលមានបទពិសោធយុវជនលើការហ្វឹកហាត់និងបង្ហាត់បង្រៀន បានចូលរួមផ្តល់នូវគំនិត ជំនាញវិជ្ជាជីវៈល្អៗ គួបផ្សំជាមួយនឹងកិច្ចការស្រាវជ្រាវដែលឈរលើមូលដ្ឋានទ្រឹស្តីបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធនានា ដើម្បីធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពខ្លឹមសារ មេរៀនឱ្យមានលក្ខណៈទំនើបកម្ម ប្រកបដោយឧត្តមានុវត្តន៍ ក្នុងធានាដល់ការបណ្តុះបណ្តាលកម្លាំងនគរបាលជាតិនិងមន្ត្រីពន្ធនាគារឱ្យមានចំណេះដឹងនិងជំនាញវិជ្ជាជីវៈពិតប្រាកដ ក្នុងការបំពេញភារកិច្ចបានល្អប្រសើរក្នុងការបម្រើប្រទេសជាតិនិងប្រជាពលរដ្ឋ។

វឌ្ឍនភាពនៃការរៀបចំចងក្រងនិងអភិវឌ្ឍសៀវភៅគោលបាននិងកំពុងបន្តអនុវត្តជានិរន្តរ៍ ស្ថិតក្រោមការតាមដានត្រួតពិនិត្យដោយការយកចិត្តទុកដាក់បំផុត ពីក្រុមការងាររៀបចំសៀវភៅគោលដែលមានចំនួនជាង១០០មុខវិជ្ជា

សម្រាប់បំពេញតាមសំណូមពរនៃការបណ្តុះបណ្តាលដល់កងកម្លាំងនគរបាលជាតិ និងមន្ត្រីពន្ធនាគារលើវិស័យសន្តិសុខសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ និងសុវត្ថិភាពសង្គម។ ជាក់ស្តែងផ្អែកលើការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពការរៀបចំសៀវភៅគោលសម្រេចបានប្រមាណ៥០ភាគរយនិងកំពុងបន្តធ្វើទំនើបដើម្បីសម្រេចជាស្ថាពរក្នុងរយៈពេលដ៏ខ្លីនៃត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២៦តាមផែនការកំណត់។

ជាការពិតណាស់ សៀវភៅគោលមានតួនាទីធ្វើជាមូលដ្ឋានកំណត់ទិសដៅសម្រាប់អ្នកគ្រប់គ្រងសាស្ត្រាចារ្យគ្រូបង្រៀន និងអ្នកសិក្សាយកទៅអនុវត្តឱ្យមានសង្គតិភាពព្រមទាំងជួយបង្កើតនូវប្រព័ន្ធអប់រំមួយ មានស្តង់ដារ ស្របតាមគោលនយោបាយរដ្ឋនិងគោលការណ៍សន្តិសុខជាតិ។



បន្ថែមលើនេះ សៀវភៅគោល ជាមគ្គុទេសក៍និងជាឧបករណ៍ដ៏មានប្រសិទ្ធភាពសម្រាប់ធ្វើជាមូលដ្ឋាន ដើម្បីលើកកម្ពស់គុណភាពលើការងារស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍន៍ ឱ្យមានសមត្ថភាពប្រកួតប្រជែងជាសកល ព្រមទាំងជាស្តង់ដារសម្រាប់អនាគត ក្នុងការវាយតម្លៃពង្រឹងគុណភាពនិងសមត្ថភាពរបស់មន្ត្រីនិងអ្នកសិក្សា សំដៅជួយបណ្ឌិត្យសកានគរបាលកម្ពុជាប្រកបដោយសក្តានុពលក្នុងការបន្តកែលម្អគុណភាពនៃការបណ្តុះបណ្តាលនិងមានសមត្ថភាព លទ្ធភាពគ្រប់គ្រាន់ម្ចាស់ការលើកកម្ពស់វិសាលភាពធនធានមនុស្សក្នុងជួរកងកម្លាំងនគរបាលជាតិនិងមន្ត្រីពន្ធនាគារនៅទូទាំងប្រទេស ស្របតាមផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនិងកម្មវិធីកំណែទម្រង់របស់ខ្លួន។

ដោយៈ ឯកឧត្តមឧត្តមសេនីយ៍ឯក សាស្ត្រា ចារយង **នួន វិទ្យាស័ក**



ការគំរាមកំហែងនៃឧស្សាហកម្មធុរកិច្ចបោកតាមអនឡាញនៅក្នុងតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍ និងការជះឥទ្ធិពលចំពោះសន្តិសុខជាតិកម្ពុជា

The Threat of Cyber Scamming Industries in South East Asia and its implications on Cambodia's national security



នៅប៉ុន្មានឆ្នាំចុងក្រោយនេះ ប្រទេសជាច្រើននៅក្នុងតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍ រួមទាំងកម្ពុជាផង ត្រូវបានក្រុមឧក្រិដ្ឋជនធុរកិច្ចបោកតាមប្រព័ន្ធអនឡាញប្រើប្រាស់ជាទីតាំងសម្រាប់ការប្រព្រឹត្តបទល្មើសបច្ចេកវិទ្យាទៅលើជនរងគ្រោះនៅជុំវិញពិភពលោក។ ឧស្សាហកម្មធុរកិច្ចបោកតាមអនឡាញនេះកើតមាននៅប្រទេសជាច្រើននៅក្នុងតំបន់ រួមមាន ហ្វីលីពីន មីយ៉ាន់ម៉ា ថៃ ឡាវ ឥណ្ឌូនេស៊ី និងកម្ពុជា។ ក្រុមឧក្រិដ្ឋជនបានប្រើប្រាស់រូបភាពប្រព្រឹត្តបទល្មើសដែលមានលក្ខណៈស្មុគស្មាញនិងឆ្លងដែន ដែលទាមទារឱ្យកម្លាំងសមត្ថកិច្ចត្រូវមានជំនាញខ្ពស់និងធ្វើការជាលក្ខណៈអន្តរជាតិ ដើម្បីបង្ក្រាបសកម្មភាពទាំងអស់នោះ។ ការរីកឡើងនូវឧស្សាហកម្មធុរកិច្ចបោកតាមអនឡាញនៅក្នុងតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍នេះ ត្រូវបានគេដឹងថា កើតចេញពីក្រុមឧក្រិដ្ឋកម្មដែលមានអង្គការចាត់តាំងខាងក្រៅស៊ីលីន្ទ្រកាស៊ីណូនិងសកម្មភាពអនឡាញខុសច្បាប់តាមកាស៊ីណូទាំងនោះ។ យោងតាមសារព័ត៌មានDWRរបស់អាស៊ីម៉ង់ ក្រោមចំណងជើងថា ហេតុអ្វីបានជាអ្នកធុរកិច្ចបោកអនឡាញរីកដុះដាលនៅអាស៊ីអាគ្នេយ៍ កាលពីថ្ងៃទី១៥ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២៥ បានបញ្ជាក់ថា ក្រុមទាំងនោះភាគច្រើនជាជនជាតិចិន ហើយក្រោយមក ពិសេសក្រោយកូវីដ-១៩

ក្រុមទាំងនេះបានប្រែក្លាយខ្លួនទៅជាការរកស៊ីធុរកិច្ចបោកតាមអនឡាញ ដោយប្រើប្រាស់មូលដ្ឋានហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធកាស៊ីណូអនឡាញដែលមានស្រាប់ រួមទាំងការស្វែងរកប៉ាន់មន្ត្រីនិងការលាងលុយកខ្វក់។

សារព័ត៌មាននេះក៏បានស្រង់សម្តីលោក Jason Tower នាយកកម្មវិធីប្រចាំប្រទេសមីយ៉ាន់ម៉ាស្ថានសហរដ្ឋអាមេរិក ដើម្បីសន្តិភាព(USIP) ដែលលើកឡើងថា ក្រុមបណ្តាញឧក្រិដ្ឋជនបានផ្លាស់ប្តូររូបភាពបទល្មើសកាន់តែស្មុគស្មាញ ដូចជា បទល្មើសដែលមានឈ្មោះថា «កាប់ជ្រូក» (Pig Butchering) គឺជនល្មើសបង្កើតឱ្យមានជំនឿជាក់ជាមួយជនរងគ្រោះជាទូទៅ តាមរយៈទំនាក់ទំនងមនោសញ្ចេតនាហើយអូសទាញជនរងគ្រោះឱ្យដាក់លុយវិនិយោគក្លែងក្លាយចូលក្នុងរូបិយបណ្ណក្រិបតូនិងវិនិយោគផ្សេងៗទៀត។ សារព័ត៌មានខាងលើក៏បានដកស្រង់របាយការណ៍របស់USIP ដែលមានខ្លឹមសារថា តាមការប៉ាន់ប្រមាណចំណូលរបស់ប្រតិបត្តិការធុរកិច្ចបោកអនឡាញនៅក្នុងប្រទេសមេគង្គ មានរហូតដល់៤៤ពាន់លានដុល្លារក្នុងមួយឆ្នាំ ដែលប្រហែលនឹង៤០ភាគរយនៃចំណូលប្រទេសកម្ពុជា ឡាវ ភូមា បូកបញ្ចូលគ្នា។



ជនរងគ្រោះកើតចេញពីឧស្សាហកម្មធុនបោកតាមអនឡាញ គឺទី១- ជនរងគ្រោះពីការជួញដូរ ដែលគេនាំមកធ្វើការងារជា «ជនធុនបោកអនឡាញ» នៅតាមទីតាំងនានានិងទី២-ជនរងគ្រោះដែលត្រូវបានគេធុនបោកតាមរយៈប្រតិបត្តិការឧស្សាហកម្មធុនបោកអនឡាញ ដែលក្នុងនោះ បទល្មើសចម្បងគឺធុនបោកប្រាក់ពីជនរងគ្រោះនានានៅជុំវិញពិភពលោកតាមរូបភាពផ្សេងៗ។ មនុស្សជាច្រើនត្រូវពួកឧក្រិដ្ឋជនធុនបោកឱ្យមកធ្វើការជាជនធុនបោកអនឡាញ ដោយពុំដឹងខ្លួនជាមុននិងពុំស្របចន្លោះរបស់ពួកគេឡើយ។ យោងតាមគេហទំព័ររបស់ការិយាល័យអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីគ្រឿងញៀន និងឧក្រិដ្ឋកម្ម (UNODC) ចុះផ្សាយ ដែលមានចំណងជើងថា «កម្ទេចកសិដ្ឋានធុនបោកនៅអាស៊ីអាគ្នេយ៍» ក្នុងឆ្នាំ២០២៤ បានស្រង់សម្តីលោក Benedikt Hofmann ដែលមន្ត្រីនៃ UNODC បានគូសបញ្ជាក់ថា មនុស្សត្រូវបានគេចាប់បង្ខំឱ្យរស់នៅ និងធ្វើការក្នុងទីតាំងហ៊ុំព័ទ្ធដោយរបងលួសបន្លាមិនឱ្យឃើញពិភពខាងក្រៅ ប៉ុន្តែអ្វីៗដែលជាតម្រូវការរស់នៅសម្រាប់ជីវិតប្រចាំថ្ងៃ ត្រូវបានផ្តល់ឱ្យដោយនៅក្នុងទីកន្លែងនោះមានទាំងភោជនីយដ្ឋាន អន្តេវាសិកដ្ឋាន ហាងកាត់សក់និងសូម្បីកន្លែងកម្សាន្តKTV ហើយទោះបីនរណាមានបំណងរត់គេច ក៏មិនអាចធ្វើទៅបានដែរ។ លោក Hofmann បានបន្តថា យោងតាមអ្នកដែលបានរត់រួចនិងសង្គ្រោះនៅក្នុងទីតាំងមានទុក្ខវេទនាខ្លាំង ពីព្រោះរាល់ថ្ងៃមានមនុស្សត្រូវរងទារុណកម្មយ៉ាងព្រៃផ្សៃ ដោយអ្នកខ្លះមានបំណងរត់គេចឬអ្នកខ្លះមិនអាចបំពេញតួនាទីតាមការកំណត់របស់គេ ក្នុងការរកលុយពីការធុនបោកជនលើរងគ្រោះនានា។

ក្រុមឧក្រិដ្ឋជនបានប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាវិកចម្រើនដើម្បីបោកបញ្ឆោតជនរងគ្រោះយ៉ាងឆាប់រហ័ស ហើយមានប្រសិទ្ធភាព ធ្វើឱ្យអាជីវកម្មរបស់ពួកគេមានចំណូលយ៉ាងច្រើន។ យោងតាមរបាយការណ៍ UNODC ឆ្នាំ២០២៤ ជនធុនបោកអនឡាញបានប្រើបច្ចេកវិទ្យាDeepfake ដែលធុនបោកមនោសញ្ចេតនានិងធ្វើឱ្យជនរងគ្រោះជឿជាក់តាមរូបភាពដូចជា ការចូលរួមវិនិយោគក្លែងក្លាយ បង្កើតទំព័រអាសអាភាសDeepfake ការបន្តដើរតួជានគរបាលជាអ្នកល្បីល្បាញនិងជាសមាជិកគ្រួសារ ជាដើម។ ផ្អែកតាមការចុះផ្សាយអត្ថបទរបស់វិទ្យាស្ថានសិក្សាយុទ្ធសាស្ត្រ និងអន្តរជាតិ (CSIS) របស់សហរដ្ឋអាមេរិក នៅថ្ងៃទី១២ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២៤ ដែលមានចំណងជើងថា «ការធុនបោកអនឡាញវិករាលកាលកម្រិតសកល៖ បកអាត្រាអំពីរោងចក្រធុនបោកបច្ចេកវិទ្យាខ្ពស់របស់អាស៊ីអាគ្នេយ៍» បង្ហាញថា ក្រៅពីនេះ ជនល្មើសក៏ប្រើប្រាស់គំរូភាសាធំ (large language models-LLMs) ដូចជា ChatGPT ដែលជួយបង្កើតសារជាសំឡេង ដែលស្តាប់ទៅទាក់ទាញនិងគួរជឿជាក់ (authentic-sounding messages) ដើម្បីឱ្យជនរងគ្រោះជឿជាក់និងអូសទាញពួកគេចូលរួមវិនិយោគក្លែងក្លាយ។ ការបង្កើតLLM ថ្មី ដូចជា FraudGPT ដែលមានបញ្ញាសិប្បនិម្មិត AI Bot មាននៅលើគេហទំព័រងងឹត (dark web) សម្រាប់សរសេរគេហទំព័រធុនបោក ផ្ញើអ៊ីមែលក្លែងក្លាយធុនបោក (phishing emails) និងឧបករណ៍បំបែកលេខសម្ងាត់ទៅលើជនរងគ្រោះ ដែលមានកម្រិតយល់ដឹងផ្នែកបច្ចេកវិទ្យាទាបនិងរូបភាពធុនបោក មានលក្ខណៈសុគតស្មាញថ្មីៗ ប្លែកៗ ស៊ីជម្រៅ ពិបាកប៉ាន់ស្មានជាច្រើនប្រភេទទៀត។



ជាក់ស្តែង ផ្អែកតាមការសិក្សារបស់វិទ្យាស្ថានសន្តិភាព សហរដ្ឋអាមេរិក (USIP) ដែលបានចេញផ្សាយនៅថ្ងៃទី១៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២៤ អំពីឧក្រិដ្ឋកម្មឆ្លងដែននៅក្នុងតំបន់ អាស៊ីអាគ្នេយ៍ បង្ហាញថា គ្រាន់តែសហរដ្ឋអាមេរិកមួយ ក្នុងឆ្នាំ ២០២៣ វិទ្យាស្ថានUSIP បានប៉ាន់ប្រមាណថា ពលរដ្ឋ អាមេរិកកាំងបានរងគ្រោះពីការធាតុអនឡាញចេញពី តំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍ប្រមាណ ៣.៥ពាន់លានដុល្លារ ហើយ វិទ្យាស្ថានក៏បានកំណត់ដែរថា ឧស្សាហកម្មធាតុអនឡាញ ដែលបង្កឡើងដោយបណ្តាញឧក្រិដ្ឋជនបរទេសនឹងក្លាយ ជាគ្រោះថ្នាក់ធំបំផុតមួយក្នុងរយៈពេលដ៏ខ្លី ដូចគ្នាទៅនឹង គ្រឿងញៀនហ្វង់តាស៊ីលចំពោះសហរដ្ឋអាមេរិក។ ពលរដ្ឋ អាមេរិកបានក្លាយជាគោលដៅនៃការធាតុធំជាងគេ និងដោយមើលឃើញការខាតបង់យ៉ាងច្រើនសន្លឹកសន្ធាប់ របស់ពលរដ្ឋ រតនាគាជាតិសហរដ្ឋអាមេរិកបានចេញផ្សាយ ការព្រមានទៅកាន់ពលរដ្ឋរបស់ខ្លួននិងគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុនានា ឱ្យមានការប្រុងប្រយ័ត្នខ្ពស់ កុំឱ្យធ្លាក់ចូលការធាតុអនឡាញ «កាប់ជ្រូក pig butchering»។ ដូចគ្នានេះដែរ នគរបាល FBI សហរដ្ឋអាមេរិកក៏បានចេញសេចក្តីព្រមានចំពោះពលរដ្ឋខ្លួន ចំពោះហានិភ័យនៃអំពើជួញដូរមនុស្ស តាមរយៈការផ្សព្វផ្សាយ បោកប្រាស់ក្លែងក្លាយនានា។

ហេតុដូច្នេះ ការធាតុតាមប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យា មិនមែន ជារឿងដោយឡែកសម្រាប់ប្រទេសណាមួយ ឬកម្ពុជានោះទេ ហើយកម្ពុជាក៏អាចចាត់ទុកថាជាប្រទេសរងគ្រោះមួយពី ក្រុមឧក្រិដ្ឋជនអនឡាញនេះដែរ ដែលបានប្រើប្រាស់ទឹកដី កម្ពុជា ដើម្បីប្រព្រឹត្តបទល្មើសឆ្លងដែនទៅកាន់ពិភពលោក។ ទោះបីជាមានប្រទេសជាច្រើននៅតំបន់ជាប្រភពនៃ ឧស្សាហកម្មធាតុអនឡាញនេះពិតមែន ប៉ុន្តែ ប្រទេស កម្ពុជាហាក់ដូចជាត្រូវបានសហគមន៍អន្តរជាតិ រួមទាំង សមាជិកអាស៊ានដូចគ្នាផ្តោតនិងដាក់ការចោទប្រកាន់ ធ្ងន់ធ្ងរជាងគេ នៅពេលនិយាយដល់ឧស្សាហកម្មបោកប្រាស់ មួយនេះ។ ការលើកឡើងពីកម្ពុជាឱ្យលេចធ្លោក្នុងចំណោម សហគមន៍អន្តរជាតិអាចជាចេតនាមិនល្អមួយចំពោះនយោបាយ សន្តិសុខជាតិកម្ពុជានិងជាការមើលរំលងប្រទេសមួយ ចំនួនទៀត ដែលជាទីតាំងប្រតិបត្តិការអនឡាញធាតុ ខុសច្បាប់នេះ។ ក្នុងន័យនេះ សំណួរសួរថា តើឧស្សាហកម្ម ធាតុអនឡាញនៅក្នុងតំបន់និងកម្ពុជា មានផលប៉ះពាល់

យ៉ាងដូចម្តេចចំពោះកម្ពុជា ? តើការគំរាមកំហែងនៃ ឧស្សាហកម្មនេះនឹងជះឥទ្ធិពលយ៉ាងដូចម្តេចចំពោះ សន្តិសុខជាតិកម្ពុជា ?

ផលប៉ះពាល់នៃឧស្សាហកម្មធាតុអនឡាញលើកម្ពុជា

បទល្មើសអនឡាញបានប្រើប្រាស់ទឹកដីកម្ពុជា ជាទីតាំងប្រតិបត្តិការឆ្លងដែនរបស់ខ្លួន ដែលនាំឱ្យកម្ពុជា ត្រូវរងផលប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមានយ៉ាងខ្លាំងដល់មុខមាត់ និងកិត្តិយសរបស់ខ្លួននៅក្នុងឆាកអន្តរជាតិ ដោយមិនរាប់ បញ្ចូលបទល្មើស បទឧក្រិដ្ឋនានា ដែលប្រព្រឹត្តឡើងដោយ ក្រុមជនល្មើសរកស៊ីធាតុអនឡាញនៅក្នុងទឹកដីនៃ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាផងដែរ។ សារព័ត៌មានបរទេស ជាច្រើនបានផ្សព្វផ្សាយមិនល្អពីកម្ពុជា។ ភ្ញៀវទេសចរ អន្តរជាតិជាច្រើន មានការខ្លាចរអាមិនហ៊ានមកលេង កម្ពុជា។ ទាំងជនជាតិខ្មែរនិងបរទេសជាច្រើនបានរងគ្រោះ ក្នុងអំពើជួញដូរមនុស្សនិងចាប់បង្ខំឱ្យប្រព្រឹត្តអំពើធាតុ តាមអនឡាញទៅកាន់ពិភពលោក ធ្វើឱ្យកម្ពុជាត្រូវរងគ្រោះ ប៉ះពាល់ដល់មុខមាត់លើឆាកអន្តរជាតិនិងសេដ្ឋកិច្ចសង្គម របស់ខ្លួនយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ។

ជាក់ស្តែង នៅឆ្នាំ២០២៤កន្លងទៅ សហរដ្ឋអាមេរិក បានចាត់ចំណាត់ថ្នាក់ប្រទេសកម្ពុជាក្នុងកម្រិតទី៣ (Tier 3) ដែលជាកម្រិតទាបជាងគេសម្រាប់កិច្ចខិតខំបំបាត់ការជួញដូរ មនុស្ស។ ចំណាត់ថ្នាក់ទី៣នៃការជួញដូរមនុស្សដែល កំណត់ដោយក្រសួងការបរទេសសហរដ្ឋអាមេរិក បង្ហាញថា រដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសកម្ពុជា ពុំបានបំពេញស្តង់ដារអប្បបរមា ចំពោះការលុបបំបាត់អំពើជួញដូរមនុស្សនិងពុំបានបង្ហាញ ការខិតខំក្នុងការអនុវត្ត។ សម្រាប់ប្រទេសដែលស្ថិតក្នុង ចំណាត់ថ្នាក់ទី៣នេះ អាចត្រូវប្រឈមការដាក់ទណ្ឌកម្ម ក្រោមច្បាប់សហរដ្ឋអាមេរិក ក្រោមរូបភាពដូចជា ការបង្កក ជំនួយនានា ការជំទាស់ពីសហរដ្ឋអាមេរិកចំពោះស្ថាប័ន ហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ ក្នុងការគាំទ្រហិរញ្ញវត្ថុនិងការរឹតត្បិត ការឧបត្ថម្ភថវិកាដល់មន្ត្រីរដ្ឋាភិបាលចូលរួមកម្មវិធីនានា នៅសហរដ្ឋអាមេរិក។

ជាក់ស្តែង តាមសេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាននៅគេហទំព័រ ក្រសួងការបរទេសសហរដ្ឋអាមេរិក នៅថ្ងៃទី១២ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២៤ សហរដ្ឋអាមេរិកបានដាក់ទណ្ឌកម្មលើអ្នកជំនួញ ដ៏ល្បីល្បាញម្នាក់របស់ប្រទេសកម្ពុជា និងក្រុមហ៊ុនរកស៊ី

ទាំងអស់របស់គាត់ ក្រោមមូលហេតុដែលសហរដ្ឋអាមេរិក ចោទប្រកាន់ថាគាត់បានប្រព្រឹត្តការរំលោភបំពានសិទ្ធិមនុស្ស ធ្ងន់ធ្ងរនិងការធ្វើការដោយចាប់បង្ខំ ដែលកម្មករត្រូវបង្ខំឱ្យ ប្រព្រឹត្តអំពើឆបោកវិនិយោគអនឡាញ។ សេចក្តីប្រកាសក៏ បានបញ្ជាក់ថា ជនរងគ្រោះជាច្រើនត្រូវបង្ខំឱ្យប្រព្រឹត្តការ ឆបោកក្រោមរូបភាព វិនិយោគទុនហិរញ្ញវត្ថុពីចម្ងាយនិង ការឆបោកតាមអនឡាញផ្សេងៗទៀត។ ពួកគេត្រូវបាន អូសទាញក្រោម រូបភាពទទួលបានការងារធ្វើក្លែងក្លាយ និងការសន្យាឱ្យកន្លែងស្នាក់នៅអត់បង់ថ្លៃ។ ផ្ទុយទៅវិញ ពួកគេត្រូវបានចាប់បង្ខំឱ្យធ្វើការប្រតិបត្តិការឆបោកសម្រាប់ ក្រុមឧក្រិដ្ឋជន ក្រោមលក្ខខណ្ឌការងារនិងរស់នៅគួរឱ្យ សង្វេគនិងភ័យខ្លាច។ ក្នុងជនរងគ្រោះទាំងអស់នោះ ក៏មានពលរដ្ឋអាមេរិកជាច្រើនផងដែរ។

សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានរបស់ក្រសួងការបរទេស សហរដ្ឋអាមេរិកនេះ ក៏ទទួលបានឱ្យរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាធានាឱ្យ មានការដោះលែងជនរងគ្រោះដោយសុវត្ថិភាព បញ្ជូនពួកគេ ត្រឡប់ទៅមាតុភូមិវិញ និងការពារគ្រប់បុគ្គលទាំងអស់ ដែលកំពុងជាប់នៅក្នុងមជ្ឈមណ្ឌលឆបោកអនឡាញ និង ត្រូវយកអ្នកប្រព្រឹត្តិឱ្យទទួលខុសត្រូវចំពោះសកម្មភាពល្មើស របស់ពួកគេតាមស្ថានទម្ងន់។ ក្រៅពីនេះ ប្រទេសមួយចំនួន ដូចជា ឥណ្ឌា កូរ៉េ បានហាមប្រាមពលរដ្ឋខ្លួនមិនឱ្យធ្វើដំណើរ មកលេងនិងធ្វើការនៅកម្ពុជា ព្រោះអាចធ្លាក់ចូលក្នុងអំពើ ជួញដូរមនុស្សដោយចាប់បង្ខំទៅធ្វើការនៅតាមទីតាំងឆបោក អនឡាញនានា។

កាលពីឆ្នាំ២០២៣ ភាពយន្តចិនមួយដែលមានចំណង ជើងថា «មិនមានភ្នាល់ទៀតទេ» (No More Bets) ដែលបាន បង្ហាញអំពីដំណើររឿងរបស់ជនជាតិចិនដែលត្រូវបានរត់ពន្ធ ទៅកាន់ប្រទេសអាស៊ីអាគ្នេយ៍ និងបង្ខំឱ្យប្រព្រឹត្តបទល្មើស អ៊ីនធឺណេត។ ខ្សែភាពយន្តនេះបានចាក់បញ្ចាំងតាមរោង ភាពយន្តនៅក្នុងប្រទេសចិន ដែលអាចរកចំណូលបានជាង ៥០០លានដុល្លារ។ ប៉ុន្តែ ខ្សែភាពយន្តនេះបានធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ ដល់មុខមាត់របស់ប្រទេសកម្ពុជាជាខ្លាំង ធ្វើឱ្យមនុស្សជាច្រើន ខ្លាចរអាមិនហ៊ានធ្វើដំណើរមកកាន់ប្រទេសកម្ពុជា ដែលធ្វើ ឱ្យកម្ពុជាខាតបង់ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចយ៉ាងច្រើនសន្លឹកសន្លាប់ ហើយ ប្រាក់រាប់លានដុល្លារដែលកម្ពុជាចំណាយលើការផ្សាយ ពាណិជ្ជកម្មទាក់ទាញភ្ញៀវទេសចរ ត្រូវចោលអសារបង់។

ជាការឆ្លើយតប កម្ពុជាក៏បានហាមមិនឱ្យចាក់បញ្ចាំងខ្សែ ភាពយន្ត (No More Bets) ដោយសារខ្សែភាពយន្តនេះ បង្ហាញរូបភាពមិនល្អរបស់កម្ពុជា។

ក្នុងខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤ នៅលើគេហទំព័រអង្គការ លើកលែងទោសអន្តរជាតិ (Amnesty International) បានចេញរបាយការណ៍ក្នុងន័យអវិជ្ជមានដល់រាជរដ្ឋាភិបាល កម្ពុជាជុំវិញបទល្មើស ដែលប្រព្រឹត្តដោយឧក្រិដ្ឋជនអនឡាញ ក្នុងអត្ថន័យថា «រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា មិនអើពើចំពោះ ការរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស រួមមាន អំពើទាសភាព ការជួញដូរ មនុស្ស ពលកម្មកុមារ និងការធ្វើទារុណកម្ម ដែលប្រព្រឹត្ត ឡើងដោយក្រុមបងធំឧក្រិដ្ឋកម្ម ក្នុងទ្រង់ទ្រាយយ៉ាង ធំធេងនៅតាមទីតាំងជាង៥០កន្លែងជុំវិញប្រទេសកម្ពុជា»។ របាយការណ៍នោះក៏ដកស្រង់សម្តីលោកអគ្គលេខាធិការនៃ អង្គការខាងលើ Agnes Callamard ដែលបានគូសបញ្ជាក់ថា ជនស្វែងរកការងារធ្វើមកពីប្រទេសនៃតំបន់អាស៊ីនិងតំបន់ ផ្សេងទៀត ត្រូវបានគេលួងលោមដោយសន្យាឱ្យធ្វើការងារ ដែលមានប្រាក់កម្រៃខ្ពស់ ប៉ុន្តែផ្ទុយទៅវិញ ពួកគេត្រូវយក ទៅជំរុំពលកម្មដូចឋាននរក ដែលគ្រប់គ្រងដោយក្រុមបងធំ មានអង្គការចាត់តាំង ហើយពួកគេទាំងនោះត្រូវបង្ខំដោយ ហិង្សាឱ្យប្រព្រឹត្តអំពើឆបោកតាមអនឡាញ។ ដោយឡែក សម្រាប់ប្រទេសកម្ពុជា ក៏ជាទីកន្លែងមួយដែលត្រូវបាន ឧក្រិដ្ឋជនឆបោកអនឡាញជ្រើសរើសយកសម្រាប់ប្រព្រឹត្ត បទល្មើសឆបោកនិងបង្កើតឧស្សាហកម្មឆបោកអនឡាញ ជាច្រើនកន្លែងនៅទូទាំងប្រទេសផងដែរ។

នៅថ្ងៃទី៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៤ សារព័ត៌មាន Cambodianews បានចុះផ្សាយព័ត៌មាន ដែលមានចំណង ជើងថា «រដ្ឋបាលរាជធានីភ្នំពេញបង្កើតក្រុមការងារចំពោះ កិច្ចប្រឆាំងនឹងបទល្មើសតាមប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យា» បានបង្ហាញថា ផ្អែកតាមរបាយការណ៍របស់អង្គការលើកលែងទោសអន្តរជាតិ បានកំណត់អត្តសញ្ញាណ មជ្ឈមណ្ឌលឆបោកតាមអនឡាញ ចំនួន៥៣ទីតាំងនៅក្នុងតំបន់ចំនួន១៣ផ្សេងគ្នា ដែលភាគ ច្រើននៃទីតាំងទាំងនោះមាននៅតំបន់មាត់សមុទ្រនិងព្រំដែន។ ក្រៅពីនេះ នៅមាន «តំបន់គួរឱ្យសង្ស័យ» ចំនួន៤៥ផ្សេងទៀត ដែលទំនងជាកំពុងធ្វើសកម្មភាពដូចគ្នានេះ។ គម្រោងប្រឆាំង ការជួញដូរមនុស្សនៅកម្ពុជា កាលពីខែតុលា ឆ្នាំ២០២៤ បានប៉ាន់ប្រមាណថា យ៉ាងហោចណាស់មានទីតាំងឆបោក

តាមអនឡាញចំនួន៣៥០កន្លែង កំពុងដំណើរការនៅទូទាំងប្រទេសនិងបានកេងប្រវ័ញ្ចកម្លាំងពលកម្ម កម្មកររបរទេសចំនួន១៥ម៉ឺននាក់។ សារព័ត៌មានខាងលើបានលើកឡើងថា តាមរបាយការណ៍កន្លងទៅរបស់អ្នកជំនាញអង្គការសហប្រជាជាតិ អំពើឆបោកបានចល័តនិងរាលដាលខ្លាំងនៅក្នុង «ខេត្តព្រះសីហនុ រាជធានីភ្នំពេញ ខេត្តប៉ៃលិន អន្លង់វែង អូស្មាច់ ខេត្តកណ្តាល ខេត្តពោធិ៍សាត់ ខេត្តកោះកុង ក្រុងបាវិត ជ្រៃធំ ខេត្តកំពត ខេត្តឧត្តរមានជ័យ ប៉ោយប៉ែត ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ខេត្តស្វាយរៀង និងមាននៅក្នុងតំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេសតារាសាគរនិងតំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេសថ្មីជា» ផងដែរ។

ការតំរាមកំហែងនិងការជះឥទ្ធិពលចំពោះសន្តិសុខជាតិ

ជានិយមន័យ សន្តិសុខជាតិឬសន្តិសុខរដ្ឋ គឺសំដៅដល់បូរណភាពទឹកដី ព្រំដែន ឯករាជ្យភាពក្នុងការគ្រប់គ្រងលើដែនដី ទ្រព្យធនសេដ្ឋកិច្ចជាតិ អំណាចឬកម្លាំងយោធា និងការថែទាំផលប្រយោជន៍សំខាន់ៗរបស់ប្រទេសជាតិ។ ពិតណាស់ ឧស្សាហកម្មឆបោកអនឡាញនេះ បានជះឥទ្ធិពលដោយផ្ទាល់និងប្រយោល ដល់ផលប្រយោជន៍និងសេដ្ឋកិច្ចរបស់ជាតិកម្ពុជា។ សង្គ្រាមឈ្លានពាន៥ថ្ងៃ ពីថ្ងៃទី២៤ដល់២៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៥របស់កងទ័ពនិងរាជរដ្ឋាភិបាលប្រទេសថៃ មកលើដែនអធិបតេយ្យប្រទេសកម្ពុជា ក៏មានការរួមចំណែកនៃហេតុផលឧក្រិដ្ឋកម្មអនឡាញនេះដែរ។ យើងនៅចាំបញ្ចប់ថា ក្នុងដំណើរវិវត្តឈានទៅរកជម្លោះប្រដាប់អាវុធរវាងកងទ័ពថៃ និងកម្ពុជារយៈពេល៥ថ្ងៃ គឺមានការចោទប្រកាន់របស់រាជរដ្ឋាភិបាលថៃចំពោះរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដោយចោទប្រកាន់ថា ប្រទេសកម្ពុជាគឺជាមជ្ឈមណ្ឌលនៃឧក្រិដ្ឋជនអនឡាញ រហូតឈានដល់ការបិទព្រំដែនជាងកតោភាគីពីភាគីថៃ ក្រោមហេតុផលប្រយុទ្ធប្រឆាំងបទល្មើសឆបោកតាមអនឡាញ។ មួយខែមុនសង្គ្រាមផ្ទុះឡើង នាយករដ្ឋមន្ត្រីថៃបានវាយប្រហារមកលើកម្ពុជាថាជាជម្រកនៃមជ្ឈមណ្ឌលឆបោកអនឡាញ និងបានដាក់បញ្ជាដល់សមត្ថកិច្ចឱ្យធ្វើការបង្ក្រាបបទល្មើសទាំងអស់តាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ ឱ្យអស់ក្នុងរយៈពេល៣ខែ ក្នុងអំឡុងពេលលោកស្រីនាយករដ្ឋមន្ត្រីហៅថា យុទ្ធនាការ៣ខែ ដែលធ្វើឱ្យស្ថានភាពនយោបាយរវាងប្រទេសទាំងពីរកាន់តែតានតឹង។

យោងតាមសារព័ត៌មាន Cambodia Daily បានចុះ

ផ្សាយនៅថ្ងៃទី២៤ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៥ នាយករដ្ឋមន្ត្រីថៃ Paetongtarn Shinawatra បានចោទប្រកាន់ប្រទេសកម្ពុជា «មជ្ឈមណ្ឌលចែកចាយឧក្រិដ្ឋកម្មឆ្លងដែន» ដែលបណ្តាលឱ្យថៃខាតបង់ថវិកា៦០០ពាន់លានបាតក្នុងមួយឆ្នាំ ហើយថៃនឹងរឹតបន្តិចប្រកប្រៀបដែន ក៏ដូចជាការធ្វើដំណើរចេញ-ចូលតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ ក្នុងយុទ្ធនាការបង្ក្រាបតាមព្រំដែនក្នុងរយៈពេល៣ខែ។ សារព័ត៌មានដដែលបានលើកជាការឆ្លើយតបរបស់កម្ពុជាទៅការចោទប្រកាន់នេះដោយសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីហ៊ុន ម៉ាណែត បានរិះគន់ប្រទេសថៃថាបានលាបពណ៌កម្ពុជាក្នុងរូបភាពអវិជ្ជមាន ដើម្បីឱ្យគេមើលឃើញថាខ្លួនល្អ។ សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី បានសង្កត់ធ្ងន់ថា បញ្ហាដែលថៃបន្ទោសមកកម្ពុជា ក៏ជាបញ្ហាដែលកើតមានក្នុងថៃខ្លួនឯង ហើយរដ្ឋាភិបាលថៃព្យាយាមបិទបាំងបញ្ហារបស់ខ្លួនដោយទម្លាក់កំហុសមកលើប្រទេសជិតខាង។

ជាក់ស្តែងណាស់ ទោះបីជាមានមូលហេតុនយោបាយជាច្រើនក្នុងផ្ទៃក្នុងរបស់ថៃ នាំឱ្យមានការឈ្លានពានមកលើកម្ពុជានិងការផ្ទុះសង្គ្រាមរយៈពេល៥យប់៥ថ្ងៃ បង្កការប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរដល់សន្តិសុខជាតិនៃប្រទេសកម្ពុជា ក្នុងនោះហេតុផលមួយគឺយុទ្ធនាការប្រយុទ្ធប្រឆាំងបទល្មើសអនឡាញនៅតាមព្រំដែនពីសំណាក់សមត្ថកិច្ចថៃ។ ក្រោមហេតុផលនេះកងទ័ពថៃបានចាប់ផ្តើមធ្វើការបិទព្រំដែន កែសម្រួលម៉ោងបិទ-បើក និងកំណត់លក្ខខណ្ឌកម្រិតការធ្វើដំណើរចេញ-ចូល របស់ប្រជាពលរដ្ឋជាងកតោភាគី ចាប់តាំងពីថ្ងៃទី៧ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៥។ មិនតែប៉ុណ្ណោះ កងទ័ពថៃបានបន្តធ្វើការកែប្រែម៉ោងបិទ-បើកជាងកតោភាគី នៅតាមបណ្តាច្រកព្រំដែនមួយចំនួន រហូតដល់ថ្ងៃទី២៤ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៥ ដែលរាជរដ្ឋាភិបាលថៃបានប្រកាសបិទច្រកទាំងអស់ ក្រោមហេតុផលនៃបញ្ហាអសន្តិសុខ។

នៅថ្ងៃទី២០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៥ កាសែត Bangkok Post របស់ប្រទេសថៃ បានស្រង់សម្តីរដ្ឋមន្ត្រីសង្គមនិងសេដ្ឋកិច្ចដ៏ថីថី ដែលចោទប្រកាន់មកលើកម្ពុជាថា ជា «ទីតាំងជំបំផុតមួយក្នុងពិភពលោកនៃបណ្តាញឧក្រិដ្ឋកម្មអនឡាញ» ហើយការចោទប្រកាន់នេះត្រូវបានគាំទ្រដោយប្រមុខដឹកនាំប្រទេសជាច្រើនផងដែរ។ បន្ទាប់ពីថៃបានបិទព្រំដែនទាំងអស់ជាមួយកម្ពុជាជាងកតោភាគី ក្រោមហេតុផលប្រយុទ្ធប្រឆាំងបទល្មើសអនឡាញ នៅថ្ងៃទី៨ ខែកក្កដា

ឆ្នាំ២០២៥ នគរបាលថៃបានចូលឆែកឆេរ រឺបង្កើនស្រាវជ្រាវ សម្បត្តិរបស់អ្នកជំនួញកម្ពុជា កុក អាន នៅទីតាំងចំនួន ៧កន្លែង ទាំងនៅក្រុងបាងកកនិងខេត្តសាកៃវ ក្រោម ហេតុផលលោកមានពាក់ព័ន្ធនឹងប្រតិបត្តិការធុរកិច្ច អនឡាញនៅតាមព្រំដែននៃប្រទេសទាំងពីរ។ ថៃព្យាយាម ទាញកម្ពុជាឱ្យរងគ្រោះនៅកម្រិតអន្តរជាតិទាក់ទងនឹងបទល្មើស អនឡាញ ដោយបង្វែរការចាប់អារម្មណ៍របស់ពិភពលោកមក លើតែកម្ពុជា ក្នុងពេលដែលថៃខ្លួនឯងត្រូវបានគេដឹងថា គឺជា មជ្ឈមណ្ឌលចែកចាយដ៏ធំប្រចាំតំបន់នៃឧស្សាហកម្មធុរកិច្ច អនឡាញនេះ។

ដូចគ្នានេះដែរ ក្នុងដើមខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៥ កាសែត The Nation របស់ថៃបានដកស្រង់សម្តីអ្នកនាំ ពាក្យរាជរដ្ឋាភិបាលថៃ Jirayu Huangsab ដែលបាន និយាយថា ថៃនឹងសហការជាមួយ UNODC និងអង្គការ លើកលែងទោសអន្តរជាតិ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាធុរកិច្ច អនឡាញដែលមានប្រភពពីកម្ពុជា។ ជាការឆ្លើយតបអ្នកនាំពាក្យ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា លោក ប៊ែន បូណា បានសរសេរថ្ងៃទី១០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៥ ក្នុងទំព័រហ្វេសប៊ុកផ្លូវការថា «ថៃគួរ តែបញ្ឈប់ទម្លាប់រុញបញ្ជាមកប្រទេសជិតខាង នៅពេល ខ្លួនមានប្រតិបត្តិក្នុង»។ ដូចគ្នានេះដែរ ឯកឧត្តមរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួង ប្រៃសណីយ៍និងទូរគមនាគមន៍កម្ពុជា បានប្រាប់ទៅលោកបោះពុម្ព ប្រកាន់របស់ថៃថា «គ្មានមូលដ្ឋាននិងនាំឱ្យគេយល់ច្រឡំ» ហើយទាមទារឱ្យអាជ្ញាធរថៃលះបង់ចោលទម្លាប់ «ចង្អុល ដាក់គេដោយគ្មានការទទួលខុសត្រូវ» ហើយដាក់មក ដោះស្រាយបណ្តាញឧក្រិដ្ឋជននៅក្នុងទឹកដីរបស់ខ្លួនវិញ។

ជាមួយគ្នានេះដែរ នៅថ្ងៃទី១៤ ខែកក្កដា កាសែត KIRIPOST របស់ថៃបានលើកការជំទាស់បដិសេធរបស់ សម្តេចពិជ័យសេនា ទៀ បាញ់ អតីតរដ្ឋមន្ត្រីការពារជាតិ កម្ពុជា ដែលបានប្រាប់ទៅលោកបោះពុម្ពប្រកាន់របស់ថៃមក លើកម្ពុជា ទាក់ទងនឹងប្រតិបត្តិការធុរកិច្ចអនឡាញនៅ ក្នុងតំបន់។ យោងតាម KIRIPOST សម្តេច ទៀ បាញ់ ដែលបានមានប្រសាសន៍ប្រាប់កាសែតក្នុងស្រុកនៅ ថ្ងៃទី១០ ខែកក្កដា ថា «ប្រទេសថៃបានចោទយើងថា រស់នៅដោយពឹងលើចំណូលពីល្បែងអនឡាញ។ ពួកគេ បាននិយាយថា កម្ពុជានឹងស្លាប់ប្រសិនបើប្រតិបត្តិការ ល្បែងអនឡាញទាំងអស់នោះត្រូវបានបិទ។ សាររបស់

ខ្ញុំចំពោះអ្នកវិញ ថាអ្នកច្រឡំធំណាស់»។ សម្តេចពិជ័យ បានបន្ថែមថា កម្ពុជាបានងើបឡើងពីសង្គ្រាមប្រល័យ ពូជសាសន៍ កសាងសេដ្ឋកិច្ចឡើងវិញពីធាតុដេរ ហើយ យើងអាចរស់រានជិត៣០ឆ្នាំ ដោយរក្សាបាននូវសន្តិភាព។

វិធានការក្នុងការប្រយុទ្ធប្រឆាំងបទល្មើសធុរកិច្ច អនឡាញរបស់កម្ពុជា

នៅក្នុងសន្និបាតគណៈកម្មាធិការកណ្តាល គណបក្ស ប្រជាជនកម្ពុជា លើកទី៤៥ អាណត្តិទីV កាលពីថ្ងៃទី២៥ និង២៦ ខែមករា ឆ្នាំ២០២៥ សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី ហ៊ុន ម៉ាណែត បានលើកការស្នើសុំឱ្យគណបក្សគាំទ្រ ដល់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងយុទ្ធនាការប្រយុទ្ធប្រឆាំងបទល្មើស អនឡាញ ដែលជាការឆ្លើយតបគណបក្សបានគាំទ្រ សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីពេញទំហឹងលើយុទ្ធនាការនេះ។ យោងតាមសារព័ត៌មាន Freshnews ចុះថ្ងៃទី៦ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២៥ ក្រោមចំណងជើងថា «សម្តេចបវរវេជ្ជបតី ហ៊ុន ម៉ាណែត ដាក់ចេញវិធានការមុតស្រួច បង្ក្រាបបទល្មើស ធុរកិច្ចតាមអនឡាញ និងឧក្រិដ្ឋកម្មជួញដូរមនុស្ស ដោយបង្កើតគណៈកម្មការដឹកនាំដោយសម្តេចផ្ទាល់ ដើម្បីលើកមុខមាត់កម្ពុជា» ដែលបានលើកប្រសាសន៍ របស់សម្តេចវេជ្ជបតី ថ្លែងក្នុងឱកាសអញ្ជើញបិទសន្និបាត បូកសរុបការងាររយៈពេល៥ឆ្នាំនិងលើកទិសដៅបន្តរបស់ ក្រសួងប្រៃសណីយ៍ និងទូរគមនាគមន៍ថា រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងអាណត្តិថ្មី ឆ្នាំថ្មីនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលរៀបចំដំឡើងកម្រិត យន្តការអន្តរក្រសួងថ្នាក់ជាតិ ដែលនាយករដ្ឋមន្ត្រីដឹកនាំ ហើយមានឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រីមួយចំនួនធំ ដូចជា ឯកឧត្តម នេត សាវៀន ឯកឧត្តម ស សុខា ឯកឧត្តម ទៀ សីហា ឯកឧត្តម ប្រាក់ សុខុន ឯកឧត្តម កើត រិទ្ធ និងពីក្រសួង ស្ថាប័ន ជំនាញពាក់ព័ន្ធ។ គណៈកម្មការចំពោះកិច្ចមួយ ដើម្បីធ្វើការប្រយុទ្ធប្រឆាំងជាមួយបទល្មើសធុរកិច្ច អនឡាញនេះ រួមមាន កម្លាំង នគរបាល កម្លាំងអាវុធហត្ថ កម្លាំងកងទ័ព ដើម្បីធ្វើកិច្ចការងារនេះ ធ្វើយ៉ាងណា ដោះស្រាយបញ្ហានេះ ព្រោះពាក់ព័ន្ធមុខមាត់ប្រទេសជាតិ របស់កម្ពុជា។

ក្នុងកិច្ចប្រឹងប្រែងក្នុងការបោសសម្អាតនិងលុប បំបាត់បទល្មើសអនឡាញចេញពីកម្ពុជា រាជរដ្ឋាភិបាល បានចេញសេចក្តីសម្រេច នៅថ្ងៃទី២០ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២៥

ស្តីពីការបង្កើតគណៈកម្មការចំពោះកិច្ចប្រយុទ្ធប្រឆាំងការ
ឆបោកតាមប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យា (online scams) ដែលមាន
សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីជាប្រធានគណៈកម្មការចំពោះកិច្ចផ្ទាល់។
កាលពីខែមេសា សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី ហ៊ុន ម៉ាណែត
បានណែនាំដល់ស្ថាប័នអនុវត្តច្បាប់ឱ្យពង្រឹងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែង
ប្រឆាំងនឹងបទល្មើសឆបោកតាមអនឡាញ។ សម្តេច បាន
សង្កត់ធ្ងន់ថាគណៈកម្មការថ្មីសម្រាប់ប្រឆាំងបទល្មើសអនឡាញ
គឺជួយបំពេញបន្ថែម មិនមែនជំនួសយន្តការដែលមាន
ស្រាប់នោះទេ គឺធ្វើឡើងតាមរយៈការអនុវត្តកិច្ចសហការគ្នា
ជាមួយស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ។ ជាលទ្ធផល មកត្រឹមដើមខែកក្កដា
ចំនួនអ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងបទល្មើសបច្ចេកវិទ្យានេះគិតតាំងពី
ពេលអតីតនាយករដ្ឋមន្ត្រី សម្តេចតេជោ ហ៊ុន សែន នៅដឹកនាំ
រដ្ឋាភិបាល មកដល់ពេលនេះ កម្ពុជារកឃើញអ្នកពាក់ព័ន្ធ
នឹងបទល្មើសប្រហែល២ម៉ឺននាក់ ហើយក្នុងនោះ មនុស្ស
ប្រហែល២០០នាក់ មាន១១សញ្ជាតិ ត្រូវបានកសាង
សំណុំរឿងបញ្ជូនទៅតុលាការ។ អាជ្ញាធរបានបង្ក្រាបមជ្ឈមណ្ឌល
ឆបោកតាមអនឡាញមួយនៅរាជធានីភ្នំពេញកាលពី
ថ្ងៃទី៣១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២៥ ដោយបានឃុំខ្លួនជនបរទេស
ចំនួន១៨៦នាក់ ដោយជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងការចោទប្រកាន់ថា
បានប្រតិបត្តិការឆបោកតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ។



យោងតាម Freshnews (៣០ ឧសភា ២០២៥)
រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា នៅតែបន្តធ្វើការប្តេជ្ញាចិត្តខ្ពស់ក្នុង
ការងារប្រយុទ្ធប្រឆាំងអំពើជួញដូរមនុស្សនិងការឆបោក
តាមប្រព័ន្ធអនឡាញ ដែលជាក្តីកង្វល់រួមរបស់ពិភពលោក។
Freshnews បានដកស្រង់ប្រសាសន៍ លោកជំទាវ ជូ ប៊ុនអេង
រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងមហាផ្ទៃនិងជាអនុប្រធានអចិន្ត្រៃយ៍
គណៈកម្មាធិការជាតិប្រយុទ្ធប្រឆាំងអំពើជួញដូរមនុស្ស

ដែលបានអះអាងថា មិនមែនទើបតែពេលនេះនោះទេ
ដែលរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បន្តធ្វើការប្តេជ្ញាចិត្តយ៉ាងមុតមាំ
លើការងារនេះ ពោលអនុវត្តតាំងពីដំណាក់កាលដែលកម្ពុជា
មិនទាន់ស្គាល់អ្វី ដែលហៅថា ការជួញដូរមនុស្សឬឆបោក
តាមប្រព័ន្ធអនឡាញមកម្ល៉េះ។ លោកជំទាវ បានបន្ថែមថា
មកដល់ពេលនេះ គ្រប់ប្រទេសទាំងអស់នៅក្នុងពិភពលោក
បានបង្ហាញនូវការយល់ឃើញដូចគ្នាថា ឧក្រិដ្ឋកម្មនៃការ
ជួញដូរមនុស្ស កាន់តែមានភាពស្មុគស្មាញ ប្រទាក់ក្រឡាគ្នា
ក្នុងចំណោមបទល្មើសទាំងឡាយ ដែលជាបទល្មើសឆ្លងដែន។
ប៉ុន្តែ សម្រាប់កម្ពុជា នៅតែសហការយ៉ាងស្និទ្ធស្នាលជាមួយ
បណ្តាប្រទេសនានានៅលើពិភពលោក ដើម្បីប្រយុទ្ធប្រឆាំង
បទល្មើសនេះ។ លោកជំទាវបានបន្ថែមទៀតថា ក្រសួង
មហាផ្ទៃ និយាយដោយឡែក និងនិយាយជាមួយ រាជរដ្ឋាភិបាល
កម្ពុជា បានប្រើប្រាស់នូវយុទ្ធសាស្ត្រចំនួន៤ធំៗ រួមមាន
ការបង្ការ ទប់ស្កាត់ ការអនុវត្តច្បាប់ និងការគាំពារសង្គម
សម្រាប់ជនរងគ្រោះ ហើយក្រៅពីយុទ្ធសាស្ត្រទាំង៤នេះ
ហើយ ក៏ទាមទារដាច់ខាតឱ្យមានកិច្ចសហការជាមួយ
ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធទាំងជាតិនិងអន្តរជាតិ ព្រមទាំងការចូលរួម
របស់ភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់។

ក្នុងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងប្រយុទ្ធប្រឆាំងឧក្រិដ្ឋកម្ម
ឆបោកអនឡាញ កម្ពុជាតែងពិបាកនឹងធ្វើឱ្យបានសម្រេច
ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។ ការងារនេះចាំបាច់ការចូលរួម
សហការពីដៃគូនានានិងប្រទេស ឬស្ថាប័ន ជាតិ អន្តរជាតិ
ពាក់ព័ន្ធ។ កម្ពុជាស្វាគមន៍ការចូលរួមសហការពីគ្រប់ភាគី
ពាក់ព័ន្ធនិងបណ្តាប្រទេសជាមិត្តទាំងអស់។ ជាក់ស្តែង
កាសែតកម្ពុជាថ្មី(១៨ កក្កដា ២០២៥) បានចុះផ្សាយថា
សហរដ្ឋអាមេរិក បញ្ជាក់ពីការផ្តល់កិច្ចសហការជាមួយភាគី
កម្ពុជា ដើម្បីប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងបទល្មើសឆបោកតាមប្រព័ន្ធ
អនឡាញ ខណៈសកម្មភាពនេះបាននិងកំពុងបង្កការគំរាម
កំហែងនិងបង្កអសន្តិសុខទាំងក្នុងពិភពលោកនិងតំបន់។
លោកស្រី ប្រែហ្គេត អែល វ៉កយ៉ែ ការធាវីស្តីទី បានចែករំលែក
ពីការព្រួយបារម្ភអំពីបទល្មើសឆបោកតាមអនឡាញ ដែល
បាននិងកំពុងកើតមានឡើងនៅទូទាំងពិភពលោកនិងតំបន់
អាស៊ីអាគ្នេយ៍។ លោកស្រី បានបង្ហាញនូវក្តីសង្ឃឹម ថាកម្ពុជា
និងអាមេរិក នឹងបន្តធ្វើការកាន់តែជិតស្និទ្ធជាមួយគ្នា ដើម្បី
ប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងបទល្មើសឆបោកតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ

ដែលជាភ្នាក់ងារក្នុងរូបមន្តនេះ។ ការលើកឡើងរបស់មន្ត្រីទូតអាមេរិកដូច្នេះ បានធ្វើក្នុងពេលដែលកម្ពុជាកំពុងបើកប្រតិបត្តិការចុះបង្ក្រាបនៅទូទាំងប្រទេសលើទីតាំង ដែលបានលួចលាក់ប្រព្រឹត្តបទល្មើសធុរកិច្ចបោកតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ។ កម្ពុជាបានលើកប្រសាសន៍ឯកឧត្តមអ៊ុច បូរិទ្ធ អនុប្រធានទី១ នៃព្រឹទ្ធសភា ដែលបានគូសបញ្ជាក់ថា កម្ពុជាជាប្រទេស រងគ្រោះដោយសារបទល្មើសធុរកិច្ចបោកតាមអនឡាញ ដែលកំពុងកើតមាននៅក្នុងបណ្តាប្រទេសជាច្រើនក្នុងសកលលោក។ តែយ៉ាងណាក្តី កម្ពុជាមានឆន្ទៈនិងការប្តេជ្ញាចិត្តយ៉ាងពិតប្រាកដក្នុងការប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងអំពើធុរកិច្ចបោកតាមប្រព័ន្ធអនឡាញនេះ។

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ជារួម បញ្ហាឧក្រិដ្ឋកម្មធុរកិច្ចបោកតាមអនឡាញនេះ មិនត្រឹមតែបង្កការគំរាមកំហែងដល់សន្តិសុខនិងសណ្តាប់ធ្នាប់សង្គមនៃរដ្ឋមួយនោះទេ ប៉ុន្តែ បញ្ហានេះបង្កផលប៉ះពាល់ដល់ផលប្រយោជន៍ជាតិនិងសន្តិសុខជាតិផងដែរ។ ឧស្សាហកម្មធុរកិច្ចបោកតាមអនឡាញមានលក្ខណៈស្មុគស្មាញ ប្រែប្រួលឆាប់រហ័ស និងមិនប្រពៃណី។ ឧក្រិដ្ឋកម្មនេះ មានលក្ខណៈឆ្លងដែនសកល និងមានអង្គការចាត់តាំងច្បាស់លាស់។ ខុសប្លែកពីបទល្មើសដទៃ ដែលជនល្មើសប្រព្រឹត្តនៅទីកន្លែងណាមួយ គឺបង្កការខូចខាតដល់ជនរងគ្រោះនៅទីកន្លែងនោះ ប៉ុន្តែ បទល្មើសធុរកិច្ចបោកតាមអនឡាញ ជនល្មើសនៅទីតាំងនៅប្រទេសមួយ ហើយជនរងគ្រោះនៅជុំវិញពិភពលោក។ មួយវិញទៀត ជនល្មើសធុរកិច្ចបោកតាមអនឡាញជាច្រើនក៏ជនរងគ្រោះផងដែរ

គឺរងគ្រោះដោយការជួញដូរមនុស្សដោយបោកប្រាស់ និងការសន្យាធ្វើការងារល្អ ប្រាក់ខែខ្ពស់ មានកន្លែងរស់នៅមិនបង់ថ្លៃ។ ចុងក្រោយ ពួកគេត្រូវបានលួចលោមពីប្រទេសនានា ហើយចាប់បង្ខំឱ្យបម្រើការងារជាជនធុរកិច្ចបោកតាមអនឡាញ និងត្រូវរស់នៅក្នុងទីតាំងបិទជិត គ្មានសេរីភាព និងទទួលបានការគំរាមកំហែងរាងកាយ។ កម្ពុជា គឺជាប្រទេសមួយក្នុងតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍ ដែលទទួលរងគ្រោះដោយឧក្រិដ្ឋជនធុរកិច្ចបោកតាមអនឡាញ ដែលបានលួចលាក់ប្រើប្រាស់ទីតាំងទឹកដីកម្ពុជាក្នុងការប្រព្រឹត្តបទល្មើស ដែលនាំឱ្យប៉ះពាល់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដល់មុខមាត់កម្ពុជា ផលប្រយោជន៍កម្ពុជា និងសន្តិសុខសណ្តាប់ធ្នាប់សង្គមកម្ពុជាផងដែរ។ ទោះបីយ៉ាងណា រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាក្រោមការដឹកនាំរបស់សម្តេចមហាបវរធិបតី ហ៊ុន ម៉ាណែត បានយកចិត្តទុកដាក់និងប្តេជ្ញាចិត្តក្នុងការប្រយុទ្ធប្រឆាំងចាប់តាំងពីដំបូង ដោយសហការជាមួយដៃគូនិងប្រទេសនានាក្នុងតំបន់ និងមិនមានទម្លាប់លាបពណ៌អ្នកដទៃដូចករណីប្រទេសថៃ ធ្វើមកលើកម្ពុជានោះទេ។ ជាក់ស្តែង ប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាល សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី ហ៊ុន ម៉ាណែត បានប្រកាសបើកយុទ្ធនាការបោសសម្អាតអំពើធុរកិច្ចបោកតាមអនឡាញនៅទូទាំងប្រទេស តាមរយៈការបង្កើតឱ្យមានគណៈកម្មការ ចំពោះកិច្ចមួយ ដែលដឹកនាំដោយសម្តេចផ្ទាល់ ជាមួយនឹងការដាក់ចេញវិធានការមុតស្រួចក្នុងការបង្ការ ទប់ស្កាត់ និងបង្ក្រាបបទល្មើសធុរកិច្ចបោកតាមអនឡាញនេះ កម្ពុជា។

ដោយៈ ឯកឧត្តមឧត្តមសន្តិសុខ បណ្ឌិត **ឡាយ សុបញ្ញា**



កំណែទម្រង់សាស្ត្រាចារ្យនិងគ្រូនគរបាលជាតិ ស្របតាមបរិបទឌីជីថល



នាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ បច្ចេកវិទ្យាឌីជីថលមានការរីកចំរើនជឿនលឿន ដែលជំរុញឱ្យរាជរដ្ឋាភិបាល ក្រសួង ស្ថាប័ននានា ទាញយកនូវប្រយោជន៍ពីបច្ចេកវិទ្យានេះបានជាច្រើន ក្នុងនោះ បណ្ឌិត្យសកានគរបាលកម្ពុជា ក៏បានយកចិត្តទុកដាក់អភិវឌ្ឍការងារឌីជីថលរបស់ខ្លួន ដែលផ្ដោតទៅលើការងារសំខាន់ៗមួយចំនួន ទាក់ទងនឹងថ្នាក់ដឹកនាំ មន្ត្រី និងគ្រូមានចំណេះដឹង សមត្ថភាពលើការងារឌីជីថល ការរៀបចំហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធឌីជីថល ការបំពាក់ឧបករណ៍សម្ភារៈ ការរៀបចំប្រព័ន្ធកម្មវិធីសុសវរ ការរៀបចំប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយនានា និងការរៀបចំឯកសារគតិយុត្តសម្រាប់គ្រប់គ្រងទិន្នន័យប្រកបដោយសុវត្ថិភាព ជាដើម។

ជាមួយគ្នានេះ ដើម្បីសម្រេចបាននូវចំណុចដូចបានរៀបរាប់ខាងលើ ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍គ្រូនគរបាលជាតិ (ក.អ.គ.) ដែលជាសេនាធិការលើការងារបង្កាត់បង្រៀនអ្នកសិក្សាឱ្យមានគុណភាព ការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពនិងការសិក្សាស្រាវជ្រាវ ព្រមទាំងធានាបាននូវនិរន្តរភាពគ្រូបង្រៀនឱ្យដំណើរការប្រកបដោយចីរភាព បណ្ឌិត្យសកា បានឆ្លើយតបនឹងភារកិច្ចនេះ តាមរយៈ ក.អ.គ. ដោយដាក់ចេញនូវផែនការអភិវឌ្ឍធនធានគ្រូនគរបាលជាតិ និងកម្មវិធីកំណែទម្រង់សម្រាប់អនុវត្តជាបន្តបន្ទាប់ ដោយផ្ដោតទៅលើការងារសំខាន់ៗ រួមមាន៖ ១- ការរៀបចំរចនាសម្ព័ន្ធដឹកនាំគ្រប់គ្រង ២- ការរៀបចំផែនការអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពគ្រូបង្រៀននៅតាម ក្រុមអាសនៈ ៣- ការជំរុញការសិក្សាស្រាវជ្រាវ

- ៤- ការជ្រើសរើសគ្រូបន្តវេនលើជំនាញសំខាន់ៗ
- ៥- ការធ្វើកិច្ចសហការជាមួយអង្គភាពពាក់ព័ន្ធ និង
- ៦- ការចែករំលែកចំណេះដឹងគ្រប់កម្រិតដល់អ្នកសិក្សា។

នៅក្នុងការអនុវត្តកម្មវិធីកំណែទម្រង់នេះ ក.អ.គ. បានយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការរៀបចំរចនាសម្ព័ន្ធដឹកនាំគ្រប់គ្រង និងបានកែសម្រួលអាសនៈចំនួន២៥មកនៅត្រឹម៧ក្រុមអាសនៈ ដើម្បីធានាបាននូវប្រសិទ្ធភាព ក្នុងការងារដឹកនាំបញ្ជា ការរៀបចំផែនការអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពគ្រូទាំងក្នុងនិងក្រៅប្រទេស ដើម្បីវាយតម្លៃនិងជំរុញឱ្យគ្រូមានជំនាញវិជ្ជាជីវៈសមស្របទៅនឹងតម្រូវការអង្គភាពបណ្តុះបណ្តាលនិងអង្គភាពប្រើប្រាស់កងកម្លាំងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ការជំរុញការសិក្សាស្រាវជ្រាវ ដើម្បីពង្រឹងនិងពង្រីកចំណេះដឹងសមត្ថភាពនិងវិធីសាស្ត្របង្រៀនប្រកបដោយភាពច្នៃប្រឌិត ស្របតាមតម្រូវការសង្គម។ ការជ្រើសរើសគ្រូបន្តវេនលើជំនាញសំខាន់ៗ គឺមានសារៈសំខាន់សម្រាប់ ក.អ.គ. ក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាកង្វះខាតគ្រូបង្រៀន និងធានាបាននូវនិរន្តរភាពគ្រូបង្រៀន ការធ្វើកិច្ចសហការជាមួយអង្គភាពពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីចាត់បញ្ជូនគ្រូទៅចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាលសិក្ខាសាលា និងកិច្ចប្រជុំពិភាក្សាផ្សេងៗ ព្រមទាំងបានចូលរួមបង្កាត់បង្រៀនឬធ្វើជាវាគ្មិនកិត្តិយសនានា ស្របតាមតម្រូវការអង្គភាពនានា ទាំងក្នុងនិងក្រៅប្រទេស។

បន្ថែមពីនេះ ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងបរិបទនៃបណ្ឌិត្យសភា ឌីជីថល បណ្ឌិត្យសភាក៏បានជំរុញការរៀបចំ ឧបករណ៍ សម្ភារៈ រួមមាន ការរៀបចំរចនាសម្ព័ន្ធបណ្ណាញInternet សម្រាប់ប្រើក្នុងបរិវេណបណ្ឌិត្យសភា ការបំពាក់LCD Projector ការបំពាក់LED ការបំពាក់Smart Board ការបំពាក់កុំព្យូទ័រនៅតាមអង្គភាព ការបំពាក់កាមេរ៉ាCCTV នៅគ្រប់បន្ទប់សិក្សានិងបរិវេណបណ្ឌិត្យសភា ព្រមទាំងបានរៀបចំឱ្យមានប្រព័ន្ធវីឌីអូតាមអនឡាញ ព្រមទាំងបាននិងកំពុងបង្កើតឱ្យមានប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទិន្នន័យរបស់បណ្ឌិត្យសភា ជាដើម។ ជារួម ការបំពាក់ឧបករណ៍សម្ភារៈទាំងនេះ គឺក្នុងគោលបំណងជំរុញប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រប់គ្រង និងការបង្កាត់បង្រៀន ការបណ្តុះបណ្តាល ទាំងដោយផ្ទាល់ (Face-to-face) និងតាមអនឡាញ ដើម្បីផ្តល់ភាពងាយស្រួលឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការរបស់អង្គភាពនិងប្រកបដោយសុវត្ថិភាព ក្នុងការប្រើប្រាស់តាមប្រព័ន្ធអនឡាញ។



ជាមួយលទ្ធផលដែលទទួលបាននេះ ក.អ.គ. ក៏ជួបនូវចំណុចខ្វះខាតមួយចំនួនទាក់ទងនឹងវិធីសាស្ត្របង្កាត់បង្រៀន និងចំណេះដឹងក្នុងការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ សម្ភារៈ និងកម្មវិធីឌីជីថលរបស់គ្រូបង្រៀននៅមានកម្រិត ការអនុវត្តបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងរបស់អ្នកសិក្សានិងគ្រូបង្រៀននៅមានកម្រិតនៅឡើយ គ្រូបង្រៀន មួយចំនួននៅមិនទាន់មានភាពបត់បែននិងសម្របខ្លួនបានល្អប្រកបដោយការទទួលខុសត្រូវនៅឡើយ។

សរុបមក បើទោះបីជាជួបប្រទះនូវបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួន ដូចបានរៀបរាប់ខាងលើក្តី ក.អ.គ. បានជំរុញការដោះស្រាយនូវចំណុចខ្វះខាតទាំងនេះ តាមរយៈការបើកវគ្គបណ្តុះបណ្តាលផ្ទៃក្នុង ដើម្បីបង្កើនចំណេះដឹងនូវវិធីសាស្ត្របង្កាត់បង្រៀនតាមបែបទំនើប ជំរុញការបង្កាត់បង្រៀនដល់គ្រូឱ្យចេះប្រើឧបករណ៍ សម្ភារៈ Smart Board និងកម្មវិធី

ឌីជីថលមួយចំនួនដល់គ្រូបង្រៀន ការដាក់ចេញនូវវិធានការណែនាំតម្រង់ទិសនិងការដាក់ពិន័យយ៉ាងតឹងរឹងចំពោះអ្នកសិក្សាដែលមិនគោរពវិន័យបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុង និងជំរុញការណែនាំតម្រង់ទិសដល់គ្រូបង្រៀនមួយចំនួនឱ្យកែលម្អនូវចំណុចខ្វះខាតនានា ដែលទទួលបានពីការវាយតម្លៃភាពក្នុងការរកឃើញនូវចំណុចខ្វះខាតខុសឆ្គងនានា ដើម្បីផ្តល់យោបល់តម្រង់ទិសឱ្យបានកាន់តែល្អប្រសើរបន្ថែមទៀត។

ជាពិសេសឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ សាស្ត្រាចារ្យប្រធានបណ្ឌិត្យសភាគណៈកម្មាធិការ ដែលតែងតែយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះគ្រូបង្រៀនដែលចង់សិក្សាបង្កើនចំណេះដឹងលើការងារឌីជីថលចាំបាច់ ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ សាស្ត្រាចារ្យប្រធាន បានជួយដោះស្រាយនូវថវិកាឧបត្ថម្ភចំនួនហាសិបភាគរយបន្ថែមដល់គ្រូបង្រៀននោះ។

បន្ថែមលើនេះ ថ្នាក់ដឹកនាំ សាស្ត្រាចារ្យ និងគ្រូគណៈកម្មាធិការគ្រប់កម្រិត បានខិតខំប្រឹងប្រែងចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងការអនុវត្តការងារកំណែទម្រង់ និងមានសាមគ្គីភាពផ្ទៃក្នុង មានឆន្ទៈការងារមោះមុត មានការប្តេជ្ញាចិត្តខ្ពស់ក្នុងការបំពេញភារកិច្ចរបស់ខ្លួនឱ្យសម្រេចបានជោគជ័យ ស្របតាមផែនការដែលបានកំណត់។

ដោយៈ ឧត្តមសេនីយ៍ទោ បណ្ឌិត ស្រៀង សុភី



ការជឿជាក់និងទំនុកចិត្តសាធារណជនលើកងកម្លាំងនគរបាល



១- សេចក្តីផ្តើម

ការជឿជាក់និងទំនុកចិត្តរបស់ប្រជាពលរដ្ឋចំពោះនគរបាល អាចដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាឧក្រិដ្ឋកម្មនិងឃាតកម្ម (Alda, Bennett, & Morabito, 2017; Bennett, 1994; Jackson & Bradford, 2010; Kim, Han, & Maskaly, 2021) ។ ការអនុវត្តស្របតាមច្បាប់របស់នគរបាលជំរុញឱ្យមាន ការជឿជាក់និងទំនុកចិត្តសាធារណជន នឹងធ្វើឱ្យថយចុះអត្រាឃាតកម្ម ការចូលរួមយ៉ាងសកម្មរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ការឆ្លើយតបទាន់ពេលនិងការធានាបាននូវកិច្ចសហការលើការងារសន្តិសុខជាមួយនគរបាល និងការគោរព អនុវត្តច្បាប់របស់ប្រជាពលរដ្ឋ។ ដូច្នេះហើយ ពេលពលរដ្ឋមានការជឿជាក់និងទំនុកចិត្តលើនគរបាល ដែលអាចរួមចំណែកក្នុងការដោះស្រាយបទល្មើសនិងបទឃាតកម្ម (Bennett, 1994; Dawson, 2018) ។

តួនាទីរបស់នគរបាលនៅក្នុងសង្គមមានការវិវត្តគួរឱ្យកត់សម្គាល់តាមពេលវេលា ដោយសាធារណជន រំពឹងថានគរបាលនឹងពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ ថែរក្សាសន្តិសុខ សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ និងសុវត្ថិភាពសង្គម ការពារប្រជាជននិងទ្រព្យសម្បត្តិ គ្រប់គ្រងបទល្មើស និងបង្ក្រាបបទល្មើស។ ជាទូទៅ កងកម្លាំងនគរបាលបានផ្តោតលើការល្បាតត្រួតពិនិត្យ ដើម្បីបំពេញភារកិច្ចក្នុងការបង្ការទប់ស្កាត់បទល្មើសឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព (Ren, Cao, Lovrich, & Gaffney, 2005) ។ ការងារគ្រប់គ្រងបទល្មើសគឺពិតជា

ងាយមួយដ៏សំខាន់ ក្នុងចំណោមការងារទទួលខុសត្រូវរបស់នគរបាល ប៉ុន្តែ ដើម្បីចាត់វិធានការបង្ការនិងបង្ក្រាបនូវបទល្មើសឱ្យបានត្រឹមត្រូវ នគរបាលត្រូវការការសហការពីសាធារណជន។ ដូច្នេះ ឆន្ទៈរបស់សាធារណជន ក្នុងការរាយការណ៍អំពីបទល្មើសទៅកាន់នគរបាលគឺជារឿងចាំបាច់ (B. J. J. o. C. R. Brown, Policy & Practice, 2020) ។

ការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះ គឺជាការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញនូវទស្សនាទាន ដែលជាការសំយោគនៃការស្រាវជ្រាវកន្លងមកនិងទស្សនាទានទៅលើការជឿជាក់និងទំនុកចិត្តសាធារណជនលើនគរបាល ដើម្បីគូសបញ្ជាក់ពីសារៈសំខាន់នៃការលើកកម្ពស់ការជឿជាក់ និងទំនុកចិត្តលើកងកម្លាំងនគរបាលពីសំណាក់ប្រជាពលរដ្ឋ។



២- ទស្សនាទានទៅលើការជឿជាក់និងទំនុកចិត្តសាធារណជនលើនគរបាល

យោងតាម (R. Brown & Hobbs, 2023) មានការផ្តល់និយមន័យផ្សេងគ្នារវាង “ការជឿជាក់ Trust” និង “ទំនុកចិត្ត Confidence” លើនគរបាល ហើយជាទស្សនាទានដ៏ទូលំទូលាយ “ភាពស្របច្បាប់នៃការអនុវត្ត ភារកិច្ច Legitimacy”។ ការជឿជាក់លើនគរបាលត្រូវបានកំណត់ជានិយមន័យថាជានិមិត្តរូបនៅក្នុងការជឿទុកចិត្តលើនគរបាលបំពេញការងារដោយភាពត្រឹមត្រូវ យុត្តិធម៌ និងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពក្នុងពេលប្រតិបត្តិការ។

ការជឿជាក់លើនគរបាល រួមបញ្ចូលទាំងការជឿជាក់លើមន្ត្រីនគរបាលនិងសេវាកម្មនគរបាល ក្នុងន័យជាស្ថាប័ន មួយ។ ពលរដ្ឋទំនងជាមានការជឿជាក់ទៅលើនគរបាល បើសិនជាពួកគេមានការវាយតម្លៃនិងការរំពឹងទុកជាវិជ្ជមាននៃភាពត្រឹមត្រូវយុត្តិធម៌ ប្រសិទ្ធភាព និងសុចរិតភាពរបស់នគរបាល។ ទំនុកចិត្តលើនគរបាលតំណាងដោយការគាំទ្រជាទូទៅលើនគរបាលឬកម្រិតនៃការជឿជាក់ត្រូវបានបង្ហាញជាប្រព័ន្ធ។

ការវាយតម្លៃទៅលើនិន្នាការនៃការជឿជាក់និងទំនុកចិត្តលើនគរបាល តម្រូវឱ្យមានការពិចារណាឱ្យហ្មត់ចត់ទៅលើនិយមន័យ ការវាស់វែង និងបច្ចុប្បន្នភាពនៃទិន្នន័យប្រើប្រាស់។ ពាក្យ “ការជឿជាក់” និង “ទំនុកចិត្ត” ត្រូវបានគេប្រើប្រាស់អស់រយៈពេលក្នុងការស្រាវជ្រាវ ក្នុងការសិក្សាស្វែងយល់អាកប្បកិរិយាសាធារណជនចំពោះនគរបាល។ អ្នកស្រាវជ្រាវខ្លះបានអះអាងថា គួរតែវាស់វែងដាច់ដោយឡែកពីគ្នា ដើម្បីកំណត់ការជឿជាក់លើមន្ត្រីនគរបាលនិងទំនុកចិត្តលើសេវាកម្មនគរបាលជាស្ថាប័នមួយ។ តែទោះបីយ៉ាងណាការសិក្សាស្រាវជ្រាវជាច្រើនប្រើប្រាស់ការវាស់វែងតែមួយ សម្រាប់កំណត់ទាំងការជឿជាក់និងទំនុកចិត្តទៅលើនគរបាល។ ការប្រើប្រាស់វិធាននៃការវាស់វែងផ្សេងគ្នាទៅលើការជឿជាក់និងទំនុកចិត្ត វាធ្វើបង្កឱ្យមានផលលំបាកក្នុងការវាយតម្លៃនិន្នាការពីពេលមួយទៅពេលមួយ។

ទំនុកចិត្តសាធារណជនលើនគរបាលក្នុងប្រទេសអង់គ្លេស គឺជាការរួមបញ្ចូលគ្នានៃការជឿជាក់ ភាពស្របច្បាប់ និងការយល់ព្រម។ វាពិតជាមានភាពចាំបាច់ណាស់ក្នុងការបែងចែករវាងភាពជឿជាក់និងទំនុកចិត្ត ហើយភាពស្របច្បាប់ ការអនុលោម កិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និងការយល់

ព្រម។ វិធីសាស្ត្រពីរ ក្នុងការស្វែងយល់ពីការជឿជាក់និងទំនុកចិត្តដោយវិធីសាស្ត្រទី១ គឺព្រែកពាក្យទាំងពីរនេះឱ្យដាច់ដោយឡែកពីគ្នា។ ការជឿជាក់ គឺជាទំនាក់ទំនងអន្តរបុគ្គលរវាងប្រជាពលរដ្ឋនិងមន្ត្រីនគរបាល រីឯទំនុកចិត្ត គឺជាអាកប្បកិរិយាចំពោះនគរបាល ប្រៀបដូចជាស្ថាប័នមួយ។ ការជឿជាក់គឺជាអ្វីដែលបុគ្គលធ្វើ ទាក់ទងនឹងសកម្មភាពផ្ទាល់ខ្លួននិងការរំពឹងទុក ខណៈដែលទំនុកចិត្តគឺអ្វីដែលបុគ្គលមាន ជាប្រភេទនៃ “ការវាយតម្លៃការងារ” របស់នគរបាលជាស្ថាប័នសង្គមមួយ (Bradford & Jackson, 2010) ។

វិធីសាស្ត្រទីពីរ ផ្ដោតលើការជឿជាក់រវាងបុគ្គលនិងស្ថាប័ន ដោយផ្ដោតលើការជឿជាក់លើប្រព័ន្ធ ការងារនគរបាលនិងមន្ត្រីនគរបាល។ ការជឿជាក់លើនគរបាលមានបីចំណុចគឺជឿជាក់ថាប្រព័ន្ធនិងមន្ត្រីនគរបាលនឹងមានប្រសិទ្ធភាពយុត្តិធម៌ និងមានគុណតម្លៃស្របតាមគុណតម្លៃរបស់ពលរដ្ឋឬសហគមន៍។ ការជឿជាក់លើស្ថាប័នគឺជាអាកប្បកិរិយាចំពោះនគរបាលជាស្ថាប័នមួយ ខណៈពេលដែលការជឿជាក់រវាង បុគ្គលមានមូលដ្ឋានលើការជួបប្រទះ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការសម្រេចចិត្តក្នុងការជឿទុកចិត្តលើមន្ត្រីនគរបាល។ យោងតាមការស្រាវជ្រាវសង្គមវិទ្យា ការជឿជាក់គឺជាទំនាក់ទំនងរវាងមនុស្ស អង្គការ ស្ថាប័ន និងរដ្ឋ រួមទាំងទំនាក់ទំនងផ្ទាល់ទល់មុខគ្នា ត្រូវបានបង្កើតឡើងមានលក្ខណៈគ្រប់ជ្រុងជ្រោយនៅក្នុងបរិបទសង្គម។ ការជឿទុកចិត្តបានកាត់បន្ថយភាពស្មុគស្មាញនៃពិភពលោក ដូច្នេះហើយវាមានសារៈសំខាន់នៅក្នុងស្ថានភាព ប្រថុយប្រថាន និងមិនមានភាពច្បាស់លាស់ ជាពិសេស នៅពេលនិយាយអំពីចេតនា ការជំរុញចិត្ត និងសកម្មភាពនាពេលអនាគតរបស់អ្នកដទៃ (Bradford & Jackson, 2010) ។



២.១- ទស្សនាទាននៃការជឿជាក់លើស្ថាប័ន

ការជឿទុកចិត្តលើស្ថាប័នគឺជាអាកប្បកិរិយាសាធារណៈចំពោះនគរបាល ដោយផ្អែកលើប្រសិទ្ធភាព យុត្តិធម៌ និងតម្លៃសហគមន៍ (Bradford & Jackson, 2010; Malone & Dammert, 2021) ។ ទំនុកចិត្ត សាធារណៈទៅលើប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ព្រហ្មទណ្ឌ គឺត្រូវផ្អែកទៅលើការវាយតម្លៃអំពីការងារប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹង បទល្មើស ការកាត់បន្ថយនៃការកើនឡើងបទល្មើស និងឱកាសនៃការក្លាយជាជនរងគ្រោះនៃបទល្មើស។ ទំនុកចិត្តលើរដ្ឋាភិបាល ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចក៏ជះឥទ្ធិពលលើការជឿជាក់លើនគរបាលផងដែរ។



៣- កត្តាជះឥទ្ធិពលទៅលើការជឿជាក់ និងទំនុកចិត្តសាធារណជនលើនគរបាល

ទំនុកចិត្តសាធារណជនចំពោះនគរបាលត្រូវបានជះឥទ្ធិពលដោយកត្តាផ្សេងៗជាច្រើន ដែលមានដូចជា ការចូលរួមរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ការងារនគរបាលសហគមន៍ ការប្រាស្រ័យទាក់ទងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពសមត្ថភាពបំពេញការងារ ការបំពេញមុខងារដោយយុត្តិធម៌ គណនេយ្យភាពសង្គតភាព ធនធាន ការយល់ឃើញជាសាធារណៈ និងបទពិសោធន៍ (Bradford & Jackson, 2010) ។ ការកាត់បន្ថយអំពើពុករលួយ ទំនុកចិត្តលើរដ្ឋាភិបាល ការអនុវត្តនូវលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ ជាកត្តាធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវមតិសាធារណៈចំពោះនគរបាល (Jang, Lee, Gibbs, & Justice, 2015) ។ ទំនុកចិត្តសាធារណជនលើការងារនគរបាល ត្រូវបានផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងទៅតាមការបំពេញរបស់ពលរដ្ឋតាមរយៈការសហការជាមួយកងកម្លាំងនគរបាល ការគោរពអនុវត្តច្បាប់ និងការចូលរួមក្នុងការងារបង្ការសង្គមមិនរៀបរយ។ ការសហការនេះនឹងជួយឱ្យនគរបាលសម្រេចបាននូវគោលដៅប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងបទល្មើសនិងជួយឱ្យនគរបាលបំពេញការងារកាន់តែប្រសើរឡើង (Stanko, Dawson, Stanko, & Dawson, 2016) ។ ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយរួមទាំងការប្រើប្រាស់ព័ត៌មានតាមរយៈទូរទស្សន៍ អ៊ីនធឺណិត និងបណ្តាញទំនាក់ទំនងសង្គម ក៏ប៉ះពាល់ដល់អាកប្បកិរិយាចំពោះនគរបាល (Frimpong, Oteng-Ababio, Owusu, Wrigley-Asante, & Research, 2019) ។ បទពិសោធន៍ផ្ទាល់ខ្លួនជាមួយបទល្មើសនិងប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ព្រហ្មទណ្ឌត្រូវបានផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងទំនុកចិត្តសាធារណជនចំពោះនគរបាល (Rosenberger & Dierenfeldt, 2021) ។



២.២. ទស្សនាទាននៃការជឿជាក់អន្តរបុគ្គល

ការជឿទុកចិត្តគ្នារវាងបុគ្គល គឺជាការជឿដែលបុគ្គលម្នាក់ៗយល់ថានឹងទទួលបានការយកចិត្តទុកដាក់ និងការផ្តល់សេវាដោយសមធម៌និងយុត្តិធម៌ពីមន្ត្រីនគរបាល និងការរំពឹងទុកថាមន្ត្រីនគរបាលនឹងបំពេញនូវ តួនាទីនិងភារកិច្ច និងមុខងារស្របទៅតាមច្បាប់ (Bradford & Jackson, 2010) ។ លើសពីនេះ បទពិសោធន៍ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាជនរងគ្រោះនៃបទល្មើស អំពើពុករលួយរបស់នគរបាលការរំពឹងទុកនៃការឆ្លើយតបរបស់នគរបាលឆាប់រហ័ស គឺជាកត្តាជំរុញឱ្យមានការជឿជាក់លើនគរបាល។ ការសិក្សាជាច្រើនបានបង្ហាញពីសកម្មភាពអវិជ្ជមានចំនួនមកកំណត់អំពីទស្សនាទានលើនគរបាល ដូចជា អាយុ ភេទ ពូជសាសន៍ ឬជនជាតិ កម្រិតសិក្សា ភាពធ្លាប់ជា ឬក្លាយជនរងគ្រោះនៃបទល្មើសនិងកើនឡើងនៃបទល្មើស (B. Brown, 2020) ។

នៅសហរដ្ឋអាមេរិកនិងអឺរ៉ុប ការងារនគរបាលសហគមន៍ ត្រូវបានយកមកអនុវត្ត ដើម្បីកែលម្អទំនាក់ទំនងរវាងនគរបាលនិងពលរដ្ឋជនជាតិភាគតិច។ ការសិក្សាជាក់ស្តែងនៅសហរដ្ឋអាមេរិកបានបង្ហាញថា ទំនុកចិត្តសាធារណជនចំពោះនគរបាល អាចជាសូចនាករដ៏ល្អនៃការអនុវត្តការងាររបស់នគរបាល (Ren et al., 2005)។

ម្យ៉ាងវិញទៀត ការវិនិច្ឆ័យរបស់សាធារណជនលើការអនុវត្តការងាររបស់នគរបាល គឺអាស្រ័យលើកត្តាដូចជាប្រសិទ្ធភាពការងារ [ចាប់ឧក្រិដ្ឋជននិងការឆ្លើយតបក្នុងគ្រាអាសន្ន] ភាពយុត្តិធម៌នៃនីតិវិធី [ការប្រព្រឹត្តចំពោះប្រជាពលរដ្ឋដោយយុត្តិធម៌និងសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ ការផ្តល់ឱកាសសម្តែងមតិនិងការផ្តល់ព័ត៌មាន] និងការចូលរួមសហគមន៍ [ការយល់ដឹងនិងឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការរបស់សហគមន៍] (Jackson & Bradford, 2010)។



៣.១- ទំនុកចិត្តសាធារណជនចំពោះនគរបាលថៃ

នគរបាលភូមិន្ទថៃបានចាប់ផ្តើមអនុវត្តកម្មវិធីនគរបាលសហគមន៍ ដើម្បីបង្កើនទំនាក់ទំនងរបស់ពួកគេជាមួយប្រជាពលរដ្ឋនិងកាត់បន្ថយបញ្ហាសណ្តាប់ធ្នាប់និងបទល្មើស។ ការជឿទុកចិត្តរបស់សាធារណជនលើនគរបាល គឺចាំបាច់សម្រាប់ភាពជោគជ័យនៃកម្មវិធីនគរបាលសហគមន៍ ព្រោះវាអាចបង្កើនប្រសិទ្ធភាពក្នុងការទប់ស្កាត់និងដោះស្រាយបញ្ហាបទល្មើស (Sahapattana, Cobkit, & research, 2016)។

មានការសិក្សាជាក់ស្តែងតិចតួចបំផុត ដែលធ្វើឡើងក្នុងប្រទេសថៃលើទំនុកចិត្តសាធារណជនចំពោះនគរបាលថៃ។ ការសិក្សាភាគច្រើនលើប្រធានបទនេះនៅក្នុងប្រទេសថៃ គឺជាការពិពណ៌នា ហើយត្រូវ

បានធ្វើតែផ្នែកនៃរបាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំរបស់អង្គភាពប៉ុល្តិក្កា។ លទ្ធផលនៃការសិក្សានេះបានមកពីការស្ទង់មតិជាតិលើប្រជាជនថៃចំនួន៩ ៩០០នាក់។ ការសិក្សាបានពិនិត្យលើទំនាក់ទំនងរវាងកត្តាផ្សេងៗ និងអាកប្បកិរិយាសាធារណជនចំពោះទំនុកចិត្តរបស់ពួកគេចំពោះនគរបាល។ ក្នុងចំណោមកត្តាទាំងបួន (ប្រជាសាស្ត្រ បរិបទ ទំនាក់ទំនងជាមួយនគរបាល និងអាកប្បកិរិយាចំពោះការបំពេញការងាររបស់នគរបាល) ការស្រាវជ្រាវបានបង្ហាញពីអាកប្បកិរិយាចំពោះការបង្ការបទល្មើសនិងបង្ក្រាបបទល្មើស មានទំនាក់ទំនងខ្លាំងបំផុតជាមួយនឹងអាកប្បកិរិយាជឿជាក់លើនគរបាល (Sahapattana et al., 2016)។

ប្រជាជនថៃភាគច្រើននៅតែមានទំនុកចិត្តលើនគរបាល ដោយបង្ហាញពីការយល់ឃើញជាវិជ្ជមានចំពោះការបំពេញការងាររបស់ពួកគេ។ ទំនុកចិត្តលើនគរបាលត្រូវបានជះឥទ្ធិពលដោយកត្តាផ្សេងៗ រួមទាំងប្រជាសាស្ត្រ បរិបទ ទំនាក់ទំនងជាមួយនគរបាល និងអាកប្បកិរិយាចំពោះការបំពេញការងាររបស់នគរបាល។ អាកប្បកិរិយាចំពោះការងារបង្ការនិងបង្ក្រាបបទល្មើស មានទំនាក់ទំនងខ្លាំងបំផុតជាមួយនឹងទំនុកចិត្តសាធារណជនចំពោះនគរបាល។ ការមានទំនាក់ទំនងជាមួយនគរបាល ជាពិសេសទំនាក់ទំនងដែលផ្ដើមដោយពលរដ្ឋសម្រាប់ព័ត៌មានឬសេវាកម្ម នាំឱ្យកម្រិតនៃទំនុកចិត្តខ្ពស់ចំពោះនគរបាល។

ការសិក្សាស្រាវជ្រាវបានផ្តល់អនុសាសន៍ណែនាំថា នគរបាលថៃគួរតែផ្តោតលើការក្លាយជាអ្នកបង្ការបទល្មើសឱ្យកាន់តែប្រសើរនិងអ្នកបង្ក្រាបបទល្មើសដែលមានប្រសិទ្ធភាពជាងមុន ដើម្បីកសាងរូបភាពវិជ្ជមាន និងបង្កើនទំនុកចិត្តសាធារណជន។



៣.២- ទំនុកចិត្តសាធារណជនចំពោះនគរបាលឥណ្ឌូនេស៊ី

ការជឿទុកចិត្តរបស់សាធារណជនលើនគរបាលនៅក្នុងប្រទេសឥណ្ឌូនេស៊ី ត្រូវបានជះឥទ្ធិពលដោយ សារបុគ្គលឬមនុស្សដែលពួកគេស្គាល់ ត្រូវបានផ្តល់សេវាដោយនគរបាលរបៀបណា ជាជាងកត្តាអំពើពុករលួយឬសមត្ថភាពដោះស្រាយបទល្មើស។ ជនជាតិឥណ្ឌូនេស៊ីធ្វើការវិនិច្ឆ័យទៅលើនគរបាលជាចម្បងដោយផ្អែកលើបទពិសោធន៍របស់ពួកគេជាមួយនគរបាល ដោយសង្កត់ធ្ងន់លើសារៈសំខាន់នៃការងារនគរបាលយុត្តិធម៌តាមនីតិវិធី។ ការជឿជាក់និងទំនុកចិត្តសាធារណជនលើនគរបាលនៅក្នុងប្រទេសឥណ្ឌូនេស៊ីនៅមានកម្រិតទាប ដោយសារការខ្វះជំនឿលើស្ថាប័ននគរបាល ដែលអាចត្រូវបានជះឥទ្ធិពលដោយកត្តាប្រវត្តិសាស្ត្រនិងវប្បធម៌ (Davies, Buttle, & Meliala, 2015) ។

មិនមានឥទ្ធិពលទៅលើទំនុកចិត្តចំពោះនគរបាលទេ រៀបរាប់លែងតែបទល្មើសហិង្សាតែប៉ុណ្ណោះ។ ដូច្នេះ ស្ថាប័ននគរបាលកូរ៉េខាងត្បូង ត្រូវផ្ដោតការយកចិត្តទុកដាក់លើការកាត់បន្ថយការភ័យខ្លាចនៃបទល្មើស និងជំរុញនូវគំនិតផ្តួចផ្តើមក្នុងការបង្ក្រាបបទល្មើសហិង្សាឱ្យបានខ្លាំងក្លា។



៤- សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

តាមរយៈការសិក្សាស្រាវជ្រាវអំពីការជឿជាក់និងទំនុកចិត្តសាធារណជនចំពោះនគរបាល យើងសង្កេតឃើញថាមានកត្តាជាច្រើនដែលជះឥទ្ធិពលទៅលើការយល់ឃើញរបស់ប្រជាពលរដ្ឋទៅលើនគរបាល នៅបណ្តាប្រទេសនៅអឺរ៉ុប អាមេរិកនិងអាស៊ី ដូចជា ប្រសិទ្ធភាពនៃការបំពេញការងារ ការផ្តល់សេវាប្រកបដោយសមភាព និងយុត្តិធម៌ ទំនាក់ទំនងរវាងពលរដ្ឋនិងនគរបាល ការឆ្លើយតបរហ័សក្នុងករណីមានបទល្មើសនិងការបំពេញតម្រូវការរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ភាពជាជនរងគ្រោះនៃបទល្មើសនិងការភ័យខ្លាចនៃបទល្មើស។

ការកសាងទំនុកចិត្តសាធារណជនចំពោះការងារនគរបាល នឹងជំរុញឱ្យពលរដ្ឋសហការជាមួយនគរបាលចូលរួមគោរពអនុវត្តច្បាប់ និងចូលរួមចំណែកក្នុងការគ្រប់គ្រងសង្គម។ ការជឿជាក់លើនគរបាលគឺមានសារៈសំខាន់សម្រាប់នីតិវិធី និងនាំទៅរកការបង្កើនកិច្ចសហការរបស់ពលរដ្ឋជាមួយស្ថាប័នអនុវត្តច្បាប់។

ដើម្បីកសាងការជឿជាក់និងទំនុកចិត្តសាធារណជនចំពោះនគរបាល រដ្ឋាភិបាល និងស្ថាប័ននគរបាលត្រូវចាត់តាំងការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រការងារនគរបាលសហគមន៍ ដែលជំរុញនូវទំនាក់ទំនងប្រកបដោយវិជ្ជមានរវាងនគរបាលនិងពលរដ្ឋនៅតាមសហគមន៍ ការងារនេះ នឹងជួយយក



៣.៣- ទំនុកចិត្តសាធារណជនចំពោះនគរបាលកូរ៉េ

ខាងត្បូង

ការសិក្សាបង្ហាញថា កត្តាភេទមិនជះឥទ្ធិពលទៅលើទំនុកចិត្តរបស់សាធារណជនចំពោះនគរបាលទេ។ លទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវដូចទៅនឹងការសិក្សាមុនៗនៅអាស៊ី ដែលប្រជាពលរដ្ឋមានទំនុកចិត្តតិចតួចទៅលើការគ្រប់គ្រងបទល្មើសរបស់នគរបាល។ ពលរដ្ឋកូរ៉េមិនមានជំនឿទៅលើការគ្រប់គ្រងរបស់នគរបាល ចំពោះបទល្មើសពេស្យាបាបប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនោះទេ។ ការភ័យខ្លាចនៃបទល្មើសជះឥទ្ធិពលខ្លាំងទៅទស្សនាទាន នៃការគ្រប់គ្រងបទល្មើស ក្នុងខណៈដែលភាពជាជនរងគ្រោះនៃបទល្មើសដូចជា បទល្មើសលួច បទល្មើសលួចហោប៉ៅ

សាងការជឿជាក់ និងទំនុកចិត្តលើនគរបាល។ ការចូលរួមជាមួយសហគមន៍ និងការផ្តល់ឱកាសឱ្យសហគមន៍ចូលរួមនៅក្នុងដំណើរការធ្វើការសម្រេចចិត្តទាក់ទងនឹងការងារនគរបាល នឹងជួយជំរុញនូវអារម្មណ៍នៃភាពជាម្ចាស់និងការជឿជាក់នគរបាល ក្នុងចំណោមប្រជាពលរដ្ឋក្នុងសហគមន៍។ ការលើកកម្ពស់នៃគុណភាពសេវាកម្មរបស់

នគរបាល រួមមាន ការឆ្លើយតបទាន់ពេលវេលា ការបំពេញការងារប្រកបដោយវិជ្ជាជីវៈ និងប្រសិទ្ធភាពក្នុងការបង្ការនិងបង្ក្រាបបទល្មើស។ ការប្រយុទ្ធប្រឆាំងអំពើពុករលួយនិងការប្រព្រឹត្តខុសក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈរបស់នគរបាលតាមរយៈការចាត់វិធានការដាក់វិន័យទៅតាមបញ្ជា ឬគោលការណ៍ផ្ទៃក្នុងយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់ និងការកាត់ទោសតាមច្បាប់។

ដោយ: ឧត្តមសេនីយ៍ត្រី ខែម សារី



គន្លឹះនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវបញ្ចប់និក្ខេបបទថ្នាក់បណ្ឌិត



១- សេចក្តីផ្តើម

ងារជា «បណ្ឌិត» មានអត្ថន័យទូលំទូលាយខ្លាំងណាស់។ ងារជា «បណ្ឌិត» នេះ គឺមិនត្រឹមតែជាសញ្ញាបត្រ បញ្ជាក់ពីគុណវុឌ្ឍិមួយមុខប៉ុណ្ណោះទេ តែវាក៏គូសបញ្ជាក់លើសពីកម្រិតនៃសញ្ញាបត្របណ្ឌិតដែលអះអាងលើមុខវិជ្ជាឯកទេសរបស់អ្នកដែលបានបញ្ចប់ការសិក្សានិងទទួលបានងារជាបណ្ឌិត នោះទៅទៀត។ បុគ្គលដែលមានងារជា «បណ្ឌិត» ជាបញ្ញវន្តដែលមានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការចូលរួមចំណែកអភិវឌ្ឍសង្គមជាតិពិតប្រាកដ តាមវិស័យរបស់ខ្លួន។ ងារ «បណ្ឌិត» នេះ មានអត្ថន័យទូលំទូលាយណាស់ ហើយការទទួលបានងារជា «បណ្ឌិត» នេះ ក៏មានការលំបាកដោយតម្រូវឱ្យឆ្លងកាត់ការសិក្សាថ្នាក់បណ្ឌិតនិងត្រូវធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវនិងសរសេរនិក្ខេបបទបញ្ចប់ ព្រមទាំងឆ្លងកាត់ពិធីការពារនិក្ខេបបទ ក្រោមការត្រួតពិនិត្យយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់របស់សមាជិកគណៈកម្មការវាយតម្លៃ ក្រៅពីការសិក្សាលើមុខវិជ្ជានិងការចុះផ្សាយអត្ថបទ ស្រាវជ្រាវក្នុងកាលិកបត្រស្រាវជ្រាវវិទ្យាសាស្ត្រ តាមកម្មវិធីកំណត់។

ក្នុងន័យនេះ បេក្ខជនបណ្ឌិតត្រូវខំប្រឹងប្រែងអស់ពីសមត្ថភាព ក្នុងការសិក្សាស្រាវជ្រាវជាបន្តបន្ទាប់ចាប់តាំងពីពេលចុះឈ្មោះចូលរៀន រហូតដល់ឈានទៅធ្វើបទបង្ហាញនិងការពារលទ្ធផលដែលបានរកឃើញនៅក្នុងពិធីការពារនិក្ខេបបទបញ្ចប់ថ្នាក់បណ្ឌិតរបស់ខ្លួនដោយជោគជ័យ។ ទោះបីយ៉ាងណា អ្នកសិក្សាមួយចំនួន ត្រូវបានរកឃើញថាមានផលវិបាកជុំវិញការសរសេរនិក្ខេបបទបញ្ចប់ថ្នាក់

បណ្ឌិតរបស់ពួកគេ។ បេក្ខជនបណ្ឌិតខ្លះ មិនទាន់បានកំណត់ច្បាស់លាស់នូវខ្លឹមសារនៃប្រធានបទដែលមានបំណងសរសេរនិងមិនសូវបានទំនាក់ទំនងស្វែងរកការជួយពីសាស្ត្រាចារ្យណែនាំឱ្យបានទៀងទាត់ មិនបានបែងចែកពេលវេលាសមរម្យសម្រាប់ការសិក្សាស្រាវជ្រាវរកឯកសារពាក់ព័ន្ធសម្រាប់យកមកប្រើប្រាស់ជាឯកសារយោងនិងធ្វើការសរសេរ។

ឆ្លងតាមបទពិសោធផ្ទាល់ខ្លួននិងការដកស្រង់ចំណេះដឹងពីអ្នកសិក្សាបរិបទក្នុងនិងក្រៅប្រទេស អត្ថបទនេះធ្វើការចែករំលែកអំពីវិធីសាស្ត្រមួយចំនួន ដើម្បីជាទុនខ្លះសម្រាប់អ្នកដែលមានបំណងសិក្សាថ្នាក់បណ្ឌិត និងកំពុងសិក្សាថ្នាក់បណ្ឌិត ធ្វើការត្រិះរិះពិចារណា និងសាកល្បងអនុវត្ត សិក្សារៀនសូត្រ ព្រមទាំងសរសេរនិក្ខេបបទបញ្ចប់ថ្នាក់បណ្ឌិតរបស់ខ្លួនឱ្យសម្រេចបានលទ្ធផលជាផ្នែក។ ជាមួយគ្នានេះ គន្លឹះដែលចែករំលែកនេះនិងជាទុនបន្ថែមដើម្បីរួមចំណែកមួយផ្នែកក្នុងការប្រែក្លាយអ្នកសិក្សាឱ្យរៀបចំខ្លួនត្រៀមទុកជាមុន ឈានទៅបញ្ចប់ការសិក្សានិងទទួលបានងារជា «បណ្ឌិត» ពិតប្រាកដ។



២- គន្លឹះនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវបញ្ចប់និក្ខេបបទ

ដើម្បីឱ្យបេក្ខជនបណ្ឌិត ទទួលបានជោគជ័យជាស្ថាពរក្នុងការសិក្សាថ្នាក់បណ្ឌិត បេក្ខជនបណ្ឌិតត្រូវខិតខំប្រឹងប្រែង យកចិត្តទុកដាក់សិក្សាស្រាវជ្រាវជាប្រចាំចាប់តាំងពីចុះឈ្មោះចូលសិក្សានិងបន្តរហូតដល់ស្របតាមកម្មវិធីសិក្សាដែលបានកំណត់របស់គ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សា។ ខ្លឹមសារនេះ មានន័យថា បេក្ខជនបណ្ឌិត ត្រូវយល់ដឹងនូវរឿងរ៉ាវមួយចំនួនឱ្យបានច្បាស់លាស់ រាប់ចាប់តាំងពីការយល់ដឹងឱ្យច្បាស់អត្ថន័យនៃពាក្យឬងារជា «បណ្ឌិត» ពីការចេះជ្រើសរើសប្រធានបទត្រឹមត្រូវ ចេះរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រស្រាវជ្រាវមានប្រសិទ្ធភាព យល់ដឹងពីរបៀបសរសេរនិក្ខេបបទ ចេះគ្រប់គ្រងពេលវេលា ចេះស្វែងរកមតិយោបល់ត្រឡប់ ចេះរៀបចំបោះពុម្ពផ្សាយក្នុងកាលិបត្រស្រាវជ្រាវវិទ្យាសាស្ត្រ ចេះពីរបៀបធ្វើបទបង្ហាញក្នុងពិធីការពារនិក្ខេបបទ ចេះប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ឌីជីថលក្នុងដំណើរការស្រាវជ្រាវ ចេះថែរក្សាសុខភាពឱ្យបានល្អ និងការយល់ច្បាស់ពីខ្លឹមសារចង្អុលបង្ហាញតម្រង់ទិសរបស់សាស្ត្រាចារ្យណែនាំ ។

បើសិនជាធ្វើការឆ្លុះបញ្ចាំងខ្លឹមសារខាងលើទៅនឹងបណ្ឌិតជាច្រើនរូប រួមទាំងបណ្ឌិតចំនួន៤រូបដែល ទើបបញ្ចប់នាពេលកន្លងមកនៅបណ្ឌិត្យសភាគរាជធានីភ្នំពេញ យើងអាចវាយតម្លៃបានថា ពួកគាត់មានភាពអំណត់និងប្តេជ្ញាចិត្តខ្ពស់ក្នុងការសិក្សាថ្នាក់បណ្ឌិតរហូតបានជោគជ័យ ដោយឈរលើគោលការណ៍ដូចដែលបានរៀបរាប់ខាងលើ។

នៅក្នុងអត្ថបទនេះ គន្លឹះចំនួន៦ដោយសង្ខេប ត្រូវបានលើកយកមកបង្ហាញ ដើម្បីជួយដល់បេក្ខជនបណ្ឌិត ទី១- ការជ្រើសរើសប្រធានបទនិក្ខេបបទ ទី២- ការរៀបចំសរសេរគម្រោងនិងនិក្ខេបបទ ទី៣- ការធ្វើការផ្ទាល់ជាមួយសាស្ត្រាចារ្យណែនាំ ទី៤- ការបោះពុម្ពផ្សាយក្នុងកាលិបត្រស្រាវជ្រាវវិទ្យាសាស្ត្រ ទី៥- ការគ្រប់គ្រងពេលវេលាក្នុងការសរសេរនិក្ខេបបទ ទី៦- ការត្រៀមខ្លួនធ្វើបទបង្ហាញក្នុងពិធីការពារនិក្ខេបបទ។



២.១- ការជ្រើសរើសប្រធានបទនិក្ខេបបទ

ការជ្រើសរើសប្រធានបទនិក្ខេបបទ គឺជាចំណុចចាប់ផ្តើមនៃការឈានឆ្ពោះទៅបញ្ចប់ការសិក្សាថ្នាក់បណ្ឌិតរបស់អ្នកសិក្សា។ ការដាក់ចេញប្រធានបទនិក្ខេបបទរបស់បេក្ខជន មិនគ្រាន់តែជាចំណងជើងនោះទេ តែវាជាការឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីក្តីប្រាថ្នា ចម្ងល់ និងការចង់ស្វែងរករបកគំហើញថ្មី ទោះបីមានការលំបាកមួយចំនួន ដើម្បីឱ្យស្របតាមគោលដៅនៃជីវិតការងាររបស់ខ្លួន។ ក្នុងន័យនេះ បេក្ខជនបណ្ឌិតត្រូវពិនិត្យឱ្យបានច្បាស់លាស់នូវចំណាប់អារម្មណ៍ដែលចង់សិក្សាស្រាវជ្រាវ ផ្នែកលើបទពិសោធន៍ និងមុខវិជ្ជាដែលបានសិក្សានៅក្នុងកម្មវិធីថ្នាក់បណ្ឌិត។ ការជ្រើសរើសប្រធានបទ មានប្រយោជន៍លើសពីការបង្កើនចំណេះដឹងពីលទ្ធផល នៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវទៅទៀត ហើយក៏អាចជាធាតុចូលក្នុងការលើកកម្ពស់ការអនុវត្តណាមួយដែលជួយដល់ការអភិវឌ្ឍសង្គម។



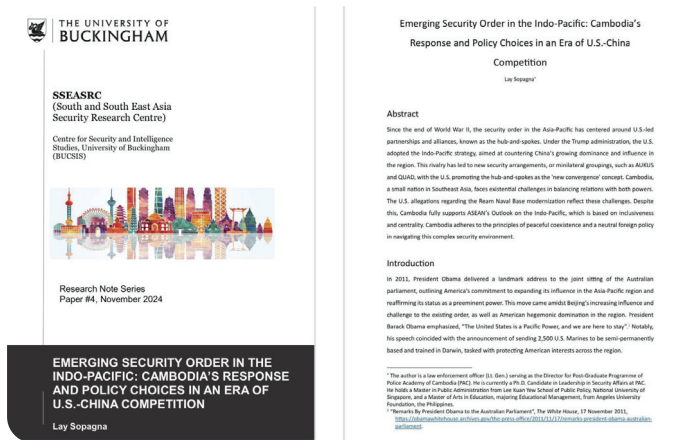
២.២- ការរៀបចំនិក្ខេបបទ

ការរៀបចំនិក្ខេបបទ ដែលល្អគឺទាមទារចាំបាច់ឱ្យអ្នកសិក្សាស្វែងយល់ឱ្យបានច្បាស់នូវអត្ថន័យនិងគោលបំណងនៃប្រធានបទដែលបានជ្រើសរើស។ បន្ថែមពីលើនេះ អ្នកសិក្សាត្រូវយល់ដឹងពីប្លង់នៃនិក្ខេបបទរបស់ខ្លួន ថាបានរៀបចំត្រឹមត្រូវស្របតាមទម្រង់នៃនិក្ខេបបទដែលអង្គការឬស្ថាប័នបណ្តុះបណ្តាលតម្រូវឱ្យទេ។ បន្ទាប់មកទៀត អ្នកសិក្សាត្រូវធ្វើការសរសេរបន្តិចម្តងៗ យ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់ ក្នុងពេលវេលាសមស្រប ដើម្បីឱ្យស្នាដៃនៃនិក្ខេបបទអាចសម្រេចបានល្អ ពីព្រោះថា មិនមានសំណេរនិក្ខេបបទណាមួយបានទទួលលទ្ធផលជាផ្លែផ្កាដោយមិនមានការយល់ដឹងពីទម្រង់និងការអនុវត្តពីដំបូងនោះឡើយ។ មួយវិញទៀត ការអនុវត្តបែបនេះ ជាការបង្ហាញពីសមត្ថភាពទេពកោសល្យ បទពិសោធន៍ និងគុណវុឌ្ឍិពិតប្រាកដរបស់អ្នកសិក្សា ក្រោយពេល ដែលពួកគេបានបញ្ចប់និក្ខេបបទថ្នាក់បណ្ឌិត។



២.៤- ការបោះពុម្ពផ្សាយក្នុងកាលិកបត្រស្រាវជ្រាវវិទ្យាសាស្ត្រ

ស្របពេលដែលបេក្ខជនយកចិត្តទុកដាក់លើការសរសេរនិក្ខេបបទ ការបោះពុម្ពផ្សាយអត្ថបទស្រាវជ្រាវនៅក្នុងកាលិកបត្រស្រាវជ្រាវវិទ្យាសាស្ត្រ ក៏គេមិនអាចមើលរំលងបានដែរ។ ការសរសេរអត្ថបទចុះផ្សាយក្នុងកាលិកបត្រមិនត្រឹមតែបង្ហាញពីគុណវុឌ្ឍិនៃចំណេះវិជ្ជារបស់បេក្ខជនប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែ វាក៏ជាផ្នែកមួយនៃការបំពេញតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវរបស់គ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សា មុននឹងបញ្ចប់និក្ខេបបទថ្នាក់បណ្ឌិត។



២.៣- ការធ្វើការផ្ទាល់ជាមួយសាស្ត្រាចារ្យណែនាំ

ជាការពិត និក្ខេបបទមិនអាចសម្រេចបាន អាស្រ័យលើការខិតខំរបស់និស្សិតតែម្ខាងនោះទេ។ បេក្ខជនបណ្ឌិតត្រូវការការជួយត្រួតពិនិត្យ ណែនាំ តម្រង់ទិស និងការឆ្លងយោបល់ជាញឹកញាប់ពីសាស្ត្រាចារ្យណែនាំ ដើម្បីជាផែនទីបង្ហាញផ្លូវឱ្យការសរសេរមានលក្ខណៈគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ។ ហេតុនេះ បេក្ខជនត្រូវបង្កើនកិច្ចសហការល្អនិងស្វែងរកមតិយោបល់ឱ្យជាប់ជាប្រចាំពីសាស្ត្រាចារ្យណែនាំ។ ទង្វើបែបនេះ នឹងជំរុញឱ្យការសរសេររបស់បេក្ខជនបណ្ឌិតឱ្យបានកាន់តែល្អប្រសើរ។

២.៥- ការគ្រប់គ្រងពេលវេលាក្នុងការសរសេរនិក្ខេបបទ

ការគ្រប់គ្រងពេលវេលាមានសារៈសំខាន់ ក្នុងដំណើរការសរសេរនិក្ខេបបទឱ្យបានល្អ ស្របតាមជំហាន ពេលវេលាដែលបានកំណត់ និងអាចបញ្ចប់សំណេរបានប្រកបដោយគុណភាព ។ ជាបទពិសោធន៍របស់ស្នេហ៍បាន ឆ្លុះបញ្ចាំងឃើញថា និស្សិតដែលបានរៀបចំបែងចែកពេលវេលាច្បាស់លាស់សម្រាប់ធ្វើការសរសេរនិក្ខេបបទ ពួកគេមានឱកាសច្រើនក្នុងការរកសម្រួលនូវចំណុចខ្លះខាត។ បន្ថែមពីលើនេះ បេក្ខជនមានឱកាសរៀនសូត្រពីលក្ខណៈពិសេសនានា ក្នុងការរៀបចំសំណេរនិក្ខេបបទស្រាវជ្រាវ។



២.៦- ការត្រៀមខ្លួនធ្វើបទបង្ហាញក្នុងពិធីការពារនិក្ខេបបទ

ការស្គាល់នឹងអាចរៀបរាប់បានច្បាស់លាស់និងត្រឹមត្រូវនូវខ្លឹមសារនៃនិក្ខេបបទទាំងស្រុងរបស់ខ្លួនដែល បានសរសេរ ដើរតួនាទីសំខាន់ណាស់ក្នុងការជួយសម្រួលឱ្យបេក្ខជនបណ្ឌិត បានត្រៀមបម្រុងទុកជាស្រេចនៅពេលធ្វើបទបង្ហាញនិងឆ្លើយសំណួររបស់គណៈកម្មការវាយតម្លៃក្នុងពេលពិធីការពារនិក្ខេបបទ។ ដើម្បីពង្រឹងសមត្ថភាពនេះ បេក្ខជនបណ្ឌិតត្រូវសន្សំបន្តិចម្តងៗ តាមរយៈការអាន ការស្វែងយល់ឡើងវិញនូវខ្លឹមសារ សំណេរ និងការហ្វឹកហាត់សមធ្វើបទបង្ហាញនិងឆ្លើយតបសំណួរជាបន្តបន្ទាប់ជាលក្ខណៈបុគ្គលឬជាមួយគ្រូដឹកនាំ។ ថ្វីត្បិតតែការរៀបរាប់នេះហាក់ជាអស់សំណើចបន្តិចសម្រាប់អ្នកសិក្សាថ្នាក់បណ្ឌិតឬបេក្ខជនបណ្ឌិត ប៉ុន្តែ ការត្រៀមរៀបចំខ្លួនដោយមានការជួយពីសាស្ត្រាចារ្យដឹកនាំបែបនេះ នឹងបង្កជាមូលដ្ឋានរឹងមាំបង្កើននូវភាពស្មាត់ជំនាញលើប្រធានបទសម្រាប់ពួកគេនៅពេលចូលក្នុងពិធីការពារនិក្ខេបបទជាផ្លូវការ។ លើសពីនេះ ទៅទៀតវាក៏ជាមូលដ្ឋានជួយឱ្យនិស្សិតកាត់បន្ថយបាននូវអារម្មណ៍តានតឹងនិងភ័យខ្លាច ក្នុងពេលធ្វើបទបង្ហាញនៅចំពោះមុខគណៈកម្មការវាយតម្លៃនិក្ខេបបទ។



៣- សន្និដ្ឋាននិងអនុសាសន៍

ជារួម ការសិក្សាស្រាវជ្រាវបញ្ចប់និក្ខេបបទថ្នាក់បណ្ឌិត ដើម្បីទទួលបានងារជា «បណ្ឌិត» ជាដំណើរការមួយដែលអ្នកសិក្សាឬបេក្ខជនបណ្ឌិត ត្រូវឆ្លងកាត់ដ៏លំបាកនិងត្រូវការកម្លាំងកាយ-ចិត្ត សិក្សាស្រាវជ្រាវជាបន្តបន្ទាប់ដោយសន្សំបន្តិចម្តងៗ ចាប់តាំងពីចុះឈ្មោះចូលសិក្សាហើយត្រូវចំណាយពេលវេលាច្រើនក្នុងការស្វែងយល់លម្អិតអំពីប្រធានបទដែលបានដាច់ចេញដើម្បីស្រាវជ្រាវ។ ក្នុងន័យនេះ អត្ថបទនេះ មានគោលបំណងចូលរួមចំណែកផ្តល់ជាគំនិត យោបល់ចំពោះបេក្ខជនបណ្ឌិត ដែលត្រូវសរសេរនិងគួរពិចារណាជ្រើសរើសយកជំហានទាំង៦ខាងលើ ដើម្បីជាមូលដ្ឋានក្នុងការឈានឆ្ពោះទៅបញ្ចប់ការសរសេរនិងការពារបញ្ចប់និក្ខេបបទថ្នាក់បណ្ឌិត ឱ្យទទួលបានលទ្ធផលជោគជ័យតាមបំណងប្រាថ្នា។

ដោយ: វរសេនីយ៍ឯក កែប ប៊ុនលី

ស្រុកស្រែចម្ការ
បណ្ឌិតសភាសក្តានុពលកម្ពុជា

សិក្ខាសាលាផ្ទាល់ខ្លួនថ្នាក់បណ្ឌិត
PhD Seminar

- ឈន់ធីតា ឈន់ធីតា**
ស្នងការក្រសួងយុវជន និងកីឡា
បេក្ខជនបណ្ឌិត ឆ្នាំ ២០២២
- កូនធីតា ឈន់ធីតា**
ស្នងការក្រសួងយុវជន និងកីឡា
បេក្ខជនបណ្ឌិត ឆ្នាំ ២០២២
- ធីតា ឈន់ធីតា**
ស្នងការក្រសួងយុវជន និងកីឡា
បេក្ខជនបណ្ឌិត ឆ្នាំ ២០២២
- កាសេណ ឈន់ធីតា**
ស្នងការក្រសួងយុវជន និងកីឡា
បេក្ខជនបណ្ឌិត ឆ្នាំ ២០២២

បេក្ខជនបណ្ឌិត ឆ្នាំ ២០២២ នៅថ្ងៃទី ២២ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០២២

ស្រុកស្រែចម្ការ
បណ្ឌិតសភាសក្តានុពលកម្ពុជា

សិក្ខាសាលាផ្ទាល់ខ្លួនថ្នាក់បណ្ឌិត
PhD Seminar

- សុខាភិបាល ឈន់ធីតា**
ស្នងការក្រសួងយុវជន និងកីឡា
បេក្ខជនបណ្ឌិត ឆ្នាំ ២០២២
- សុខាភិបាល ឈន់ធីតា**
ស្នងការក្រសួងយុវជន និងកីឡា
បេក្ខជនបណ្ឌិត ឆ្នាំ ២០២២
- សុខាភិបាល ឈន់ធីតា**
ស្នងការក្រសួងយុវជន និងកីឡា
បេក្ខជនបណ្ឌិត ឆ្នាំ ២០២២
- សុខាភិបាល ឈន់ធីតា**
ស្នងការក្រសួងយុវជន និងកីឡា
បេក្ខជនបណ្ឌិត ឆ្នាំ ២០២២

បេក្ខជនបណ្ឌិត ឆ្នាំ ២០២២ នៅថ្ងៃទី ២២ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០២២



ដំណើរការនៃការធានាគុណភាពអប់រំប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព



បណ្ឌិត្យសកានគរបានកម្ពុជា ដែលជាស្ថាប័នដ៏សំខាន់ក្នុងការបណ្តុះបណ្តាលកងកម្លាំងនគរបាលជាតិនិងមន្ត្រីពន្ធនាគារទូទាំងប្រទេសឱ្យមានចំណេះដឹងនិងជំនាញវិជ្ជាជីវៈពិតប្រាកដ ស្របតាមផែនការអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្សរបស់ក្រសួងមហាផ្ទៃ ចំពោះការពង្រឹងវិន័យសិក្សារបស់និស្សិត សិស្ស និងសិក្ខាកាម ដែលកំពុងសិក្សានៅបណ្ឌិត្យសកានគរបានកម្ពុជា តាមបណ្តាសាលានគរបាលជាតិភូមិភាគទាំង៦ និងសាលានគរបាលជាតិមិត្តភាពកម្ពុជា-វៀតណាមបាននឹងកំពុងអនុវត្តនៅស្តង់ដាគុណភាពតែមួយ ក្នុងការធានាឱ្យបាននូវគុណភាពបណ្តុះបណ្តាល ទទួលបានចំណេះដឹងជំនាញពិតប្រាកដទៅតាមកម្មវិធីអប់រំនិងកម្មវិធីសិក្សាផងដែរ។

ជាមួយគ្នានេះ បណ្ឌិត្យសកា មានដេប៉ាតឺម៉ង់ធានាគុណភាពអប់រំផ្ទៃក្នុង ជាសេនាធិការលើការងារធានាគុណភាពអប់រំផ្ទៃក្នុង លើការងាររៀបចំស្តង់ដានិងឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងការធានាគុណភាពអប់រំផ្ទៃក្នុង រៀបចំយន្តការតាមដាននានា ការចុះពិនិត្យតាមដាន និងវាយតម្លៃការអនុវត្តគោលការណ៍ប្រឡងប្រណាំង ការសិក្សាស្រាវជ្រាវពាក់ព័ន្ធនឹងការធានាគុណភាពអប់រំ ដើម្បីធ្វើឱ្យគុណភាពអប់រំមានភាពប្រសើរឡើងជាលំដាប់ ព្រមទាំងអនុវត្តអនុសាសន៍ដែលទទួលបានក្រោយការវាយតម្លៃទទួលស្គាល់គុណភាពអប់រំពីស្ថាប័នខាងក្រៅ។

ដេប៉ាតឺម៉ង់ធានាគុណភាពអប់រំផ្ទៃក្នុង បានរៀបចំកម្មវិធីតាមដានត្រួតពិនិត្យការកែលម្អរបស់អង្គភាពចំណុះបណ្ឌិត្យសកានគរបានកម្ពុជាជាប្រចាំនូវចំណុចខ្វះខាតឬអនុសាសន៍ ដើម្បីធានាប្រសិទ្ធភាពនៃការកែលម្អអនុសាសន៍និងគុណភាពអប់រំនៃបណ្ឌិត្យសកានគរបានកម្ពុជា និងបានចូលរួមត្រួតពិនិត្យជាប្រចាំនូវកម្មវិធីប្រឡងបញ្ចប់នានា នៅតាមអង្គភាពចំណុះទទួលបន្ទុកការបណ្តុះបណ្តាលផងដែរ។

ដើម្បីលើកកម្ពស់គុណភាពអប់រំបណ្តុះបណ្តាលឱ្យឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការអង្គភាពប្រើប្រាស់កងកម្លាំងធានាឱ្យមានភាពម្ចាស់ការលើការបណ្តុះបណ្តាលនគរបាលជាតិនិងមន្ត្រីពន្ធនាគារ សម្រេចបានតាមផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ៥ឆ្នាំរបស់ខ្លួន ផែនការរបស់ក្រសួងមហាផ្ទៃ និងគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល បណ្ឌិត្យសកានគរបាន





កម្ពុជា បានអនុវត្តនូវកម្មវិធីកំណែទម្រង់លើការងារសំខាន់ៗជាច្រើនរួមមាន៖ ការងារដឹកនាំ-គ្រប់គ្រង ការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស ការបង្កើតឱ្យមានវប្បធម៌គុណភាព ការអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធនិងសម្ភារៈសិក្សា និងការពង្រឹងពង្រីកកិច្ចសហការប្រតិបត្តិការជាតិនិងអន្តរជាតិ។ ជាមួយគ្នានេះ ដើម្បីឱ្យការអនុវត្តនូវកម្មវិធីកំណែទម្រង់ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព បណ្ឌិត្យសភា ក៏ប្រកាន់ខ្ជាប់នូវគោលការណ៍សំខាន់ៗ ចំនួន៣គឺ **គោលការណ៍សមធម៌** **គោលការណ៍មិនលម្អៀង** និង **វប្បធម៌គុណភាព** ហើយ «ហើយគុណភាពមិនអាចសម្របសម្រួលបានទេ»។

បច្ចុប្បន្ន បណ្ឌិត្យសភាគណៈកម្មាធិការកម្ពុជា បាននឹងកំពុងអនុវត្តបណ្ឌិត្យសភាឌីជីថលបន្ថែមទៀត ដើម្បីលើកកម្ពស់គុណភាពអប់រំបណ្តុះបណ្តាលប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដោយបានបំពាក់នូវការមេរ័ទំនើបនៅបរិវេណបណ្ឌិត្យសភានិងនៅតាមបន្ទប់សិក្សា ជាពិសេស នៅតាមសាលាគណៈកម្មាធិការភូមិភាគទាំង៦ សាលាគណៈកម្មាធិការមិត្តភាព-វៀតណាមក្នុងការត្រួតពិនិត្យនូវចំណុចខ្វះខាតនិងកែលម្អការបង្ហាត់បង្រៀនរបស់គ្រូនគណៈកម្មាធិការ និងអ្នកសិក្សាគ្រប់កម្រិតផងដែរ។



ដូច្នេះ ដើម្បីចូលរួមឱ្យបណ្ឌិត្យសភាគណៈកម្មាធិការកម្ពុជាទទួលបានជោគជ័យនូវភារកិច្ចរបស់ខ្លួន ត្រូវបន្តការខិតខំប្រឹងប្រែងជំរុញឱ្យមានការចូលរួមគាំទ្រនិងមានកិច្ចសហការល្អពីគ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងក្នុងនិងក្រៅ ព្រមទាំងសប្បុរសជននានា ចូលរួមឧបត្ថម្ភជាថវិកាឬសម្ភារៈ ដើម្បីបណ្តុះបណ្តាលកងកម្លាំងគណៈកម្មាធិការនិងមន្ត្រីពន្ធនាគារទូទាំងប្រទេស ទទួលបាននូវសមត្ថភាពនិងជំនាញវិជ្ជាជីវៈពិតប្រាកដ ស្របតាមតម្រូវការរបស់ក្រសួងមហាផ្ទៃ ក៏ដូចជាអាជ្ញាធរកិច្ចការកម្ពុជា។

ដោយ៖ វ៉ាសេនីយ៍ឯក ទុំ សុគន្ធារ័



ការបណ្តុះបណ្តាលនគរបាលលើជំនាញភាសាអង់គ្លេសនិងបច្ចេកវិទ្យា



ក្នុងបរិបទដែលឧក្រិដ្ឋកម្មឆ្លងដែននិងបច្ចេកវិទ្យាបានរីកចម្រើនយ៉ាងឆាប់រហ័ស កងកម្លាំងនគរបាល មិនគ្រាន់តែត្រូវការត្រឹមតែកម្លាំងកាយដើម្បីបំពេញភារកិច្ចប៉ុណ្ណោះទេ តែកងកម្លាំងនគរបាលត្រូវតែមានទាំងចំណេះ ដឹងផ្នែកភាសាបរទេសនិងជំនាញបច្ចេកវិទ្យាឌីជីថលថែមទៀតផង ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងបញ្ហា ប្រឈមថ្មីៗ។

នៅ **បណ្ឌិត្យសភានគរបាលកម្ពុជា** យើងបានប្តេជ្ញាចិត្តពង្រឹងសមត្ថភាពនិស្សិតនិងសិក្ខាកាមនគរបាល ដើម្បីឱ្យក្លាយជាមន្ត្រីនគរបាលដែលមានជំនាញទាំងភាសានិងបច្ចេកវិទ្យា។ នេះគឺដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងការប្រែប្រួលនៃបដិវត្តន៍ឧស្សាហកម្មទី៤និងបរិវត្តកម្មឌីជីថល ទាំងនៅក្នុងតំបន់និងទូទាំងពិភពលោក។ តាមរយៈការរួមបញ្ចូលគ្នារវាងការបណ្តុះបណ្តាលដោយប្រើប្រាស់ ភាសាអង់គ្លេសជាយាននិងបច្ចេកវិទ្យាប្រកបដោយនវានុវត្តន៍ យើងកំពុងកសាងកម្លាំងនគរបាលជាតិមួយដែលប្រកបដោយចំណេះដឹងជំនាញ ក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈ និងការយល់ដឹងជាសកល។ ភាសាអង់គ្លេស យុទ្ធសាស្ត្រក្នុងការប្រាស្រ័យទាក់ទងនិងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ

បណ្ឌិត្យសភានគរបាលកម្ពុជា បានចាត់ទុក **ភាសាអង់គ្លេសជាភាសាទីពីរ** បន្ទាប់ពីភាសាជាតិសម្រាប់ការបណ្តុះបណ្តាល ការប្រាស្រ័យទាក់ទង និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយដៃគូបរទេស។ មន្ត្រីនគរបាលដែលមានសមត្ថភាពភាសាអង់គ្លេសល្អ អាចចូលរួមដោយផ្ទាល់ក្នុងការបណ្តុះបណ្តាលអន្តរជាតិ ការរក្សាសន្តិភាព និងប្រតិបត្តិការឆ្លងដែនបានយ៉ាងល្អប្រសើរ។ លើសពីនេះ ជំនាញភាសាក៏អនុញ្ញាតឱ្យពួកគេយល់ដឹងកាន់តែស៊ីជម្រៅអំពីប្រព័ន្ធច្បាប់អន្តរជាតិ ស្តង់ដារឧក្រិដ្ឋកម្មតាមប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិត និងអាចរៀបចំរបាយការណ៍បានយ៉ាងត្រឹមត្រូវនិងពេញលេញផងដែរ។

ទន្ទឹមនឹងនេះ ភាសាអង់គ្លេសក៏បានរួមចំណែកជួយសម្រួលដល់ការ ប្រាស្រ័យទាក់ទងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពជាមួយភ្ញៀវទេសចរ មន្ត្រីការទូត អង្គការអន្តរជាតិ និងសហគមន៍បរទេសបានផងដែរ។ បើផ្អែកតាម **សន្ទស្សន៍សមត្ថភាពភាសាអង់គ្លេស របស់ (Education First)¹ ក្នុងឆ្នាំ២០២៣** ប្រទេសកម្ពុជាស្ថិតនៅចំណាត់ថ្នាក់លេខ៩៨ នៅទូទាំងពិភពលោក ដែលជា «កម្រិតសមត្ថភាពទាប»។ ស្ថិតិនេះបានបង្ហាញថា ការវិនិយោគលើភាសាអង់គ្លេសនៅតែជាការងារចាំបាច់ ដើម្បីលើកកម្ពស់គុណភាពការងារនគរបាលនិងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ។

បច្ចេកវិទ្យា : ឧបករណ៍ដ៏សំខាន់សម្រាប់ការងារស៊ើបអង្កេតនិងការការពារសន្តិសុខ

បច្ចេកវិទ្យាមិនមែនជាជម្រើសនោះទេ ប៉ុន្តែវាជាតម្រូវការចាំបាច់ សម្រាប់កងកម្លាំងនគរបាលជាតិ។ បច្ចេកវិទ្យានឹងជួយបង្កើនសមត្ថភាពក្នុងការប្រមូល វិភាគនិងរក្សាទុក ភស្តុតាងឌីជីថល ព្រមទាំងជួយតាមដាននិងការពារឧក្រិដ្ឋកម្មតាមប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិត នៅក្នុងបណ្តាញសង្គមនានា។ ក្រៅពីនេះ បច្ចេកវិទ្យាក៏ជួយសម្រួលដល់ការទំនាក់ទំនងនិងការបណ្តុះបណ្តាលពីចម្ងាយបានផងដែរ។

ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការនេះ បណ្ឌិត្យសកានគរបាន កម្ពុជា បានដាក់ចេញនូវយុទ្ធសាស្ត្រច្បាស់លាស់ ដោយ បានបង្កើតជំនាញសិក្សាពីរបៀបផ្សេងគ្នា គឺជំនាញ **បរិញ្ញាបត្រ វិទ្យាសាស្ត្រនគរបាលបាតាសាអង់គ្លេស** ដែលត្រូវបានបង្រៀន ទាំងស្រុងជាភាសាអង់គ្លេស ក្នុងគោលបំណងផ្តល់ឱ្យ និស្សិត-សិក្សាកាម នគរបាលនូវជំនាញភាសាដែលចាំបាច់ សម្រាប់កិច្ចការនគរបាល កិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និងការ ទូតអន្តរជាតិ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ជំនាញឯកទេស បរិញ្ញាបត្រ វិទ្យាសាស្ត្រនគរបាលប្រឆាំងបទល្មើសបច្ចេកវិទ្យា ក៏ជា ជំនាញមួយដែលបង្កើតឡើង ដើម្បីធានាថាមន្ត្រីនគរបាល ទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលស៊ីជម្រៅលើបច្ចេកទេស ជំនាញផ្នែកសន្តិសុខតាមប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិត ដើម្បីប្រយុទ្ធ ប្រឆាំងនឹងបទល្មើសតាមប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិតប្រកបដោយ ប្រសិទ្ធភាពទាំងនៅក្នុងបរិបទក្នុងប្រទេសនិងក្រៅប្រទេស។

ទស្សនវិស័យឆ្ពោះទៅមុខ



តាមរយៈការផ្តល់ជូននូវកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាល ទាំងនេះ បណ្ឌិត្យសកានគរបានកម្ពុជា បាននិងកំពុង ត្រៀមខ្លួនសម្រាប់អនាគត តាមរយៈផ្តល់នូវចំណេះដឹង សមត្ថភាព និងជំនាញចាំបាច់ដល់និស្សិត-សិក្សាកាមនគរបាល ដើម្បីបម្រើការងារក្នុងបរិបទជាតិនិងអន្តរជាតិ ក្នុងការឆ្លើយ តបប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មតាមអ៊ីនធឺណិត ប្រាស្រ័យទាក់ទងច្បាស់លាស់ជាមួយសាធារណជន ប្រកប ដោយតម្លាភាពនិងគណនេយ្យភាពតាមរយៈប្រព័ន្ធខ្ចីជីថល។ នេះគឺជាទស្សនវិស័យសម្រាប់ការកសាងកម្លាំងនគរបាលជាតិ ដ៏រឹងមាំនិងទំនើប ដើម្បីការពារសន្តិសុខ សណ្តាប់ធ្នាប់ សាធារណៈ និងសុវត្ថិភាពសង្គម ទាំងពេលបច្ចុប្បន្ន និងទៅអនាគត។



ដោយ: វេសេនីយ៍ទោ រិន រ៉ាម៉ូ



ដកស្រង់បច្ចេកសព្ទថ្មីៗពាក់ព័ន្ធនឹង បច្ចេកសព្ទវិទ្យាសាស្ត្រនយោបាយនិងការទូត

នៅក្នុងព្រឹត្តិបត្រព័ត៌មានលេខ៥នេះ ស្មេរសូម ដកស្រង់បន្ថែមទៀតនូវបច្ចេកសព្ទចំនួន១០ ចាប់ពី លេខ រៀងទី១០ដល់ទី១៩ ដែលដកស្រង់ពីសទ្ទានុក្រមវិទ្យាសាស្ត្រ នយោបាយនិងការទូត ជាភាសាខ្មែរ-អង់គ្លេស និងបារាំង របស់ក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ គណៈកម្មការវិទ្យាសាស្ត្រ នយោបាយ បច្ចេកសព្ទវិទ្យាសាស្ត្រនយោបាយ និងការទូត ដែលគណៈកម្មាធិការជាតិភាសាខ្មែរ / ក.ជ.ក.ខ.) បានអនុម័តមានដូចខាងក្រោម៖

១០- ការបោះឆ្នោតបាតព្វប័ត្រ

អ. bloc voting

បារ. vote bloqué (m.)

ការបោះឆ្នោតដើម្បីអនុម័តឬសម្រេចបញ្ហាជាច្រើនក្នុង ពេលតែមួយ ដោយសមាជិកម្នាក់ប្រើសន្លឹកឆ្នោតឬសំឡេង តែមួយ។ នីតិវិធីនេះត្រូវបានដកស្រង់ពីរដ្ឋធម្មនុញ្ញប្រទេស បារាំងយកមកកែច្នៃទៅតាមបរិបទនយោបាយកម្ពុជា ដែល អ្នកនយោបាយខ្មែរយកមកប្រើក្រោយពីជាប់គាំងនយោ បាយពីឆ្នាំ២០០៣ រហូតដល់ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៤។

២. ក្រោយការបោះឆ្នោតសកលជ្រើសរើសតំណាង រាស្ត្រឆ្នាំ២០០៣ គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាជាប់ឆ្នោតបាន ៧៣អាសនៈ គណបក្សហ៊្វុនស៊ិនប៉ិចបាន២៦អាសនៈ និង គណបក្ស សម រង្ស៊ី បាន២៤អាសនៈ។ យោងតាមចំនួននេះ គ្មានគណបក្សណាមួយមានសំឡេងគ្រប់ចំនួនពីរភាគបី ដើម្បីបង្កើតរដ្ឋាភិបាលតែម្នាក់ឯងបានទេ។ តាមច្បាប់ រដ្ឋធម្មនុញ្ញឆ្នាំ១៩៩៣ ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសប្រធាននិង អនុប្រធានរដ្ឋសភា ក៏ដូចជាជ្រើសរើសនាយករដ្ឋមន្ត្រីត្រូវ ការសំឡេងតាំងពីរភាគបី ទើបអាចជ្រើសតាំងបាន ហើយ ដោយសារគណបក្សហ៊្វុនស៊ិនប៉ិចនិងគណបក្ស សម រង្ស៊ី បានបង្កើតសម្ព័ន្ធភាពអ្នកប្រជាធិបតេយ្យដែលមិនព្រមឱ្យ គណបក្សណាមួយចូលជាមួយគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ដើម្បីបង្កើតរដ្ឋាភិបាល(បើចូល ចូលទាំងអស់គ្នា បើចេញ ចេញទាំងអស់គ្នា)។ ស្ថានភាពនយោបាយក៏ត្រូវបាន កកស្ទះ។ ក្រោយមកដំណោះស្រាយចំពោះភាពទំលាក់កាន់បាន

ចេញរួច ដោយគណបក្សហ៊្វុនស៊ិនប៉ិចព្រមចូលរួមបង្កើត រដ្ឋាភិបាលចម្រុះជាមួយគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា។ ការជ្រើស តាំងប្រធានសភានិងរដ្ឋាភិបាលអាណត្តិទី៣ តាមច្បាប់ រដ្ឋធម្មនុញ្ញ តំណាងរាស្ត្រត្រូវបោះឆ្នោតជ្រើសរើសប្រធាន អនុប្រធាន និងគណៈកម្មការនានាជាមុនសិន។ ក្រោយពី បោះឆ្នោតនេះហើយ ទើបបោះឆ្នោតជ្រើសរើសនាយករដ្ឋមន្ត្រី ចេញពីគណបក្សដែលមានអាសនៈច្រើនជាងគេក្នុង រដ្ឋសភា។ តែដោយការបាត់ជំនឿទុកចិត្តលើគណបក្សដៃគូ គេបានធ្វើវិសោធកម្មរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ដោយបញ្ចូលការបោះ ឆ្នោតជាកញ្ចប់ ដើម្បីសម្រេចបញ្ហាពីរក្នុងពេលតែមួយ។

១១- ការបោះបង់ តំណែង

អ. Abandonment of a position

បារ. abandon (m.) d'une position/ function

ការដើរចេញឬការលាឈប់ពីមុខដំណែងដោយសារ មូលហេតុផ្សេងៗ ដូចជា ការមិនពេញចិត្តនឹងការងារ ទំ ហំការងារហួសពីសមត្ថភាព ឬរងសម្ពាធនយោបាយណា មួយ។ ២. បន្ទាប់ពីទទួលជ័យជម្នះលើរបបសាធារណ រដ្ឋខ្មែរ នៅថ្ងៃទី១៧ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៧៥មក របបកម្ពុជា ប្រជាធិបតេយ្យ ដែលមានសម្តេចព្រះនរោត្តមសីហនុ ជាព្រះប្រមុខរដ្ឋ បានចាប់ផ្តើមឡើងកាន់កាប់អំណាចនៅ ប្រទេសកម្ពុជា ចាប់ពីថ្ងៃទី១៧ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៧៥។ ប៉ុន្តែ នៅឆ្នាំ១៩៧៦ ព្រះអង្គបានសម្រេចព្រះទ័យបោះបង់ អំណាចជាព្រះប្រមុខរដ្ឋចោល។

២. ក្រោមការដឹកនាំរបស់លោកប្រធានាធិបតី ហ៊ុន សែន យល់ស៊ីន ពីឆ្នាំ១៩៩១ដល់ឆ្នាំ២០០០ សហព័ន្ធរុស្ស៊ីបាន ជួបប្រទះនូវវិបត្តិនយោបាយនិងសេដ្ឋកិច្ចយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ។ មូលហេតុដែលធ្វើឱ្យមានវិបត្តិទាំងនេះ គឺ ដោយសារការ ផ្តាច់ខ្លួនរបស់ប្រទេសចំនួន១៥ចេញពីសហភាពសូវៀត បញ្ជូននយោបាយនៅអឺរ៉ុបខាងកើត ការដួលរលំជញ្ជាំងប៊ែរ ឡាំង ការដកកងទ័ពរុស្ស៊ីចេញពីអាហ្សហ្កានីស្ថាន និងការ ផ្ទុះសង្គ្រាមមួយនៅឆេចេស៊ី។ ដូច្នេះហើយ ដោយមិនអាច ដោះស្រាយវិបត្តិទាំងអស់នេះបាន លោកប្រធានាធិបតី

ប្រសិន បើលើសពីនេះ បានបោះបង់តំណែង របស់ខ្លួនជាប្រធានាធិបតី ដោយផ្ទេរអំណាចទៅឱ្យលោក ប្រធានាធិបតី ពូជិន គ្រប់គ្រងអំណាចជំនួសវិញ ហើយរង់ចាំរហូតដល់មានការបោះឆ្នោតសាជាថ្មី។ ២. ក្រោយពីការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសតំណាងរាស្ត្រ នីតិកាលទី៣ រដ្ឋាភិបាលចម្រុះមួយត្រូវបានបង្កើតឡើង ដែលក្នុងនោះ គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជានិងគណបក្សហ៊្វុនស៊ិនប៉ិច បានព្រមព្រៀងគ្នាធ្វើជាដៃគូក្នុងការដឹកនាំរដ្ឋាភិបាល រហូតដល់ចប់អាណត្តិ។ ប៉ុន្តែ ក្រោយមកដោយសារគណបក្សប្រជាជននិងគណបក្សសម រង្ស៊ី បានឯកភាពគ្នាធ្វើវិសោធនកម្មរដ្ឋធម្មនុញ្ញដោយកែប្រែមាត្រានៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញស្តីពីការបោះឆ្នោតផ្តល់សេចក្តីទុកចិត្តបង្កើតរដ្ឋាភិបាល ដោយសំឡេងពីភាគីមួយនៅត្រឹមតែសំឡេងហាសិបបូកមួយនេះ គណបក្សហ៊្វុនស៊ិនប៉ិចក៏លែងជាដៃគូសំខាន់នៅក្នុងការអនុម័តច្បាប់ និងការធ្វើវិសោធនកម្មរដ្ឋធម្មនុញ្ញទៀតហើយ គឺចំណុចនេះហើយដែលជាគំនាបនយោបាយធ្វើឱ្យសម្តេចក្រុមព្រះ នរោត្តម រណឫទ្ធិ បោះបង់តំណែងជាប្រធានរដ្ឋសភាអាណត្តិទី៣ មុនពេលចប់អាណត្តិ។

១២- ការរក្សាសន្តិភាព

H. peace keeping

បារ. maintien (m.) de la paix

ការរក្សាសន្តិភាពកើតចេញមកពីការដោះស្រាយរវាងគូប្រឈមពីរប្រើនក្រុម ហើយចែកជាពីរប្រភេទ៖

ទី១- សំដៅលើភាគីកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធពីដែលប្រឈមមុខគ្នា ហើយបានឯកភាពព្រមព្រៀងលើគោលការណ៍សន្តិភាព ការឈប់បាញ់គ្នា ដើម្បីដោះស្រាយរាល់បញ្ហាទាំងឡាយណាដែលប្រឈម។ ២. ក្រោយពីប្រាសាទព្រះវិហារត្រូវបានដាក់ចូលជាបេតិកភណ្ឌពិភពលោក កាលពីថ្ងៃទី០៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៨ កងទ័ពបានចូលមករំលោភបំពានភាពទឹកដីប្រទេសកម្ពុជា។ បញ្ហានេះបានបង្កើតឱ្យមានការផ្ទុះអាវុធជាច្រើនលើក។ ក្រោយមក ភាគីទាំងពីរបានចរចាគ្នា ដើម្បីរក្សាសន្តិភាពរវាងភាគីកងទ័ពកម្ពុជានិងកងទ័ពនៅតាមខ្សែព្រំដែនស្រុកជាំក្សាន្តខេត្តព្រះវិហារ។

ទី២- សំដៅលើភាគីកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធច្រើនក្រុមដែលប្រឈមមុខគ្នា ហើយបានឯកភាពព្រមព្រៀងលើគោលការណ៍សន្តិភាពបញ្ឈប់ការបាញ់គ្នា

ដោយយកគូអង្គណាមួយជាអាជ្ញកណ្តាល។

២. ជម្លោះរ៉ាំរ៉ៃជាងពីរទសវត្សរ៍រវាងចតុភាគី កម្ពុជា បានឈានទៅរកកិច្ចព្រមព្រៀងសន្តិភាពទីក្រុងប៉ារីស ដោយមានអង្គការសហប្រជាជាតិ ដើរតួជាអ្នកសម្របសម្រួលក្នុងការដោះស្រាយ។

១៣- ការរត់ប្រណាំង សព្វាវុធ

H. arms race armements (m.)

ការប្រកួតប្រជែងខាងការបង្កើតសព្វាវុធដោយភាគីពីរយ៉ាងតិចដែលប្រឈមគ្នា ដើម្បីឧត្តមភាពខាងគ្រឿងសព្វាវុធ។ ដំណើរការមូលដ្ឋានក្នុងការរត់ប្រណាំងសព្វាវុធនេះគឺសំដៅទៅលើបែបបទនៃប្រតិកម្មឆ្លើយតបរបស់ភាគីដែលប្រកួតប្រជែង។ ជាទូទៅ ការប្រកួតប្រជែងនេះ ជំរុញឱ្យមានការផ្ទុះឡើងនូវអំពើហិង្សានិងសង្គ្រាម ដូចជាការរត់ប្រណាំងសព្វាវុធរវាងសហភាពសូវៀតនិងសហរដ្ឋអាមេរិកបានធ្វើឱ្យប្រទេសតូចៗ និងប្រទេសជិតខាងជួបប្រទះភាពតានតឹងនិងផ្ទុះសង្គ្រាម។ តែផ្ទុយទៅវិញ ការប្រកួតប្រជែងបែបនេះក៏អាចនាំមកនូវការរីកចម្រើនជាវិជ្ជមានជាច្រើនខាងផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រផងដែរ ជាក់ស្តែងដូចជា ក្នុងសង្គ្រាមលោកលើកទី១ ការរត់ប្រណាំងខាងនាវារវាងចក្រភពអង់គ្លេសនិងចក្រភពអាល្លឺម៉ង់។

១៤- ការលើកលែងទោស

H. amnesty

បារ. amnistie (f.)

ការសម្រេចចិត្តមួយដែលបដិសេធ (ងាកចេញពី) នីតិវិធីច្បាប់ឬការផ្តន្ទាទោសចំពោះអ្នកប្រព្រឹត្តទោសកំហុសមួយចំនួន (ជាធម្មតាគឺជាទោសនយោបាយ) ។ ការលើកលែងទោស មានន័យប្រហាក់ប្រហែលគ្នាទៅនឹងការអភ័យទោស ប៉ុន្តែ គ្មានន័យលាក់កំបាំងនៃការអត់ឱនទោសដែលអនុវត្តជាធម្មតានោះទេ។ ការលើកលែងទោសអាចធ្វើជាទូទៅឬជាផ្នែកដាក់លាក់ពេញលេញឬមិនពេញលេញ។ ពាក្យនេះត្រូវបានគេប្រើជាទូទៅក្នុងទំនាក់ទំនងចំពោះអ្នកទោសសង្គ្រាមនិងអ្នកទោសមនសិការ។ អង្គការលើកលែងទោសអន្តរជាតិ គឺជាអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលដែលយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះការមើលខុសត្រូវ (ការពិនិត្យពិច័យ) ទៅលើភាពលម្អៀងយ៉ាងធំធេងនៅលើពិភពលោក លើករណីផ្សេងៗ ដូចជា បុគ្គលម្នាក់ៗឬក្រុមណាមួយដែលត្រូវគេផ្តន្ទាទោស ពីព្រោះតែទស្សនៈនយោបាយ

និងសាសនារបស់ពួកគេ។

១៥- ការសម្រុះសម្រួល

អ. accomodation

បារ. conciliation (f.)

ដំណើរការដែលធ្វើឱ្យគ្នាអង្គក្នុងទំនាស់ឯកភាព ទទួលយកសំណើរបស់ភាគីម្ខាងទៀត ដែលមិនប៉ះពាល់ ផលប្រយោជន៍មូលដ្ឋានរបស់ពួកគេទាំងសងខាង។ ការសម្រុះសម្រួលត្រូវសន្មតថា ជាដោះស្រាយអន្តរជាតិ មិនមែនដូចនៅ ក្នុងទ្រឹស្តីវិល្លុងឬការប្រកួតប្រជែងដែលក្នុងនោះ ភាគីមួយ ឈ្នះ ហើយជាស្វ័យប្រវត្តិ ភាគីម្ខាងទៀតចាញ់នោះទេ។ ការសម្រុះសម្រួលអាចសន្មតថា ភាពចុះសម្រុងទាំងស្រុងខាង ផលប្រយោជន៍ មិនអាចសម្រេចបានទេ។ សម្រួលជាចំណុច កណ្តាលនៃបញ្ហាប្រឈមនិងការចុះសម្រុងគ្នា។ ពាក្យ នេះ ជាធម្មតាត្រូវបានគេប្រើទាក់ទងនឹងផលប្រយោជន៍ ដូច្នេះមិនមែនគ្មានទទ្ទឹករណ៍ខុសឆ្គងឬការបំភាន់នោះទេ។ ដូច្នេះ ការសម្រុះសម្រួលជាចំណុចកណ្តាលនៃបញ្ហាប្រឈម និងការចុះសម្រុងគ្នា។ ពាក្យនេះ ជាធម្មតាត្រូវបានគេប្រើ ទាក់ទងនឹងផលប្រយោជន៍ ដូច្នេះមិនមែនគ្មានទទ្ទឹករណ៍ខុស ឆ្គងឬការបំភាន់នោះទេ។

១៦- ការិយាធិបតយ្យ

អ. bureaucracy

បារ. bureaucratie (f.)

ប្រព័ន្ធរដ្ឋបាលរបស់អង្គភាពមួយដែលតាមរយៈ ប្រព័ន្ធនេះ ការបែងចែកការងារត្រូវបានរៀបចំជាឋានានុក្រម ដើម្បីអនុវត្តនូវការកិច្ចជំនាញ ដោយឈរលើមូលដ្ឋានវិធាន ផ្ទៃក្នុងនិងនីតិវិធីសំដៅទៅលើរដ្ឋបាលរបស់រដ្ឋាភិបាល ជា ពិសេសរបស់អង្គភាពនេះ។ ពាក្យនេះត្រូវបានគេប្រើអំពី មន្ត្រីរាជការនៅក្នុងរដ្ឋាភិបាល និងសេវាសាធារណៈផ្សេងៗ។ តាមន័យអវិជ្ជមាន គេតែងប្រើពាក្យនេះដើម្បីសម្គាល់ប្រព័ន្ធ រដ្ឋបាលសំបុកដែលអនុញ្ញាតឱ្យមន្ត្រីរាជការធ្វើតែការអំណាច ដែលរដ្ឋប្រគល់ឱ្យ ដើម្បីបម្រើបុព្វសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ហើយដែល ធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់ប្រយោជន៍របស់អ្នកដែលស្ថិតនៅក្រោមការ គ្រប់គ្រងរបស់ខ្លួន។ ២. នៅសហរដ្ឋអាមេរិក ការិយាធិប តេយ្យនេះបានរីកដុះដាលដែលធ្វើឱ្យខូចប្រយោជន៍របស់ វណ្ណៈអធន ហើយបានដកហូតយកអំណាចពីវណ្ណៈនេះ។

១៧- កិច្ចព្រមព្រៀង អន្តរជាតិ

អ. International agreement

បារ. Accord international (m.)

មានន័យដូចសន្ធិសញ្ញាដែរ ប៉ុន្តែ មានលក្ខណៈផ្លូវការ តិចជាងសន្ធិសញ្ញា។ លក្ខណវិនិច្ឆ័យនៃកិច្ចព្រមព្រៀង គឺ៖

- ត្រូវបានប្រើជាពិសេសសម្រាប់លិខិតុបករណ៍ ដែលមានលក្ខណៈបច្ចេកទេសឬរដ្ឋបាល។

- កិច្ចព្រមព្រៀងមិនទាមទារឱ្យមានការផ្តល់ សច្ចាប័នពីសភាឡើយ។

- ក្នុងករណីខ្លះ កិច្ចព្រមព្រៀងអាចមិនមានទម្រង់ជាលាយ លក្ខណ៍អក្សរ ដូចជា កិច្ចព្រមព្រៀងផ្ទាល់មាត់ដែលអាចជា កិច្ចសន្យា ដែលធ្វើឡើងដោយនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីការបរទេសនៃប្រទេសមួយជាមួយដៃគូរបស់ខ្លួនឬជាមួយរដ្ឋដទៃទៀត។

២. កិច្ចព្រមព្រៀងទូទៅស្តីពីពាណិជ្ជកម្មនិងពន្ធគយ (General Agreement on Trade and Tariff)

១៨- កុបកម្ម

អ. riot

បារ. émeute (f.)

ការបះបោរប្រឈមលើដោយប្រើអំពើហិង្សាបង្ក ឡើងដោយមនុស្សមួយក្រុមឬច្រើនក្រុមនៅពេលពួកគេ មិនពេញចិត្តទៅលើបញ្ហាណាមួយ។ កុបកម្មអាចកើត ចេញពីកូដិកម្មឬបាតុកម្ម នៅពេលដែលកូដិកម្មឬបាតុករ ចាប់ផ្តើមប្រែក្លាយការតវ៉ាឬទាមទារដោយសន្តិវិធីទៅជាការ តវ៉ាឬទាមទារដោយប្រើអំពើហិង្សា។

២. នៅថ្ងៃទី២៩ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៣ កុបករបាននាំគ្នា ធ្វើកុបកម្មវាយបំផ្លាញស្ថានទូតថៃ។

១៩- កុម្មុយនីស្ត

អ. communist

បារ. communiste (m.)

គេច្រើនប្រើពាក្យនេះជាគុណនាម ៖ ប្រទេសកុម្មុយនីស្ត របបកុម្មុយនីស្ត។ ប្រទេសកុម្មុយនីស្ត ជាសង្គម ដែលទ្រព្យ ផលិតកម្មជាកម្មសិទ្ធិរបស់សមូហភាព ហើយប្រព័ន្ធដឹកនាំ ប្រទេសស្ថិតក្រោមអំណាចផ្តាច់មុខរបស់បក្សកុម្មុយនីស្ត។

២. នៅថ្ងៃទី១៧ ខែតុលា ឆ្នាំ១៩១៧ ប្រទេសរុស្ស៊ីបានធ្វើ បដិវត្តន៍ផ្តួលរំលំរបបសក្តិភូមិ ហើយប្តូររបបដឹកនាំ ប្រទេសទៅជាបបកុម្មុយនីស្តវិញ។

ដោយ៖ វេសនីយ៍ត្រី ហ៊ុន ចៅលាង

សញ្ញាស្នូលនិងសញ្ញាក្រៅស្នូល

នៅក្នុងព្រឹត្តិបត្រលេខ៥នេះ ស្នេហាសូមលើកយកសញ្ញាស្នូលចំនួនពីរបន្ថែមទៀតមកបញ្ចប់ ដោយរក្សាលេខរៀងបន្តពីលេខមុន គឺចាប់ពីលេខរៀងទី១៥ ដោយសារក្នុងព្រឹត្តិបត្រលេខ៤ មានត្រឹមលេខ១៤ ហើយបន្ទាប់មក ស្នេហានឹងលើកយកសញ្ញាក្រៅស្នូលមកបង្ហាញ ដែលសញ្ញាទាំងនេះយើងតែងប្រើក្នុងសំណើរភាសាខ្មែរជាញឹកញយ ហើយក៏មានការឯកភាពគ្នាពីសំណាក់អ្នកជំនាញភាសាខ្មែរនិងអ្នកអក្សរសាស្ត្រខ្មែរនៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា រួចហើយដែរ។ ឯកសារយោង រួមមាន «សៀវភៅវេយ្យាករណ៍ភាសាខ្មែរ» (២០១៩) របស់ក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ ភ្នំពេញ ទីស្តីការ គណៈរដ្ឋមន្ត្រី និងសៀវភៅបណ្ឌិតសភាចារ្យ ច័ន្ទ សំណាញ់ «វិភាគសំណេរ» (២០១៩) ភ្នំពេញ : រាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា។សញ្ញាស្នូលៈ (ត) សញ្ញាដែលគេប្រើក្នុងស្នូលៈ។

សញ្ញាស្នូលមានៈ

សញ្ញាដែលគេប្រើក្នុងស្នូលៈ។ សញ្ញាស្នូលមានៈ

១៥- អព្ភន្តៈ(«»)

-គេប្រើសញ្ញានេះ ដើម្បី៖

ក-បង្ហាញសម្តីរបស់នរណាម្នាក់ដែលគេដកស្រង់, ឧទាហរណ៍ :

- ថ្ងៃនោះឯង នាងបានហៅសំឡាញ់នាងជាល្បែងថា «បងប៉ូលៗ»

-ចំណែកលោកម៉ូរីសហ្គ្រីវីស (Maurice Grevisse) បានសរសេរថា «នាម គឺជាពាក្យសម្តែងពីមនុស្ស សត្វ វត្ថុ និងគំនិត»

ខ-បង្ហាញចំណងជើង ឬឈ្មោះសៀវភៅ ឬសារព័ត៌មាន, ឧទាហរណ៍ :

-នាងនឹកឃើញកាលដែល ប៊ុន ជឿន និទានរឿង «ប៉ូលនិងវៀហ្ស៊ីនី» ប្រាប់នាង។

- នៅឆ្នាំ១៩៤៧ គេបានយករឿងរបស់លោកទៅចុះផ្សាយនៅក្នុង «កាសែតកម្ពុជា» រាល់ថ្ងៃសៅរ៍ តាំងពីថ្ងៃទី១៩ កក្កដា រហូតដល់ ២៧ កញ្ញា ទើបចប់។ ឧទាហរណ៍ខ្លីពី នូ ហាច ដ.ឯ.ម. ទំព័រ ក។

គ- សម្គាល់ក្នុងវេយ្យាករណ៍ថា ពាក្យដែលគេដាក់ក្នុងអព្ភន្តៈ ជាពាក្យដែលគេចង់ពន្យល់, ឧ. «លើ»ឬ«ក្រោម» ជាផ្នែក។

ឃ- សម្គាល់ពាក្យថ្មីដែលតាមរយៈសញ្ញានេះ អ្នកប្រើហាក់បីដូចជាសុំសេចក្តីអនុគ្រោះ, ឧ. ដើម្បីសិក្សាពីភាសាជនជាតិដើមភាគតិច អ្នកស្រាវជ្រាវត្រូវការ «អ្នកបម្រាប់»ពីនាក់។

«អ្នកបម្រាប់»ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយផ្គុំ«បម្រាប់»(ដែលមានស្រាប់ក្នុងវចនានុក្រម) ជាមួយនឹង«អ្នក»«អ្នកបម្រាប់»មានលំនាំដូច«ជំនួញ/អ្នកជំនិត/អ្នកជំងឺ»។

១៦- តំនូសទ្រេត(/)

គេប្រើសញ្ញានេះ ដើម្បី៖

ក- ចុះលេខក្នុងច្បាប់ផ្សេងៗ, ឧទាហរណ៍ :

- ព្រះរាជក្រមលេខ នស រកម ០១៩៦/០៨ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងមហាផ្ទៃ

- ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត ១២៩៧-៩១ ចុះថ្ងៃទី៣១-១២-៩៧ ស្តីពីលក្ខន្តិកៈគតិយុត្តិនៃគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល

ខ- ជំនួសឈ្មោះ«ឬ», ឧ. តាវកាលិក Eng. Prestation / Performance Fr. Prestation តុលាការ Eng. Court Fr. Juridiction / Tribunal ការប្រើចំណុចបីនិង។ល។ ខុសប្លែកពីការប្រើរួមមាន ពាអាទី និងដូចជា...ជាដើម។

ពាអាទី មានន័យថានិយាយមិនអស់និយាយតែសំខាន់ៗ។

- បរិបទទី១ ដឹងថាមានតែបួនគត់។
- ដឹងថាមានកូនតែបួនដែរ តែ...
- ដឹងថាគាត់មានកូនបួន តែសង្ស័យមានកូនផ្សេងណាមួយទៀត លួចលាក់ គឺគេសរសេរអីបីង។

ដូចជា.....ជាដើម ប្រើជាគូគ្នា។

សញ្ញាក្រៅស្នូលមួយចំនួន មានដូចជាៈ

១- សញ្ញាស្មើ(=)

គេប្រើ សញ្ញា ស្មើ នេះ ដើម្បី សម្គាល់ ន័យ ថា «ស្មើឬមានន័យថា»៖

ក- ក្នុងអក្សរសាស្ត្រ សញ្ញានេះសម្គាល់ន័យថា «មានន័យថា», ឧទាហរណ៍ :

- វប្ប = ការសាបព្រោះ ការបណ្តុះពូជ ការបង្កបង្កើត...។

- ធម៌ = ធាតុ វិធី ធម៌ភាព សភាវៈទ្រទ្រង់...។

(អ្នកស្រី ត្រឹង ងា អរិយធម៌ខ្មែរ ថ្នាក់បញ្ចប់ ការផ្សាយរបស់ អ្នកនិពន្ធខ្មែរ, ១៩៧៤ ទំព័រ១២។

ខ- ក្នុងគណិតវិទ្យា សញ្ញានេះសម្គាល់ន័យថា «ត្រូវជាឬស្មើ», ឧ. ១+៦ = ៧។

២- សញ្ញា «ទៅជាឬធំជាង» (>)

គេប្រើសញ្ញានេះ ដើម្បី៖

ក- ក្នុងអក្សរសាស្ត្រ សញ្ញានេះសម្គាល់ន័យថា «ទៅជា គឺក្លាយទៅជាឬប្រែទៅជា», ឧទាហរណ៍ :

- ដេក + [ប៊-] > ផ្អែក - រុក + [-ន-] > រុក > រុក

សង្កេត : គេអាចប្រើសញ្ញាព្រួញ ជំនួសសញ្ញា «ទៅជា» ក៏បានដែរ។

ខ- ក្នុងគណិតវិទ្យា សញ្ញានេះសម្គាល់ន័យថា «ធំជាង» គឺចំនួនឬលទ្ធផលគណនាចំនួននៅខាងឆ្វេងធំជាងចំនួនឬលទ្ធផលគណនាចំនួន ដែលនៅខាងស្តាំសញ្ញានេះ, ឧ. ៥+៧ > ១០។

៣- សញ្ញា «មកពីឬតូចជាង» (<)

គេប្រើសញ្ញានេះ ដើម្បី៖

ក- ក្នុងអក្សរសាស្ត្រ សញ្ញានេះសម្គាល់ន័យថា «មកពី» គឺពាក្យ ឬកន្សោមពាក្យ ឬល្បះនៅខាងឆ្វេង សញ្ញានេះ បានមកពីពាក្យ ឬកន្សោមពាក្យ ឬល្បះដែលនៅខាង ស្តាំ សញ្ញា នេះ, ឧ. វប្ប ធម៌ < វប្ប + ធម៌ ។

សង្កេត : គេអាចប្រើសញ្ញាព្រួញ ជំនួសសញ្ញាហ្នឹងក៏បាន។

ខ- ក្នុងគណិតវិទ្យា សញ្ញានេះសម្គាល់ន័យថា «ចំនួនឬលទ្ធផលគណនាចំនួននៅខាងឆ្វេងតូចជាងចំនួនឬលទ្ធផលគណនាចំនួននៅខាងស្តាំ», ឧ. ៥+៧ < ១៥

៤- សញ្ញា «ធុយពី...ឬខុសពី...» (≠)

គេប្រើសញ្ញានេះ ដើម្បីសម្គាល់ន័យថា ពាក្យនៅខាងឆ្វេងមានន័យផ្ទុយឬខុសពីពាក្យនៅខាងស្តាំ,

ឧ. ទាប ≠ ខ្ពស់, ល្អ ≠ ខ្ពស់...។

កំណត់សម្គាល់ : មិនត្រូវប្រើសញ្ញាទាំងនេះ (=) (>) (<) និង (≠) ជំនួសពាក្យ **ស្មើ** ទៅជា **មកពី** និង **ធុយពី/ខុសពី** នៅក្នុងល្បះឡើយ។

